

صاحب امتیاز:
نشر آوران اقتصاد سبز

مدیر عامل مؤسسه نشر آوران اقتصاد سبز:
منصور انصاری

مدیر مسئول:
مهندس محسن بیژن پور
mnbijanpoor@yahoo.com

دبیر هیات تحریریه:
منصور انصاری
ansari@damparvaran.com

خبرنگار - دبیر سازمان آگهی ها:
حجت اله انصاری (جابری)

ویراستار و دبیر گزارش:
فرانک مسعودی

خبرنگاران:
عبدالحسین باخدا
سیاوش انصاری، محدثه بیک زاده

مترجم و خبرنگار:
مهدی رجول دزفولی

طراح، صفحه آرا و حرفه چینی:
سیدعمار هاشمی

طراح جلد و آگهی رنگی:
حجت اله انصاری (جابری)

چاپ، لیتوگرافی و صحافی:
چاپ میران

تهران - خیابان سعدی شمالی، خیابان منوچهری، کوچه
ژاندارک، پلاک ۴

تلفن: ۳۳۹۰۵۲۷۷، ۳۳۱۱۲۳۳۴
فکس: ۳۳۹۵۳۴۰۴

نشانی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید
خیابان نادر - پلاک ۳۷ ساختمان مجله دامپرواران
تلفن: ۵۴-۶۶۹۴۶۲۵، ۶۶۹۱۳۱۶۲ فکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳
همراه: ۰۹۱۲۱۳۸۸۶۱۲، جابری، ۰۹۱۲۱۳۹۱۰۵ انصاری
کد پستی: ۱۴۵۷۸۴۸۷۱

◆ آنچه در این شماره می خوانید:

- ۱۰ غفلت تاریخی و سهم ناچیز کشاورزان نمونه ملی از برنامه های صدا و سیما (سر مقاله).....
- ۱۲ تا قبل از انتخابات، مردم را از دولت تدبیر و امید ناامید کنیم (مقاله تحلیلی).....
- ۱۴ روند نزولی شاخص قیمت محصولات گاوداری های صنعتی (گزارش).....
- ۱۵ هیاهوی بسیار، نتایج اندک بهرهوری (مقاله انتقادی).....
- ۱۸ تحول در پرورش میگو (مقاله علمی).....
- ۱۹ در حال حاضر چرخه اقتصادی بخش کشاورزی مطلوب نیست (گزارش).....
- ۲۲ جایگاه تولید ماهی قزل آلا در ایران و دنیا (مقاله علمی).....
- ۲۴ میزان تولید غلات و ذرت در عرصه جهانی ۲۰۱۵ (مقاله علمی).....
- ۲۶ عملکرد مایکوتوکسین ها در واحدهای مرغداری (مقاله علمی).....
- ۲۸ صنعت گاوداری و چالش های جهانی آینده (مقاله علمی).....
- ۳۰ استفاده از مکمل های پروبیوتیک در غذای طیور (مقاله علمی).....
- ۳۲ در تغذیه مرغ های تخمگذار به سن آنها اکتفا نکنید (مقاله علمی).....
- ۳۳ نقش مدیریت دوره انتقال در گاو شیری (مقاله علمی).....
- ۳۶ علل ریزش پر در طیور (مقاله علمی).....
- ۳۷ دام های خود را با جیره بوتیرات تغذیه کنید (مقاله علمی).....
- ۴۰ هزینه های تولید را با جذب بیشتر چربی در جیره طیور کاهش دهید (مقاله علمی).....
- ۴۱ پیشگیری از انتقال عوامل بیماری کشنده از گاو به انسان (مقاله علمی).....
- ۴۲ گذر از رخدادهای کشاورزی.....
- ۵۴ خلاصه برخی مقالات به زبان انگلیسی.....

سرد مقاله

غفلت تاریخی و سهم ناچیز کشاورزان نمونه ملی
از برنامه های صدا و سیما

چهاردهم دی ماه به روال گذشته و این بار سی امین دوره انتخابات و معرفی کشاورزان نمونه کشوری در ۷ رشته تولیدی شامل «زراعت»، «باغبانی»، «دام و طیور و زنبورداری»، «شیلات و آبزیان»، «منابع طبیعی، جنگل و مرتع و آبخیزداری»، «آب و خاک، امور زیربنایی و صنایع کشاورزی» و یک رشته خدماتی مانند «ترویج و تشکل های کشاورزی» در سالن موسوم به حجاب در نصف روز و در سالن بانک کشاورزی واقع در خیابان پاتریس لومومبا در نیمه پایانی همان روز با سازماندهی و برنامه ریزی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی برگزار شد. در نیمه اول برنامه تجلیل از کشاورزان نمونه که تعداد آنان ۸۱ نفر بود، علاوه بر وزیر جهاد کشاورزی و اکثر معاونان وزارت خانه و مدیران کل، دکتر جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری نیز حضور داشت و البته سخنرانی هم...
ادامه در صفحه ۱۰

www.damparvaran.com

E-mail: damparvaran_magazine@yahoo.com

E-mail: damparvaran@damparvaran.com

غفلت تاریخی و سهم ناچیز کشاورزان نمونه ملی

از برنامه‌های صدا و سیما

البته سخنرانی هم کرد، مهندس عباس رجایی رییس کمیسیون کشاورزی نیز از مجلس آمده بود که ایشان هم سخنرانی داشت. مهندس حاجتی علاوه بر سخنرانی، با همت شاهرخ رمضان نژاد، مدیر روابط عمومی پر تلاش و پیگیر و البته مقبول رسانه‌ها، در فضایی نه چندان مناسب و در پستی‌های سالن اصلی و در خروجی فرعی یک مصاحبه سرپایی و فشرده انجام داد که بخشی از بحث‌های این مصاحبه مربوط به کارهای انجام شده یا در دست انجام وزارتخانه بود، از جمله بحثی در مورد اداره امور بازرگانی توسط وزارتخانه در مقابل بحثی که مهندس عباس رجایی در ارتباط با ایجاد سازمان بازرگانی کشاورزی و مستقل از وزارتخانه مطرح کرده بود و پاسخ ایشان که «مدیریت تولید و بازرگانی کشاورزی باید واحد باشد». خلاصه اینکه طومار ماجرای انتخاب نمونه‌های ملی در

چهاردهم دی ماه به روال گذشته و این بارسی امین دوره انتخابات و معرفی کشاورزان نمونه کشوری در ۷ رشته تولیدی شامل «زراعت»، «باغبانی»، «دام و طیور و زنبورداری»، «شیلات و آبزیان»، «منابع طبیعی، جنگل و مرتع و آبخیزداری»، «آب و خاک، امور زیربنایی و صنایع کشاورزی» و یک رشته خدماتی مانند «ترویج و تشکل‌های کشاورزی» در سالن موسوم به حجاب در نصف روز و در سالن بانک کشاورزی واقع در خیابان پاتریس لومومبا در نیمه پایانی همان روز با سازماندهی و برنامه ریزی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی برگزار شد. در نیمه اول برنامه تجلیل از کشاورزان نمونه که تعداد آنان ۸۱ نفر بود، علاوه بر وزیر جهاد کشاورزی و اکثر معاونان وزارتخانه و مدیران کل، دکتر جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری نیز حضور داشت و

میان کشاورزان سراسر کشور یک روزه جمع شد، کشاورزان نمونه ملی به خانه‌ها یا مزارعشان رفتند و صدا و سیما چند خبر کوتاه و مختصر با تأکید بر سخنرانی‌های دولتی از جمله مهندس حجتی و مهندس جهانگیری در حد چند ثانیه پخش کرد. در واقع سهم کشاورزان نمونه کشور، که هر کدام در هر رشته به ویژه زراعت و باغبانی نسبت به متوسط عملکرد سال ۱۳۹۲، بالغ بر ۳ تا ۴ برابر و در مواردی همچون گندم دیم بسیار بیشتر (نمونه کشور ۶۴۳۵ کیلو در هکتار، متوسط عملکرد کشوری در سال ۱۳۹۲، ۱۰۸۵ کیلوگرم در هکتار) دستاورد داشتند، همین قدر بود و همچنان، به مانند بسیاری از سلاهای گذشته این واقعیت که چگونه بسیاری از این نمونه‌ها توانسته‌اند به چنین عملکردهای بالایی دست یابند، به صورت معمایی سربسته، البته نه از انواع «معماهای شاه» که در قالب یک سریال کشدار در تلویزیون پخش می‌شود، باقی ماند. هیچ بخش از وزارتخانه از جمله سازمان موظف تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی بر خود وظیفه‌ای ندیدند که مثلاً کارگاه‌های آموزشی ترویجی برای هر کدام از نمونه‌ها برپا کنند تا آنان در مورد موفقیت‌ها و دستاوردهایشان سخن بگویند، یا هیچ رسانه مکتوب و غیر مکتوب، مجازی و سایت‌ها و مهم‌تر و موظف‌تر از همه صدا و سیما به عنوان رسانه‌ای ملی که از بودجه‌های دولتی ارتزاق می‌کند، بر خود واجب ندیدند که مثلاً با

«حسین حبیبی»، کشاورز نمونه محصول گندم دیم با سطح تحصیلات ابتدایی واقع در شهر اردبیل، (گرمی) گفتگویی مشروح یا تصویری انجام دهند که چگونه توانسته است عملکردی بالغ بر ۶ تن و ۴۰۰ کیلوگرم در هکتار داشته باشد و تجارب این کشاورز کهنسال را مستند سازند، مسلماً اگر رسانه ملی فرض می‌کرد که انتخاب کشاورزان نمونه، یک مسابقه فوتبال ملی یا شهرآورد است، بسیار بیشتر از چند ثانیه خبر کوتاه دولتی به موضوع می‌پرداخت و شاید چند ساعت برنامه در چند شبکه پخش می‌کرد.

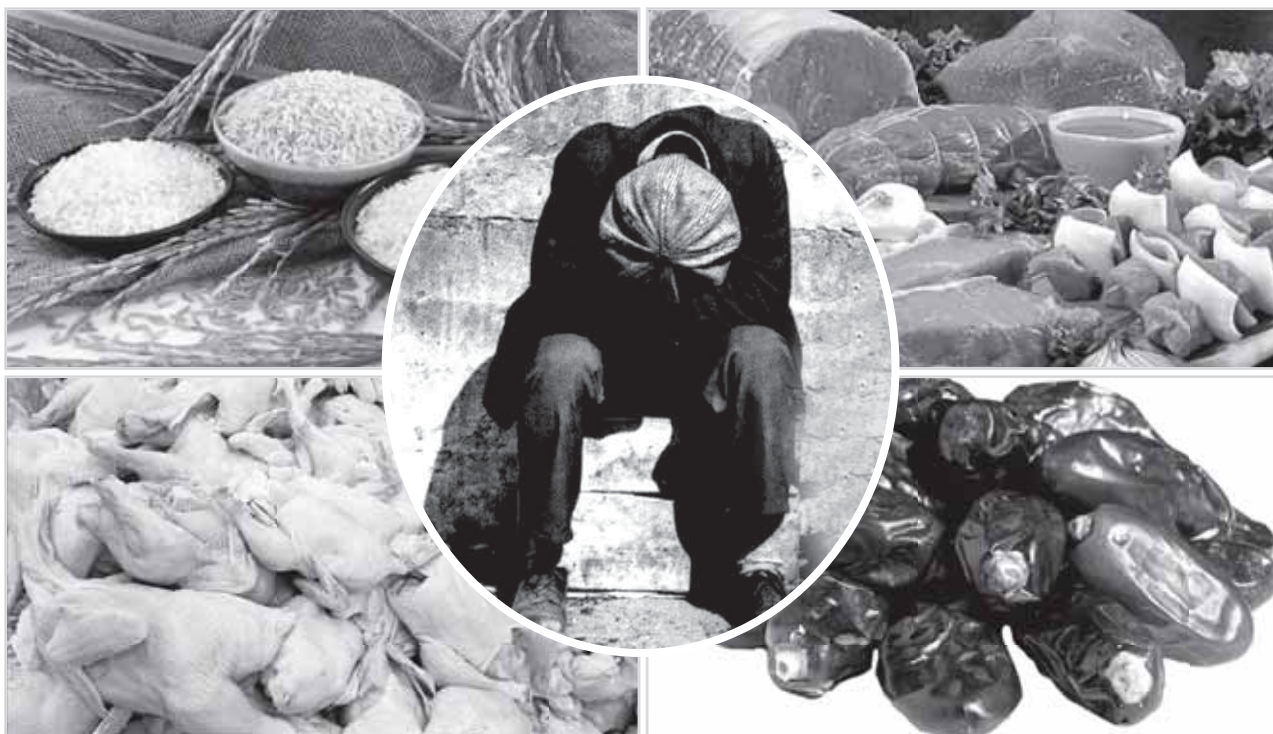
مشخص نیست که کی قرار است مدیران ارشد و برنامه‌ریزان صدا و سیما به شکرانه شیر، گوشت، مرغ، تخم مرغ، نان، غلات، میوه، صیفی و سبزی تازه‌ای که خود و خانواده‌هایشان تناول می‌فرمایند به کشاورزی کشور و کشاورزان که به قول جناب وزیر، سهمشان در اقتصاد کلان ۱۲ درصد و در کسب و کار ۳۲ درصد است، در حد یک دربی فوتبال توجه کنند و برنامه‌هایی بدون دریافت رقم‌های میلیاردی به آنان اختصاص دهد؟ آیا کشور با چنین رسانه ملی، خواسته یا ناخواسته زمینه غفلت تاریخی از ارزش‌هایی که همزاد استقلال ما است را فراهم نمی‌آورد؟ به واقع این پرسش باقی است که سهم کشاورزان نمونه ملی از برنامه‌های صدا و سیما به واقع همین بود؟

منصور انصاری

تا قبل از انتخابات، مردم را از دولت تدبیر و امید ناامید کنیم!

(این مقاله قبل از به فرجام رسیدن بر جام تدوین شده است)

منصور انصاری

مسائلی رفتند که دامنه شمول و گستردگی وسیع دارند، لذا طراحان این شیوه تبلیغ و اقناع برای اثبات ناتوانی و بی کفایتی دولت یازدهم انگشت رسانه ای بر مسائلی می گذارند که ارتباط مستقیم و بلاواسطه با زندگی، معاش و اعتقادات مردم دارد، از آلودگی هوا گرفته تا گرانی و نامطلوبی کیفیت نان، امحاء سیب زمینی، دفن مازاد گوشت مرغ تاریخ مصرف گذشته، خرابی بازار خرما، برنج کیلویی ۱۵ هزار تومانی و ده ها موضوع دیگر تا این تصور را القا کنند که مردم در حالی که قدرت خرید کافی ندارند و نمی توانند به اندازه نیاز مواد غذایی لازم تهیه کنند، دولت بی رحمانه به امحاء این مواد غذایی و محصولات کشاورزی اقدام می کند و حاضر نیست آنها را به رایگان

شکننده ای، دیگر کاری برای لغو و انهدام آن نمی توان کرد به رغم آنچه که گفتند و کردند، فتیله تندروری در این عرصه را پایین کشیده و بر آنند که در این مرحله تا برگزاری انتخابات ۷ اسفند ماه، مردم را از دولت تدبیر و امید نا امید کنند که دولت کفایت سیاسی و اقتصادی لازم برای اداره امور مملکت را ندارد و قادر نیست با تدبیر به سامانه از هم گسیخته اقتصاد به ارث رسیده، سامانی پایدار و قابل اتکا بدهد و از آنجا که می دانند نظر تعدادی از سیاسیون، شخصیت های تاثیر گذار و حاضر در میدان تصمیم گیری و جناح هایی که از همان ابتدا نظر مساعد و موافق با دولت یازدهم نداشتند برای تحقق این راهبرد کفایت نمی کند، برای ایجاد ناامیدی به سراغ موضوعات کشاورزی

آنان که تا دیروز امید بسیار به شکست مذاکرات موسوم به «برجام» (برنامه جامع اقدام مشترک) بسته بودند و سعی داشتند با استناد به اقوال و بعضی کردار و رفتارهای تندرورهای کنگره و جناح های سیاسی جنگ طلب آمریکا بگویند آنچه توافق شده معامله ای زیان آور، یک طرفه و مضر به حال مردم ایران است، عزت و منزلت آنان را مخدوش و در عین حال پایداری ندارد، همان نحله فکری و گروهی که با تأکید بسیار و بی محابا می گفتند دولت روحانی به زودی در می یابد که رودست خورده است و دیری نخواهد گذشت که با شکستی افتضاح آور مواجه خواهد شد، حال که در یافته اند مرغ از قفس پریده و با همه چالش ها و بی ثباتی های اجتناب ناپذیر در عرصه چنین توافقی های

در میان دهک‌های پایین توزیع کند. تقریباً خبرهای کوچک استانی در راس اخبار ملی قرار می‌گیرند و بیش از حد و اندازه خود بزرگ و برجسته می‌شوند و از سوی دیگر، از آنجا که مردم به دلایلی نه فقط مربوط به دو سال و چند ماه گذشته دولت روحانی، بلکه سیاست‌های

از این محصول منجر گردد. آیا این قانونی عجیب و غریب است و تازگی‌ها مصوب شده است؟ آیا تصویب این قانون به سال ۱۳۶۷ بر نمی‌گردد و تاکنون هم هیچ خرید تضمینی صورت نگرفته و هیچ کالای کشاورزی در مسیر اجرای این قانون امحاء نشده است؟ آیا

گرچه رقابت‌های انتخاباتی میان جناح‌های سیاسی در تمام دنیا از جمله کشور ما امری اجتناب‌ناپذیر است ولی نباید به بهانه این رقابت‌ها به مردم در عرصه کشاورزی که همزاد امنیت غذایی است، نشانی غلط داد. به باشد، قانون خریدهای تضمینی به حمایت از کشاورزان و کشاورزی کشور با توصیفی که رفت انجام نمی‌گیرد؟ در این حیص و بیص دو پرسش مطرح است که اولاً؛ چرا بعضی رسانه‌ها که باید آینه تمام‌نمای افکار عمومی اعم از دولت و ملت باشند به رغم اینکه وابسته به جناح‌های سیاسی هستند و قصد دارند کار جناحی کنند در این سر‌نای ناکوک می‌دمند حال آنکه موضوعات و مباحث بسیار زیادی برای انتقاد و اصلاح دولت‌ها و همچنین وعده‌های انتخاباتی درست و قابل اجرا وجود دارد؟ ثانیاً آیا منصفانه است برای جلب و جذب چند رأی

۸ سال دو دولت پیشین، به واقع در مضيقه و تنگناهای بسیار هستند و قدرت خرید کافی برای تامین معاش ندارند و از بیکاری جوانان و فرزندانشان غصه می‌خورند و آزار می‌بینند، بستر پذیرش چنین اخبار و تبلیغاتی را دارند و اولین واکنش بسیاری از آنان ناامیدی از دولت و یاسی است که ماندگاری تاریخی در تمامی عرصه‌ها و فراتر از دولت رادر پی دارد. موضوعی که برای عقلا و بزرگان می‌تواند تامل برانگیز باشد این نکته است که آیا دامنه رقابت‌های جناحی و منافع خاص باید تا آنجا باشد که مجموعه توان ملی را در بحران یاس و ناامیدی قرار دهد؟! به واقع گویندگان و مبشران این نوع تبلیغات نمی‌دانند که سیب زمینی را باید طبق قانون «خرید تضمینی»، خریداری، انبار و بعد از فصل برداشت و در صورت سالم باقی ماندن، فروخت، به عبارتی برای نجات کشاورزان سیب زمینی کار که تولید آنان بالغ بر ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تن در سال می‌شود، لامحاله دولت باید هزینه‌هایی را متقبل شود، حتی اگر به امحاء بخش اندکی

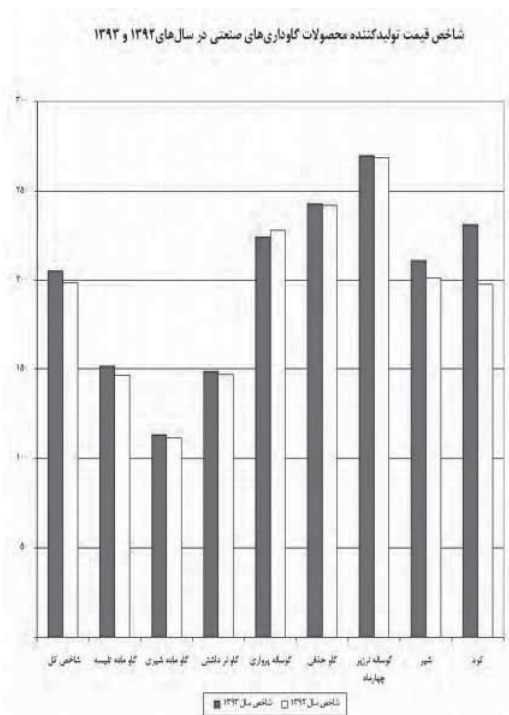
این اولین بار است که این قانون اجرامی شود و سابقه اجراء در دولت‌های پیشین نداشته است؟ مسلماً ایشان این چیزها را می‌دانند ولی اصرار بر تبدیل این رخدادهای اجتناب‌ناپذیر به تیرهای ملی دارند که مردم را از دولت تدبیر و امید ناامید کنند که مبادا در انتخابات پیش رو تعداد بیشتری از مجلس کنونی نماینده همسو داشته باشند.

بیشتر، مردم و در نهایت کشاورزان کشور را قربانی کرد؟ عقل سلیم حکم می‌کند که اگر مردم ناامید و مایوس شدند از همه جناح‌ها دوری می‌کنند. در مزرعه بدبینی، هیچ رأیی از سوی مردم روئیده نمی‌شود، بلکه همه پشت می‌کنند به صندوق‌ها زیر ابسترهای لازم برای امتناع وجود دارد.

روند نزولی شاخص قیمت محصولات گاو داری های صنعتی از ۲۳ به ۷ درصد

استان آذربایجان شرقی بوده است. به این ترتیب، بیشترین تورم در این استان رخ داده است.

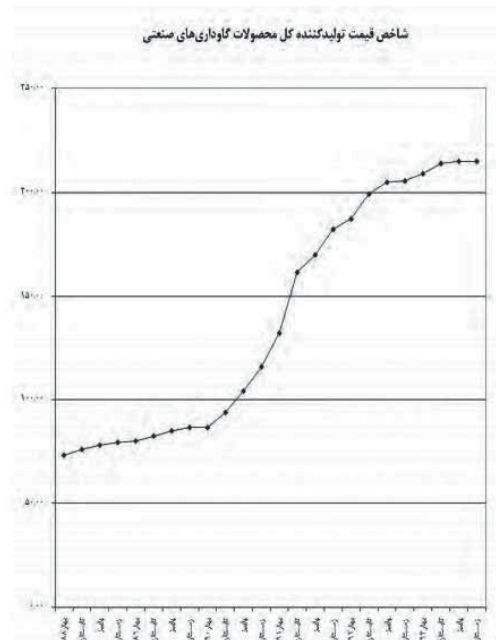

بر اساس گزارشی که مرکز آمار منتشر کرده است، شاخص قیمت تولیدکننده محصولات گاو داری های صنعتی کشور در سال ۹۳، ۷/۰۱ درصد بوده است. در حالی که این رقم در سال ۹۲، نسبت به سال ۹۱، تورمی ۲۳/۳۶ درصدی داشت.

شاخص کل طی فصول بهار، تابستان و پاییز ۱۳۹۳ همواره دارای روند افزایشی بوده است. به طوری که در بهار ۱/۷۰ درصد، تابستان ۲/۳۵ درصد، پاییز ۰/۴۷ درصد و زمستان با ۰/۰۱- درصد کاهش مواجه بوده است. به این ترتیب، تنها در زمستان تورم تولیدکننده محصولات گاو داری های صنعتی کشور بارشده منفی مواجه شده است.

این تورم های تولیدکننده، همان تورم های پیشرو هستند. زمانی که تولیدکننده با تورم مواجه می شود، محصول نهایی او هم زمانی که به دست مصرف کننده می رسد، با تورم مواجه خواهد شد. بر اساس آنچه که مرکز آمار منتشر کرده است، در سال ۱۳۹۳ خورشیدی شاخص قیمت تمامی اقلام مورد بررسی غیر از گاو تلیسه و گوساله نر زیر چهار سال، افزایش یافته است که بیش از میزان افزایش مربوط به کود (با ۲۳/۱۶ درصد) است. بیشترین افزایش در شاخص کل استان با ۲۷/۸۵ درصد متعلق به

شرح	ضریب اهمیت	۱۳۹۱		۱۳۹۲		۱۳۹۳	
		شاخص	درصد تغییر نسبت به سال قبل	شاخص	درصد تغییر نسبت به سال قبل	شاخص	درصد تغییر نسبت به سال قبل
شاخص کل	۱۰۰/۰۰	۱۶۱/۳۷	۶۱/۴۷	۱۹۹/۱۹	۳۲/۳۶	۲۱۲/۱۷	۷/۰۱
گاو تلیسه غیر باردار	۲/۶۹	۱۱۹/۶۵	۱۹/۶۵	۱۴۹/۶۸	۲۲/۵۹	۱۲۶/۹۱	-۱۲/۴۸
گاو شیری	۱۰-۵۸۳	۱-۵۸۳	۵/۸۳	۱۱۱/۳۹	۵/۳۵	۱۲۲/۳۴	۱۱/۰۸
گاو نر داشتی	۱/۴۷	۱۱۹/۱۹	۱۹/۲۰	۱۴۶/۹۱	۳۲/۳۵	۱۵۲/۶۱	۲/۸۸
گوساله پرواری	۸/۵۸	۱۷۶/۵۸	۷۶/۵۸	۲۲۷/۹۹	۲۹/۱۲	۲۲۲/۱۴	۲/۷۰
گاو حذفی شیری یا وا زده	۱۲/۳۵	۱۸۸/۳۶	۸۸/۳۶	۲۴۲/۱۸	۲۸/۵۷	۲۵۵/۳۳	۵/۶۰
گوساله نر زیر چهار ماهه	۲/۰۸	۱۵۸/۵۶	۵۸/۵۶	۲۶۸/۸۲	۶۹/۵۴	۲۲۲/۹۵	-۹/۶۲
شیر	۵۸/۶۶	۱۶۶/۶۱	۶۶/۶۱	۲۰۱/۷۱	۲۱/۰۷	۲۱۹/۵۹	۸/۸۷
کود	۱/۵۰	۱۳۲/۳۳	۳۲/۳۳	۱۹۸/۰۲	۴۸/۵۲	۲۴۲/۸۹	۲۲/۱۶

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی؛ هياھوی بسیار، نتایج اندک در بهره‌وری

و تبادل دانش شد، زیرا کشاورزی در صورت اقتصادی بودن و توان رقابت می‌تواند ادامه حیات دهد، توسعه یابد، جلب سرمایه کند، قدرتمند شود و پایه‌های استقلال ملی را محکم نماید.

موسسه عریض و طویل «تات» به چه کار مشغول است؟

این همه، یعنی تکیه به تحقیقات در داخل جهانی، اما متأسفانه در کشور ما موسسه عریض الطویلی به نام «سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی» وجود دارد که گویا قصد دارد هر ۳۰ سال یک بار از خواب زمستانی بیدار شود و دستاوردهای خود را در سطح مزارع کشور اجرایی کند، سازمانی با طول و عرض بسیار با زیر بخش‌های متعدد و کثیر که برای تمامی بخش‌های کشاورزی و محصولات یک موسسه تحقیقاتی وسیع را سازماندهی و مشغول به کار کرده است، از نظر کارمند، کارشناس، محقق، استاد دانشگاه، آزمایشگاه و... وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد.

موازی با واردات این مورد برای دست‌یابی به گونه‌هایی از این نوع بذور مشغول و یا مامور باشد. همچنین است استفاده از نژادهای اصلاح شده طیور یا اسپرم‌ها و جنین‌های پروف شده دارای خط خونی مشخص با بازدهی بالا و مقاوم در مقابل بیماری‌ها و یا مثلاً در ادامه بهره‌گیری از دام‌های ژنومیک. با من و من کردن و تعصب نمی‌توان عالم شد، علم و نتایج آن متعلق به تمامی آحاد جهان است. باید تواضع علمی داشت و برای استفاده بهینه وارد تعامل

قبل از آنکه وارد بحث شویم، برای جلوگیری از هر گونه قضاوت و پیش‌داوری، تأکید بسیار داریم که در شاکله یک کشور، اگر تحقیقات در تمامی عرصه‌ها، همه چیز نباشد، از مهم‌ترین و اصلی‌ترین شاخص‌های پیشرفت و تأثیرگذار در رشد و توسعه است. همچنین یادآوری کنیم، انجام تحقیقات در یک کشور هرگز نباید مانعی برای بهره‌گیری بهینه از تحقیقات انجام شده در پهنه گیتی و تعامل جهانی در این عرصه باشد، حتی بخشی از تحقیقات در یک کشور الزاماً معطوف به جستجو و تحقیق در مورد تحقیقات انجام شده در کشورهای دیگر و نحوه بهره‌گیری از نتایج آن است. در حوزه کشاورزی نیز تعامل جهانی در استفاده از نتایج تحقیقات انجام شده موجب تقویت تحقیقات در حال انجام به شمار می‌رود، وقتی راهبرد کشور افزایش کمی و کیفی محصولات کشاورزی و بهره‌وری است، لازمه آن تهیه و تأمین بذور مادری اصلاح شده پر بازده در زراعت، صیفی و سبزی و مقاوم در برابر شوری یا کم‌آبی از هر نقطه جهان است، گرچه ممکن است یک موسسه تحقیقاتی،

۹۰ درصد بودجه، صرف حقوق کارمندان

می شود

فضاهای بزرگی از جمله فضای وسیع و گران قیمت ولنجک، در شمالی ترین نقطه تهران که صدها میلیارد تومان قیمت آن است را به صورت انحصاری در اختیار دارد و به آن افتخار می کند، اما گفته می شود ۹۰ درصد بودجه اش خرج نگهداری این فضاها و حقوق پرسنل می شود و شاید فقط ۷ درصد آن برای تحقیقات صرف می گردد. مهندس حاجتی وزیر جهاد کشاورزی در اولین ماه های حکمرانی اش در عرصه کشاورزی، در جمعی که نگارنده این سطور نیز حضور داشت با اشاره به کمبودهای اعتباری دولت و خالی بودن خزانه کشور در مورد این سازمان به نقل از مضمون گفت؛ خود باید کاری کنند که زیاد متکی به بودجه دولتی نباشند، بعد از این نگرش بود که اصطلاح «تجاری سازی نتایج تحقیقات و تعامل با بخش خصوصی برای گسترش نتایج تحقیقات» به میان آمد. حتی دکتر اسکندر زند در جلسه هم اندیشی بی حاصل با مدیران مسئول نشریات تخصصی در عرصه نشر گسترده نتایج تحقیقات و افزودن بندی در کنار تجاری سازی تحقیقات که خریداران بخش خصوصی را ملزم به درج مقالات و ترویج نتایج تحقیقات می کرد، سخن به میان آورد و قول های بسیاری داد اما حاصل آن حتی تبدیل به یک پاراگراف غیر خبری و مضمونی از نتایج تحقیقات نشد.

نتایج تحقیقات همچنان خاک می خورند

پیش از آن، رییس این سازمان، در مراسم دو سال قبل «آپراکا» که توسط بانک کشاورزی و دانشگاه زنجان برپا شده بود، آنچنان داد سخن از تحول در سازمان تحقیقات سر داد که عنقریب، در تمام گنجینه های پر از نتایج تحقیقات این سازمان که سال هاست خاک می خورند و رنگ مزارع، باغات و واحدهای دامداری و مرغداری را به خود ندیده اند، نه

با کلید، که با تبر، شکسته می شود و با ترویج و آموزش در سراسر کشور کشاورزان با بهره گیری از نتایج این تحقیقات بهره وری خود را افزایش می دهند و متوسط راندمان تولید بهره وری در اثر به کارگیری تحقیقات انجام شده به نحو چشمگیری تغییر می کند و سازمان عریض و طویل تحقیقات در هیاهوهای خبری بسیار خود، این بار یک خبر نتیجه بخش را نیز اعلام می دارد که مثلاً ۵۰ درصد بودجه این سازمان از طریق تجاری سازی تحقیقات و فروش به بخش خصوصی تامین شده است. این اتفاقات که رخ نداد هیچ، بلکه طی دو سال و اندی

معاونت و ریاست ایشان، حتی یک مقاله ترویجی در یک نشریه عام غیر دولتی انعکاس نیافته است، یعنی گنجینه موجود در گنجینه ها همچنان در حال خاک خوری هستند. از سوی دیگر مداوم شاهد قطع نوارها و رونمایی های متعدد و فراوانی هستیم که جملگی نه تنها با حضور وزیر، بلکه معاون اول رئیس جمهوری صورت می گیرد که فلان یا بهمان بذر یا درختچه و قس علیهذا در اثر تحقیقات ثبت کردیم. در واقع یک سازمان تحقیقاتی، آموزشی و ترویج کشاورزی تبدیل به سازمانی خبر ساز شده است، آن هم نه اخباری مربوط به اصل موضوع، بلکه اخباری حاکی از اینکه مثلاً معاون اول رئیس جمهوری یا وزیر در مورد

مسائل کشاورزی چه گفتند. هیچ آمار و ارقامی از انتقال این نتایج تحقیقاتی بی بدیل در مزارع، باغات و سایر واحدها گزارش نمی شود، احتمالاً برعکس آنچه که دکتر اسکندر زند گفت، این نتایج هم وارد گنجینه های در بسته و سر بسته سازمان خواهند شد.

فاصله تحقیقات با مزارع همچنان زیاد است

به نظر نگارنده این سطور اگر این سازمان به جای این همه رونمایی و قطع نوار، مراسمی را در مزرعه ای برپا می کرد که به مردم نشان دهد در نتیجه به کارگیری فلان تحقیقات یا بذر اصلاح شده یا هر چیز دیگری از این دست، بهره وری، از این رقم به آن رقم افزایش یافته است، می توانستیم باور کنیم که قفسه ای در کار نیست، فاصله تحقیقات با مزارع، باغات، واحدهای دام و طیور یا مکانیزاسیون کشاورزی و قس علیهذا کمتر شده است.

سی امین سال انتخاب نمونه ها و سازمان تحقیقات

دکتر اسکندر زند در آخرین نوشته خود در مقدمه کتابی به مناسبت سی امین دوره انتخاب و معرفی نمونه های ملی بخش کشاورزی آورده است: «امروز تمام توان خود را به کار بسته ایم تا طرح های پژوهشی بخش کشاورزی بر اساس نیاز سنجی واقعی عرصه های تولید، هدایت و اجرا شوند و شاهد آن هستیم که شما با عملیاتی کردن این یافته ها باعث دلگرمی محققان و مرو جان شده اید». در واقع، «من آنم که رستم بود پهلوان». ایشان به خوبی می دانند که سی سال است که کشاورزان نمونه انتخاب می شوند و عملکرد آنها اگر بیشتر از سال زراعی ۹۳ یا ۹۴ نبوده است، کمتر هم نبوده است، کما اینکه در سال ۱۳۸۶، گندم کار نمونه راندمان ۱۳/۱ تن در هکتار را داشته است و سال زراعی ۹۴، این رقم تولید گندم کار نمونه به ۱۲/۸۴۰ کاهش یافته است.

زیرا کشاورزان نمونه یک استثنا در کشاورزی کشور بوده و هستند، این حرفی

نیست که تحریریه مجله دامپرووران امسال بزند، این مجله در سال ۱۳۸۴، یعنی یازده سال قبل، در شماره ۴۸، با طرح رنگی روی جلد و ترسیم نمودارهایی مقایسه ای تفاوت فاحش میان عملکرد نمونه‌ها با متوسط عملکرد کشور در هر محصول را مورد بحث و نقد قرار داد که بگوید آموزش و ترویج در کشور عام نیست و نباید وزارتخانه از جمله سازمان تحقیقات، عملکرد کشاورزان نمونه کشور را به حساب خود بگذارد.

عملکرد نمونه‌ها را به حساب خود نگذاریم

در آن شماره همان طوری که در تصویر مشاهده می‌کنید، در حالی که عملکرد متوسط گندم کشور از سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۴، رقم‌های ۳/۰۵۴، ۳/۰۵۸۹، ۴ و ۳/۸۷ تن بوده است. عملکرد نمونه‌های کشور در همین سال‌ها به ترتیب ۱۲/۸، ۱۰/۵۲، ۱۲/۰۰۴، ۱۲/۶۹ بوده است موارد دیگری را می‌توانید مشاهده کنید، تیتسر مطلب تحلیلی نیز بر اختلاف چشمگیر بازده تولید کشاورزان نمونه و متوسط کشور تأکید دارد که می‌تواند عبرت آموز باشد. دکتر اسکندر زند در فراز دیگری از پیام خود در کتاب سی امین سال معرفی نمونه‌های ملی بخش کشاورزی می‌گوید: «هم اکنون سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی متناسب با شرایط و چالش‌های پیش روی شما بهره‌برداران در صدد است تا صدها طرح پژوهشی را توسط محققان این سازمان به صورت گسترده در مناطق مختلف کشور به اجرا درآورده و پس از دستیابی به نتایج مورد نظر از طریق اجرای طرح‌های تحقیقی - ترویجی، نمایشی و الگویی، زمینه کاربرد آنها را در عرصه‌های عمومی تولید مهیا سازد». طبعاً این آرزوی خوبی است و پیش از این هم توسط روسای پیشین این سازمان گفته و نوشته شده ولی برنامه ریزی می‌خواهد، «با این حرف‌های شیرین و زیبا، نتایج صدها طرح پژوهشی در مناطق مختلف کشور اجرا نمی‌شوند».

کشاورزان نمونه! یک روز روی آنتن باشید،

بعد به منزل بروید

ممکن است به نظر برسد که طرح موضوع شیوه بر خورد با کشاورزان نمونه در ایام برگزاری این مراسم در این مطلب نگنجد ولی واقعیت این است که بی ارتباط نیست، هر چند خود نقدی جامع و جداگانه را طلب می‌کند. آنچه که تاکنون و طی چند سال گذشته در مورد کشاورزان نمونه رخ داده است، بیش از یک برنامه آموزشی و ترویجی یک کار نمایشی بوده است. این یک مسابقه ملی ارزشمند و پر حاصل است، خلاصه

شدگان با مساعی و تلاش شخصی و فردی خود به موفقیت‌ها و البته الگوهای بی بدیل دست یافته‌اند، موضوع در عرصه گسترش آموزش، که دیگر کشاورزان در جریان این دستاوردها قرار بگیرند و به نوعی ترویج شوند نیز در سایه یک برنامه نمایشی دولتی قرار می‌گیرد. به واقع باز هم هیاهوهای خبری، بحثی جدی و ماندگار، گفتگویی همه جانبه، مناظره و مجادله ای روشنگرانه، میزگردی با حضور خود نمونه‌ها در رشته‌های مختلف و مطبوعات و ده‌ها کار آموزشی و ترویجی دیگر صورت نمی‌گیرد. آنچه که در اخبار باقی ماند، سخنرانی‌های مقامات دولتی یا مصاحبه‌های

آنان با خبرنگاران در عرصه موضوعات مختلف کشاورزی بود و لاغیر.

کردن آن در یکی دو روز که «بیاید لوایح و جوایزتان را بگیرید و حالا به خانه هایتان برگردید» هرگز نمی‌تواند آموزش، ترویج و هیجانی عمومی را برانگیزد. چگونه است که یک مسابقه فوتبال یا یک لیگ ورزشی، مرحله به مرحله و تالخطات آخر انعکاس گسترده دارد ولی مسابقه تولید و تولیدکنندگان برتر که قوت لایموت مردم را تامین می‌کنند در حد چند خبر باقی می‌ماند؟ کتاب به جای مانده از این مراسم نیز کتابی است که بیش از آنکه کشاورزان نمونه را معرفی و ترویج و تبلیغ نماید، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و کشاورزی کشور را در قالب آمار و ارقام تبلیغ کرده است که می‌توانست جای آن در جزوه یا کتابی دیگر باشد. به هر حال، حتی آنجا که بخش خصوصی، یعنی انتخاب

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

باید گفت؛ به رغم مساعی وزارتخانه و همچنین دکتر اسکندر زند و دولت یازدهم، این سازمان متناسب با جایگاه و موقعیتی که دارد تأثیری تعیین کننده در عرصه آموزش و ترویج و افزایش بهره‌وری ندارد و یا حداقل، آمار و ارقام متقن و قابل استنادی در این زمینه موجود نیست، لذا به نظر می‌رسد که الزاما می‌بایست رویکرد سازمان تحقیقات توسط دولت، سازمان مدیریت و برنامه ریزی و یا آقای وزیر به طور کامل دگرگون شود.

جمع‌بندی جلسه ماهیانه تحریریه مجله

دامپرووران

تحول در پرورش میگو

بیشتری از تاثیر نوسانات محیط زیستی روی آنها گردید.

اما یک مسئله همچنان باقی است و آن اینکه توسعه این صنعت وابستگی شدیدی به تهیه کردن بچه میگوهای دارد که هنوز از منابع وحشی و طبیعی به دست می آیند. تنها یک گونه از میگوها، *Penaeus schmitti* - *Penaeus* قابلیت طی کردن سیکل پرورشی در اسارت را دارد.

میگوها در آغاز پرورش از جلبکها و گیاهان دریایی که به طور طبیعی در استخرهایشان وجود دارد تغذیه می کنند و هنگامی که بزرگتر می شوند نیاز به مکمل دارند. آنها مانند لابلستر (خرچنگ دریایی) اغلب از ضایعات ماهی ها به همراه سبوس برنج تغذیه می شوند. همچنین از مواد غذایی دیگری مانند حلزون خرد شده، گوشت صدف ها، بقایای آشپزخانه ای و یا قطعات بزرگی از پوست گاو که در آب آویخته می شوند نیز تغذیه می کنند.

شکلی اتفاقی بود حتی در بهترین شرایط، یک پرورش دهنده، انتظار برداشت بیش از ۱۰۰ تا حداکثر ۳۰۰ کیلو در هکتار را نداشت.

پس از آن که بازار تقاضا تغییر کرد، پرورش دهندگان میگو به این نتیجه رسیدند که ارزش میگوهای آنها می تواند بیش از برنج تولید شده باشد، بنابراین آنها مزارع کشت برنج و استخرهای ساحلی خود را به مزارع پرورش میگو تبدیل کردند. در جایی که این تغییرات اعمال گردیده نشان داده شد که سیستم سنتی تا چه اندازه همراه با شکست و ضرر بوده است و هر جا امکان داشت، پرورش دهندگان به جای رها کردن موضوع به قضا و قدر، کنترل های فعالی بر حوضچه ها اعمال کردند، مقدار میگو را در استخرها افزایش دادند، چرا که هم آب بیشتر و هم بچه میگوی بیشتری به داخل استخرها وارد می گردید، استخرها عمیق تر شدند و میکرو کلمیای (اقلیم منطقه ای) ثابت تری پیدا کردند و آب بیشتر برای میگوها موجب حفاظت

اگرچه پرورش میگو در کشورهای آسیایی بیش از یک صد سال قدمت دارد اما از یک دهه قبل اهمیت اقتصادی این صنعت شناخته شده است. در گذشته پرورش میگو به منزله یک محصول دوم مدنظر بود. اساساً، پرورش میگو بدین طریق بود که بچه میگوهای که از طریق مد دریا وارد حوضچه ها و گودال هایی که در ساحل قرار داشتند، می شدند، در آنجا به دام می افتادند و پس از مدت کوتاهی رشد کرده و برای فروش عرضه می شدند.

تهیه بچه میگو کاملاً به نوسانات جمعیتی میگو در دریاها وابسته بود و هیچ کوششی برای کنترل شکار چیان یار قبای آنها در جا و غذا به عمل نیامده و سیستم های تغذیه مصنوعی برای آنها نیز وجود نداشت. میگوهای جوان به حال خود رها شده و حتی بعضی اوقات آب کافی برای محافظت از آنها در مقابل شرایط آب و هوایی وجود نداشت. بر اساس همین دلایل بعضاً به دست آوردن یک محصول به

رییس مجلس در دیدار با وزیر جهاد کشاورزی: در حال حاضر چرخه اقتصادی بخش کشاورزی مطلوب نیست

علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی در هفته پایانی آذر ماه با محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی و معاونان وی دیدار و گفت و گو کرد.

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اقدامات مثبت وزارت جهاد کشاورزی در دولت یازدهم گفت: وزارت جهاد کشاورزی خوشبختانه یک حرکت مثبت و روبه پیشرفت را آغاز کرده و انتظار از وزیر و معاونان این وزارتخانه ورزیدگی در عمل بود که خوشبختانه محقق شده است. البته وزارت جهاد کشاورزی در دولت یازدهم در دوران سختی کار خود را آغاز کرد، زیرا دولت در این دوران با کمبود اعتبار و مشکلات بسیاری روبرو بود.

لاریجانی با بیان اینکه وزارت جهاد کشاورزی یک وزارتخانه دارای مسئولیت بسیار زیاد است، تصریح کرد: این وزارتخانه از مباحث و جنبه های مختلف دارای اهمیت بسیاری است، به ویژه آنکه وزارت جهاد کشاورزی ارتباط بسیاری با بدنه مردم داشته و بخشی از امنیت کشور مرتبط با وضعیت و نوع فعالیت وزارت جهاد است، بنابراین نوع فعالیت این وزارتخانه دارای اهمیت و

حساسیت خاصی است که باید به آن توجه ویژه ای کرد.

تاکید رییس مجلس بر نقش استراتژیک وزارت جهاد کشاورزی در اقتصاد کشور

وی با اعلام اینکه در شرایط کنونی وزارت جهاد کشاورزی نقش استراتژیکی در اقتصاد کشور دارد، افزود: فعالیت این وزارتخانه ارتباط مستقیمی با امنیت ملی دارد، از طرف دیگر مقوله خودکفایی در حوزه غذا و کشاورزی امر مطلوب و درستی بوده، از این رو باید در برخی زمینه ها تاحدودی روی پای خود بایستیم.

رئیس نهاد قانونگذاری کشورمان با اشاره به سفر اخیرش به کشور روسیه و دیدار با مقامات این کشور افزود: بعد از فروپاشی شوروی، روسیه دروازه های خود را به روی دیگر کشورها گشود و اقدام به واردات مایحتاج مورد نیاز خود کرد و الان شاهدیم که حدود ۸۰ درصد نیازهای خود را وارد می کند و از این رو تحریم های اخیر اتحادیه اروپا و آمریکا به این دلیل به اقتصاد روسیه آسیب زد، البته ایران شرایطی مانند روسیه ندارد زیرا ما از آغاز انقلاب به فکر خودکفایی بودیم.

استقبال از برنامه ریزی وزارت جهاد

کشاورزی برای رساندن تراز واردات و صادرات کشور به صفر، ظرف مدت ۵ سال آینده

لاریجانی با استقبال از برنامه ریزی وزارت جهاد کشاورزی برای رساندن تراز واردات و صادرات کشور به صفر ظرف مدت ۵ سال آینده، ادامه داد: به طور حتم این موضوع ایده بسیار خوبی است و می توان با اشاره به بازارهای منطقه ای آن را محقق کرد، اما تحقق این مسئله نیازمند رفع دو مشکل اساسی و مهم است؛ نخست اینکه ایران برای افزایش صادرات خود نیازمند ایجاد شرکت های بزرگ برای بازاریابی و همچنین انجام بسته بندی محصولات است که متأسفانه در شرایط کنونی چنین بخشی در کشور وجود ندارد. البته این برنامه از سوی برخی کشورهای اطراف صورت گرفته و ما شاهد جهش صادراتی آنها هستیم، بنابراین باید برای تحقق این مسئله کمک کرده تا مشکلات و خلأها حل شود.

اهمیت توجه وزارت جهاد کشاورزی به بازارهای کشاورزی روسیه برای عرضه محصولات

وی با اشاره به اهمیت توجه وزارت

جهاد کشاورزی به بازارهای کشاورزی روسیه گفت: در شرایط کنونی کشور روسیه برای عرضه محصولات ایرانی بازار خوبی است، اما چون شرکت‌های بزرگ برای انجام این کار وجود ندارد و تعاونی‌ها نیز قدرت لازم را برای تحقق این امور ندارند، می‌بایست برنامه‌ریزی مدونی برای این حوزه انجام داد.

رئیس مجلس شورای اسلامی بیان کرد: از طرف دیگر در شرایط کنونی چرخه اقتصادی بخش کشاورزی به خوبی نمی‌چرخد و در این شرایط حتی زمانی که به آنها کمک‌های دولتی داده می‌شود، پیشرفت خاصی حاصل نمی‌شود. این مسئله نشان می‌دهد که این بخش نباید محتاج کمک‌های دولت باشد، البته بخش کشاورزی برای ایجاد اشتغال و مباحث دیگر باید حمایت شود، با وجود آنکه حتی این مسئله برای کشور هزینه داشته باشد. به طور مثال من در سفری که به یکی از کشورهای آسیایی داشتم مشاهده کردم که آنها با هزینه زیاد در یارا خشک کرده و در آن کشاورزی می‌کنند و ادله آنها برای این مسئله تامین اشتغال ۱۶ درصدی افراد جامعه بود.

لاریجانی افزود: در شرایط کنونی بخش کشاورزی و روستاها دچار آسیب زیادی هستند و این امر موجب مهاجرت جوانان از روستاها به شهرها شده و در حال حاضر چرخه اقتصادی بخش کشاورزی مطلوب نیست، از این رو باید بسته‌های حمایتی برای بخش کشاورزی تدوین شود تا عملاً یک بخش مدیریت روستاها را برعهده داشته باشد. البته مدیریت روستاها باید به بخشی داده شود که اکثریت وظایف و کارها را برعهده دارد، از این رو هم اکنون اکثریت کارها در روستاها مربوط به بخش کشاورزی است، اما مدیریت در دست آنها نیست.

وی با اشاره به تدوین طرحی در حوزه کشاورزی گفت: در این طرح قرار است که ضمن هماهنگی بخش‌ها با یکدیگر در حوزه روستاها و کشاورزی، بخشی مانند جهاد سازندگی ایجاد شود. همچنین یکی دیگر از

اهداف این طرح این بود که با ایجاد مدیریت ساختاری صنایع تبدیلی ایجاد شود تا ارزش افزوده محقق شده و زنجیره تولید کامل شود. لزوم در نظر گرفتن اعتبار در بودجه سنواتی برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای آبیاری تحت فشار و آبیاری نوین

رئیس قوه مقننه کشور با تأکید بر اینکه برای جذب کشاورزان به کار کشاورزی نیاز به حمایت‌های ساختاری است، تصریح کرد: در شرایط کنونی از مهمترین مشکلات بخش کشاورزی، مسئله کم‌آبی است که متأسفانه این معضل بسیار نگران‌کننده می‌باشد، از این رو در این حوزه مسئله بهینه‌کردن آن دارای اهمیت بسیاری است، بنابراین توصیه می‌کنم که برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای آبیاری تحت فشار و آبیاری نوین، اعتباری در بودجه دیده شود، البته با توجه به وضعیت کنونی درآمدها و کاهش قیمت نفت تا حدود ۳۰ دلار در بخش تامین بودجه برای این حوزه مشکلاتی وجود دارد.

پیشنهاد اختصاص ردیف بودجه جهت توسعه آبیاری تحت فشار و نوین از محل صندوق توسعه ملی با اذن رهبری

لاریجانی با اشاره به ردیف بودجه مورد نیاز جهت توسعه آبیاری تحت فشار و نوین در بخش کشاورزی در کشور گفت: در این رابطه می‌توان یک بسته ترمیمی برنامه‌ریزی شده که شروع و پایان مشخصی دارد و اهداف آن کاملاً شفاف و تعیین شده است، تدوین شود تا با اذن و حمایت رهبر معظم انقلاب، بتوان اعتبار مناسبی را از صندوق توسعه ملی برای اجرای طرح مذکور در نظر گرفت.

وی با بیان اینکه اختصاص بودجه‌های مناسب برای اجرای طرح‌های آبیاری تحت فشار و آبخیزداری دارای توجیه اقتصادی است، بیان کرد: مجلس تلاش می‌کند در بودجه سال آینده جنبه‌های حمایتی را برای این بخش در نظر بگیرد.

اهمیت حمایت دولت از تولید محصول

شیر در کشور

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اهمیت حمایت دولت از تولید محصول شیر در کشور افزود: این محصول مستقیماً با سلامت مردم در ارتباط است، از این رو حمایت و اختصاص اعتبار به این حوزه دارای توجیه است، زیرا در شرایط کنونی میزان مصرف شیر بین مردم کاهش یافته است که این موضوع خسارت بسیار بزرگی برای کشور است. در کشورهای دیگر دولت برای ترغیب مردم به استفاده از شیر، حمایت‌های بسیاری انجام داده و حتی آن را تبلیغ می‌کند.

لاریجانی با اشاره به پیشنهادات مطرح شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی برای افزایش عوارض محصول نوشابه و اختصاص اعتبارات حاصله به حوزه دامداری و تولید شیر تصریح کرد: به نظر من این پیشنهاد و این موازنه‌ها مشکلی ندارد و حتی اختصاص یارانه به بخش تولید شیر دارای توجیه اقتصادی است. از طرف دیگر به طور حتم در این رابطه نمی‌توان به صورت لحظه‌ای تصمیم گرفت و باید برنامه دائمی تدوین شود.

وی ادامه داد: در شرایط کنونی دامداران کشور یا از تولید شیر هیچ سودی عایدشان نمی‌شود و یا حتی با ضرر به تولید این محصول ادامه می‌دهند، از طرف دیگر این موضوع واضح است که سودآوری بخش کشاورزی از بخش صنعت و تجارت بسیار پایین‌تر است که این مسئله نشان‌دهنده ضرورت حمایت از این بخش است.

نگاه مجلس شورای اسلامی به اقدامات و برنامه‌های وزارت جهاد کشاورزی مثبت است

رئیس قوه مقننه با بیان اینکه نگاه مجلس شورای اسلامی به اقدامات و برنامه‌های وزارت جهاد کشاورزی مثبت است، گفت: به نظر من این وزارتخانه باید گزارشی را از پیشرفت سه سال اخیر خود و جهت‌گیری‌های صورت گرفته به مجلس ارائه کند تا نمایندگان نیز از آن مطلع شوند. از طرف دیگر با توجه به اینکه در

آستانه بررسی برنامه ششم توسعه قرار داریم، این وزارتخانه می‌تواند پیشنهادات خود را به مجلس ارائه کند.

لاریجانی از تشکیل دو کمیسیون تلفیق به صورت موازی خبر داد و گفت: یکی از این کمیسیون‌ها برای بررسی لایحه بودجه سال ۹۵ و دیگری برای بررسی برنامه ششم توسعه تشکیل می‌شوند.

وزیر جهاد کشاورزی:

پیش از این بیشترین عدم تراز را در بخش واردات محصولات کشاورزی داشته‌ایم

براساس این گزارش در ابتدای این دیدار محمود حجتی وزیر جهاد کشاورزی ضمن ارائه گزارشی در خصوص میزان واردات گندم و آرد به کشور گفت: در شرایط کنونی ۳۰ درصد از ظرفیت کارخانه تولید آرد فعال است و حدود ۷۰ درصد غیرفعال، همچنین در مورد محصول شکر براساس آمارها حدود ۲۱۰ هزار تن بیشتر از سال قبل تولید داشته‌ایم. همچنین ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن چغندر از کشاورزان داخلی خریداری شده است که این موضوع نشان‌دهنده افزایش ۱۳ درصدی نسبت به سال گذشته است.

وی ادامه داد: براساس آمارها ما نزدیک به ۲ میلیون تن شکر برای بازار داخلی نیاز داریم، حال با توجه به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، می‌توانیم با تغییر کشت به فصل پاییز، میزان تولید چغندر را افزایش دهیم تا نیاز ما در این حوزه تامین شود.

وزیر جهاد کشاورزی افزود: متأسفانه ما بیشترین عدم تراز را در بخش واردات محصولات کشاورزی داشتیم که رقمی بالغ بر ۸ میلیارد دلار تراز منفی در سال ۹۲ در حوزه غذایی کشور بود، بنابراین هدف وزارت جهاد کشاورزی کاهش این میزان به صفر است، به طوری که در سال گذشته تراز منفی ۸ میلیارد دلار بود و امسال به منفی ۵/۵ میلیارد دلار رسیده است و امیدواریم با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در آینده این تراز به صفر برسد.

ایران در تولید محصولات باغی، گیاهان دارویی و طیور مزیت‌های فوق‌العاده دارد این عضو کابینه دولت یازدهم با اشاره به مزیت‌های فوق‌العاده کشور در تولید برخی محصولات مانند محصولات باغی، گیاهان دارویی و طیور تصریح کرد: براساس آمارها در ۲ سال گذشته صادرات مرغ و تخم مرغ افزایش ۱۰۰ درصدی داشته است.

حجتی با اشاره به تولید تنها ۱۰ درصد از نیاز کشور به محصول روغن گفت: وزارت جهاد کشاورزی طرحی را تدوین کرده که براساس آن با استفاده از مزارع کشت کلزا، حدود ۷۰ درصد از نیاز کشور به محصول روغن را برطرف می‌کند.

وی با اشاره به اقدامات صورت گرفته برای اجرای سیستم‌های کشت گلخانه‌ای افزود: خوشبختانه در این رابطه حمایت‌های بانکی صورت گرفته است، همچنین برای تحقق این امر ۱۰ درصد از صندوق توسعه ملی و اعتباراتی از بخش هدفمندی اختصاص یافته است. از طرف دیگر برنامه‌ریزی شده که حدود ۴ هزار میلیارد تومان در بانک کشاورزی در سال جاری سرمایه‌گذاری شود تا حدود ۷۰ درصد از این اعتبارات برای اجرای سیستم‌های کشت گلخانه‌ای اختصاص یابد.

وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به اهمیت مقوله بهره‌وری در حوزه آب خطاب به دکتر لاریجانی گفت: مجلس با تلاش‌های حضرت‌عالی در زمستان سال ۹۲ یک اقدام بسیار مثبت و فوق‌العاده انجام داد که آن اختصاص حدود یک هزار میلیارد تومان به مقوله بهره‌وری در حوزه آب بود. البته دولت در لایحه بودجه سال آینده کل کشور این موضوع را ذکر نکرده و قول داده که آن را در اسفندماه ابلاغ کند، چون این مسئله جزو اختیارات دولت است.

برنامه وزارت جهاد کشاورزی، اختصاص اعتبار جدید ۳۰۰۰ میلیارد تومانی برای طرح‌های آبیاری تحت فشار است حجتی با بیان اینکه در سال جاری حدود ۱۵ هزار هکتار از اراضی کشت گندم تحت

آبیاری نوین (نواری) قرار گرفته است، بیان کرد: در شرایط کنونی برنامه وزارت جهاد کشاورزی این است که ضمن تامین اعتبار ۲۶۰ میلیاردی و یک هزار میلیاردی از بودجه با هماهنگی دولت و مجلس، اعتباری حدود ۳ هزار میلیارد تومان برای طرح‌های آبیاری تحت فشار اختصاص داده شود که رئیس‌جمهور و معاون اول در این خصوص قول‌هایی داده‌اند.

این عضو هیات دولت یازدهم افزود: در شرایط کنونی حدود ۵/۵ میلیون هکتار از اراضی کشاورزی پتانسیل اجرای آبیاری تحت فشار را دارند که از این میزان حدود یک و نیم میلیون هکتار زیر پوشش آبیاری تحت فشار قرار گرفته است و حدود ۴ میلیون هکتار باقی مانده است، حال براساس برنامه‌ریزی وزارت جهاد کشاورزی اگر سالانه حدود ۴۰۰ هزار هکتار از این اراضی زیر پوشش طرح مذکور قرار بگیرد، ظرف مدت ۱۰ سال تمام اراضی کشاورزی مربوطه زیر پوشش آبیاری تحت فشار قرار می‌گیرد. البته برای اجرای این طرح سالانه به حدود ۳ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز است.

تقاضا و سرانه مصرف شیر در کشور کم است

وی با اشاره به مشکلات مطروحه در حوزه دامداری و تولید شیر گفت: هم‌اکنون این بخش دچار مشکلاتی در حوزه بازرگانی و تقاضا است. در شرایط کنونی قیمت‌ها در بازارهای جهانی افت کرده و حتی ما برای حمایت از دامداری‌ها جلوی واردات شیر خشک را گرفته‌ایم، اما متأسفانه تقاضا و سرانه مصرف در کشور کم است. همچنین حمایت‌های لازم به ویژه اختصاص یارانه به محصول شیر صورت نمی‌گیرد.

حجتی با اعلام اینکه در سال گذشته حدود ۶۷۵ میلیون دلار صادرات فرآورده‌های لبنی صورت گرفته است، تصریح کرد: شرکت‌ها و محصولات لبنی با عدم اختصاص یارانه صادرات هم‌اکنون در حال رقابت با کالاهای خارجی هستند.

گزارشی نوین و جامع از جایگاه تولید ماهی قزل آلا در ایران و دنیا

بر اساس اعلام نشریه جهانی علوم ماهیگیری و دریایی، حدود ۵۷۶ هزار تن ماهی قزل آلی رنگین کمان در ۶۹ کشور و با ارزش ۲/۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳ پرورش داده شده است. پرورش و تولید قزل آلی رنگین کمان به شکل تصاعدی از سال‌های دهه ۱۹۵۰ آغاز و تولید جهانی آن، امروز پس از سالمون در جایگاه دوم قرار دارد. مهمترین کشورهای تولید کننده این ماهی عبارتند از: ایران، آلمان، استرالیا، نروژ و فرانسه.

سیستم‌های شیلات کشور ایجاد شد که به صورت رشد تغذیه به شکل مصنوعی، ساخت سیستم‌هایی که آب در آنها جریان دارد، غنی سازی مصنوعی مقدار اکسیژن در آب و کنترل موثر بیماری‌ها بود. هم اکنون ماهی قزل آلا در سیستم‌های جاری آب در بخش جنوبی کشور در ایالات بادن و باواریا پرورش داده می‌شود. این سیستم‌های پرورش ماهی همچنین در ایالات دیگری مانند ساکسونی سفلا، هسن و توینگن به کار برده می‌شود. تولید قزل آلا در سال ۲۰۰۵ به ۱۱۳ میلیون یورو رسید که ۶۰ درصد از درآمد شیلات این کشور را تشکیل می‌داد.

استرالیا

پرورش هر دو نوع ماهی قزل آلی رنگین کمان و قهوه‌ای از جمله موارد مهم در صنعت شیلات استرالیا می‌باشند. ماهی قزل آلی رنگین کمان برای اولین بار در سال ۱۹۲۷ به عنوان منبعی جهت بازسازی صنعت ماهیگیری

می‌گیرد.

آلمان

امروزه تولید و پرورش ماهی قزل آلی رنگین کمان، مهمترین ماهی پرورشی در آلمان است. سرآغاز تولید این ماهی در این کشور به سال ۱۸۸۰ برمی‌گردد که انواعی از قزل آلا از آمریکای شمالی به آنجا آورده شد و در ۴۰ سال گذشته به طور مداوم تولید آن افزایش یافته به گونه‌ای که در سال ۲۰۰۳ به حدود ۲۴ هزار تن رسید.

این افزایش تولید و پرورش ماهی قزل آلی رنگین کمان، مهمترین ماهی پرورشی در آلمان است. سرآغاز تولید این ماهی در این کشور به سال ۱۸۸۰ برمی‌گردد که انواعی از این ماهی از آمریکای شمالی به آنجا آورده شد و در ۴۰ سال گذشته به طور مداوم تولید آن افزایش یافته به گونه‌ای که در سال ۲۰۰۳ به حدود ۲۴ هزار تن رسید. این افزایش تولید اساساً به دلیل رخدادهای مهمی بود که در

ایران

تاریخ پرورش ماهی و شیلات در آسیا به هزاران سال قبل برمی‌گردد. در سال‌های دهه ۱۹۸۰، جمهوری اسلامی ایران سرمایه‌گذاری سنگینی به منظور توسعه شیلات انجام داد و با همین هدف در حاشیه دریای خزر شروع به پرورش این ماهی کرد. مزارع پرورش در ایران، اغلب در بخش‌های مرکزی، شمال غربی و غرب کشور قرار دارند. سیستم مزارع پرورش قزل آلا در ایران به شکلی ساده بوده و شامل مسیرهای آبی بتنی است که آب در آنها جاری است. در نتیجه بهبود تکنیک‌های پرورش و امکانات، تولید سالیانه قزل آلا به شکل قابل توجهی افزایش یافت.

بر اساس گزارش‌های اعلام شده، ایران در سال ۱۹۷۸، مقدار ۲۸۰ تن از این نوع ماهی را پرورش داد، اما در سال ۲۰۰۹ این مقدار به ۷۳/۶۴۲ تن رسید. هم اکنون تولید این ماهی در ایران ۱۳/۲۶ درصد از تولید آذربایجان را در بر

در جنوب غربی این کشور پرورش داده شد. پرورش ماهی قزل آلا در ایالت نیوساوث ویلز در اوایل دهه ۱۹۷۰ شروع شد و در حال حاضر سالانه در حدود ۱۲ میلیون دلار درآمد ایجاد می‌کند. در ایالت ویکتوریا نیز ماهی قزل آلا رنگین کمان یکی از مهم ترین گونه‌های تولید شده در آب شیرین است.

این ماهی در آغاز در آب‌های سردتر نواحی آلباین برداشت می‌شد که تاریخ آن به سال‌های ۱۸۷۰ برمی‌گردد. امروزه حدود ۲۰ مزرعه در این ایالت به تولید این ماهی اشتغال دارند که تاسیس چند مزرعه به سال‌های ۷۰ و ۸۰ برمی‌گردد. بین سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱، بخش تولید قزل آلا ایالت ویکتوریا تقریباً یک هزار تن از این ماهی تولید کرد که این حجم تولید علیرغم خشکسالی‌های متعدد و آتش‌سوزی‌های جنگل‌ها در سال‌های اخیر بوده است. در ایالت تاسمانیا، قزل آلا رنگین کمان هم در سیستم‌های آب شیرین و هم آب شور پرورش داده می‌شوند. اولین مزرعه پرورش این ماهی در ایالت تاسمانیا در ۱۹۶۴ در «بریدپورت»، شهر کوچکی در شمال شرق ساحل تاسمانیا تاسیس شد. تا سال ۱۹۸۱، صید اقیانوسی آن بر اساس دانش تجربی انجام می‌شد، اما در سال ۱۹۸۳، چند شرکت پرورش دریایی قزل آلا رنگین کمان را با موفقیت در سواحل جنوب غربی و غرب استرالیا به اجرا درآوردند.

نروژ

قزل آلا رنگین کمان تنها گونه ماهی غیر بومی در بخش شیلات نروژ است. این گونه در سال ۱۹۰۰ به این کشور آورده شد و انواعی از آن برای اولین بار در اوایل سال‌های ۱۹۶۰ در آب‌های شیرین نروژ پرورش داده شد. در پی سیاست‌های موفقیت‌آمیز تولید فشرده قزل آلا نروژی، در حال حاضر پرورش این ماهی در قفس‌های دریایی انجام می‌شود، هر چند مقدار کمی از تولید این ماهی در آب‌های شیرین انجام می‌گیرد. هم‌اکنون ۹۵ درصد از تولیدات صادرات ماهی کشور نروژ از این نوع ماهی می‌باشد که به بیش از ۱۳۰ کشور صادر می‌شود. اتحادیه اروپا مقادیر معتدبهی از قزل آلا نروژی را وارد می‌کند که کشورهای دانمارک و فرانسه پرچم‌دار این واردات می‌باشند. کشورهای روسیه، اروپای شرقی و ژاپن از جمله بزرگترین واردکنندگان ماهی قزل آلا نروژی هستند.

فرانسه

فرانسه در جایگاه یکی از اولین کشورهای اروپایی که توسعه پایداری در صنعت شیلات دارد، از نظر پرورش ماهی قزل آلا در وضعیت قابل توجهی به سر می‌برد. عمده پرورش قزل آلا در مکانی در آکیتین در جنوب غربی فرانسه و در برتانی در شمال غربی فرانسه انجام می‌شود. این دو ناحیه به تنهایی ۴۷ درصد از تولید قزل آلا فرانسه را در اختیار دارند،

اگرچه در سایر مناطق مانند نرماندی، رونه آلپ و پیرنه میانی این ماهی تولید می‌شود. در حال حاضر پرورش ماهی قزل آلا موجب اشتغال دو هزار نفر شده و سالیانه ۳ درصد از شرکت‌های تولیدکننده بیش از ۵۰۰ تن ماهی پرورش می‌دهند. اگرچه چنین شرکت‌هایی امکان دارد که هر یک کمتر از ۱۰۰ تن ماهی تولید کنند، اما تولیدکنندگان کوچکتر در حدود ۸۴ درصد از مجموع ماهیان قزل آلا فرانسی را تولید می‌نمایند. فرانسه پس از شیلی و نروژ سومین تولیدکننده قزل آلا در سال ۲۰۰۴ بوده است و تقریباً با تولید ۳۵ هزار تن به ارزش ۱۳۵ میلیون یورو در این مکان قرار دارد. هم‌اکنون بازار قزل آلا رنگین کمان فرانسه به سه بخش عمده تقسیم شده است:

- مصرف مستقیم که با ۸۰ درصد از تولید، یک بازار ۱۳۰ میلیون یورویی را در اختیار دارد

- ماهیگیری با قلاب که با ۱۶ میلیون یورو، ۱۲ درصد از تولید را در اختیار دارد

- نگهداری در سردخانه که با ۸ درصد از محصول، ارزشی معادل ۷ میلیون یورو ایجاد می‌کند

هم‌اکنون فرانسه با صادرات حدود ۵۳۰۰ تن قزل آلا به کشورهای بلژیک و آلمان، در حدود ۳۰۰۰ تن از همین ماهی را از نروژ و اسپانیا وارد می‌کند.

گزارشی جامع از میزان تولید غلات و ذرت در عرصه جهانی سال ۲۰۱۵

میزان برآورد ۱۵-۲۰۱۴ افزایش می‌یابد و به دو هزار و ۵۳۴ میلیون تن در سال ۱۶-۲۰۱۵ می‌رسد. بیش از نیمی از این افزایش به غلات دانه درشت اختصاص دارد؛ چرا که پیش‌بینی شده مصرف این محصولات عمدتاً به دلیل افزایش استفاده از ذرت به عنوان خوراک دام به ویژه در برزیل، چین و آمریکا با ۱,۴ درصد افزایش از سال گذشته به یک هزار و ۳,۶ میلیون تن می‌رسد. پیش‌بینی فائو برای مصرف جهانی برنج در سال ۱۶-۲۰۱۵ پس از ماه گذشته با کاهش تقریباً ۱,۴ میلیون تن به ۵۰۷ میلیون تن رسیده است، اما با این حال هنوز هفت میلیون تن بیشتر از میزان برآورد ۱۵-۲۰۱۴ است. پیش‌بینی می‌شود میزان غلات مورد استفاده برای مصرف انسان در سال ۱۶-۲۰۱۵ حدود ۱/۲ درصد (۱۳ میلیون تن) از سال ۱۵-۲۰۱۴ افزایش یابد که به سرانه مصرف ثابت ۱۵۲,۴ کیلوگرم در سال منجر شود.

در ادامه این گزارش آمده است: پیش‌بینی فائو حاکی از آن است که ذخایر جهانی غلات تا نزدیک فصول زراعی ۲۰۱۶ با کاهش تقریباً سه میلیون تن نسبت به گزارش ماه قبل به ۶۳۱ میلیون تن خواهد رسید. بر اساس پیش‌بینی اخیر، ذخایر جهانی غلات تقریباً ۲,۱ درصد (۱۴ میلیون تن) کمتر از ذخایر ابتدایی خواهد بود و برنج عامل اصلی کاهش ذخایر غلات به حساب می‌آید. بر اساس آخرین پیش‌بینی‌های مصرف و ذخایر، نسبت ذخایر به مصرف جهانی غلات با کاهش یک درصدی از سال ۱۵-۲۰۱۴ به ۲۴,۶ درصد خواهد رسید. در گزارش حاضر، میزان ذخایر جهانی گندم تقریباً ۱۹۸ میلیون تن پیش‌بینی شده که در مقایسه با ذخایر ابتدایی تغییر قابل توجهی ندارد، اما به دلیل کاهش ذخایر گندم در اتحادیه اروپا، هند و اندونزی حدود چهار میلیون تن کمتر از پیش‌بینی ماه ژوئن برآورد شده است. همچنین پیش‌بینی فائو برای ذخایر جهانی غلات دانه درشت، افزایش بسیار جزئی ذخایر در مقایسه با ماه گذشته است؛

بر اساس آخرین پیش‌بینی فائو، میزان تولید جهانی غلات در سال ۲۰۱۵ حدود دو هزار و ۵۲۷ میلیون تن است که ۱,۱ درصد (۲۷ میلیون تن) کمتر از رکورد سال ۲۰۱۴ است، اما به دلیل بهبود چشم‌انداز تولید غلات دانه درشت حدود ۲,۲ میلیون تن بیشتر از پیش‌بینی ماه گذشته است. بهبود چشم‌انداز تولید غلات دانه درشت اساساً به دلیل پیش‌بینی افزایش یک درصد (حدود پنج میلیون تن) تولید ذرت در اروپا و آمریکای جنوبی است که به واسطه شرایط آب و هوایی مساعد در این دو منطقه، میزان تولید جهانی ذرت به یک هزار و هفت میلیون تن خواهد رسید. فائو، میزان تولید جهانی گندم را در سال ۲۰۱۵ حدود ۷۲۳ میلیون تن برآورد کرد که در مقایسه با پیش‌بینی ماه ژوئن تغییری نداشت، اما این میزان تقریباً یک درصد (هشت میلیون تن) کمتر از رکورد تولید سال ۲۰۱۴ است. کاهش تولید گندم در سال ۲۰۱۵ به دلیل پیش‌بینی تولید کمتر در اتحادیه اروپا و روسیه است. انتظار بر آن است که عملکرد گندم در این دو منطقه پس از میزان بسیار بالای استثنایی سال گذشته به سطوح میانگین خود بازگردد. در مقابل چشم‌انداز تولید برنج عمدتاً به دلیل انتظار کاهش تولید در آسیا به ویژه در هند حدود ۱,۲ میلیون تن کمتر از ماه ژوئن پیش‌بینی شد. در نتیجه این بازنگری کاهش، پیش‌بینی می‌شود تولید جهانی برنج در سال ۲۰۱۵ به ۴۹۹ میلیون تن برسد که حدود یک درصد بیشتر از میزان تولید سال ۲۰۱۴ است.

این گزارش می‌افزاید: پیش‌بینی فائو برای مصرف جهانی غلات در ۱۶-۲۰۱۵ (۹۵-۱۳۹۴) نیز پس از ماه گذشته با افزایش همراه بوده است. دلیل عمده پیش‌بینی افزایش مصرف غلات، اصلاحات قابل توجه در برآورد استفاده از ذرت به عنوان خوراک دام در فصول بازاریابی ۱۵-۲۰۱۴ و ۱۶-۲۰۱۵ است. پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که مصرف جهانی غلات حدود ۱,۲ درصد (۳۰ میلیون تن) از

در مورد کشور هند، پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که کاهش عرضه و افزایش نیازهای داخلی به کاهش ۲۰ درصدی در صادرات برنج منجر می‌شود.

این گزارش در پایان آورده است: پیش‌بینی اخیر فائو حاکی از آن است که بهبود چشم‌انداز غلات دانه‌درشت عمدتاً ذرت در اروپا و آمریکای جنوبی، عامل اصلی افزایش تولید جهانی غلات در سال ۲۰۱۵ است. بر همین اساس، فائو میزان تولید جهانی غلات را در سال ۲۰۱۵ حدود دو هزار و ۵۲۷ میلیون تن پیش‌بینی کرد که ۲٫۲ میلیون تن بیشتر از پیش‌بینی ماه گذشته است، اما هنوز ۱٫۱ درصد (۲۷ میلیون تن) کمتر از میزان رکورد سال ۲۰۱۴ است.

پیش‌بینی فائو برای مصرف جهانی غلات نیز پس از ماه گذشته با افزایش همراه بوده است، به طوری که در پیش‌بینی اخیر، میزان مصرف جهانی غلات در سال ۲۰۱۵-۱۶ حدود دو هزار و ۵۳۴ میلیون تن است که تقریباً ۹٫۵ میلیون تن بیشتر از پیش‌بینی ماه قبل و حدود ۱٫۲ درصد (۳۰ میلیون تن) بیشتر از میزان برآورد مصرف ۲۰۱۴-۱۵ است. افزایش استفاده از غلات دانه‌درشت به ویژه ذرت به عنوان خوراک دام در پیش‌بینی افزایش مصرف ۱۶-۲۰۱۵ نقش قابل توجهی داشته است.

بر اساس پیش‌بینی اخیر فائو، ذخایر جهانی غلات تا نزدیک فصول زراعی ۲۰۱۶ حدود ۶۳۱ میلیون تن است که این میزان تقریباً سه میلیون تن کمتر از پیش‌بینی ماه ژوئن و ۱۴ میلیون تن کمتر از میزان ذخایر ابتدایی است. با پیش‌بینی مصرف و ذخایر، نسبت ذخایر به مصرف جهانی غلات با کاهش یک درصدی از ۱۵-۲۰۱۴ به ۲۴٫۶ درصد خواهد رسید. میزان تجارت جهانی غلات در فصل بازاریابی ۱۶-۲۰۱۵ است، اما هفت میلیون تن بیشتر از گزارش ماه ژوئن است. غلات دانه‌درشت، عامل اصلی افزایش تجارت غلات به حساب می‌آیند. پیش‌بینی اخیر درباره برنج حاکی از آن است که تولید و مصرف برنج در مقایسه با پیش‌بینی ماه گذشته کاهش یافته است، اما انتظار بر آن است که تمامی کشورهای صادرکننده به استثنای هند، صادرات خود را در سال ۲۰۱۶ افزایش دهند.

چرا که افزایش ذخایر نهایی فصل به ویژه در برزیل، چین و اوکراین تقریباً با کاهش ذخایر در استرالیا و آمریکا برابر است. پیش‌بینی فائو حاکی از آن است که ذخایر غلات دانه‌درشت در مقایسه با سال گذشته با کاهش دو درصدی (پنج میلیون تن) به ۲۶۴ میلیون تن می‌رسد. هر چند پیش‌بینی فائو برای ذخایر جهانی برنج در سال ۲۰۱۶ تا حدودی پس از ماه ژوئن افزایش یافته، اما هنوز انتظار بر آن است که به دلیل کاهش ذخایر در کشورهای مهم صادرکننده با کاهش چهار درصدی (هشت میلیون تن) از سال گذشته به ۱۶۹ میلیون تن برسد. این گزارش درباره تجارت جهانی غلات می‌افزاید: بر اساس پیش‌بینی اخیر فائو، تجارت جهانی غلات در فصل بازاریابی ۱۶-۲۰۱۵ به دلیل وجود اصلاحات قابل توجه در حجم تجارت غلات دانه‌درشت با هفت میلیون تن افزایش نسبت به گزارش ماه ژوئن به ۳۵۸ میلیون تن می‌رسد، اما این میزان هنوز ۱٫۲ درصد (چهار میلیون تن) کمتر از برآورد ۱۵-۲۰۱۴ است. پیش‌بینی فائو حاکی از آن است که تجارت بین‌المللی غلات دانه‌درشت در ۱۶-۲۰۱۵ (ژوئیه/ژوئن) به ۶۵ میلیون تن می‌رسد که تقریباً هفت میلیون تن بیشتر از گزارش ماه ژوئن است، اما با این حال حدود دو درصد (سه میلیون تن) کمتر از فصل گذشته است. صادرات بیشتر ذرت توسط آرژانتین، روسیه و آمریکا دلیل اصلی بازنگری افزایشی این ماه هستند. همچنین حجم تجارت جهانی جو و سورگوم نیز به دلیل پیش‌بینی خرید فزاینده توسط چین پس از ماه ژوئن افزایش یافته است. پیش‌بینی می‌شود تجارت جهانی گندم در ۱۶-۲۰۱۵ (ژوئیه/ژوئن) به ۱۵۱ میلیون تن برسد که تقریباً مشابه میزان فصل گذشته است، اما به دلیل پیش‌بینی میزان فروش بیشتر توسط اتحادیه اروپا، روسیه و اوکراین، حدود یک میلیون تن بیشتر از پیش‌بینی ماه قبل است. انتظار بر آن است که تجارت برنج (معادل برنج آسیاب‌شده) در سال ۲۰۱۶ (ژانویه/دسامبر) حدود ۴۲٫۱ میلیون تن باشد که تقریباً ۴۰۰ هزار تن کمتر از پیش‌بینی ماه ژوئن است، اما در مقایسه با سال گذشته تغییر چندانی نداشته است. پیش‌بینی می‌شود تمامی صادرکنندگان به استثنای هند صادرات برنج خود را در سال ۲۰۱۶ افزایش دهند.

هم برای تولید و هم مصرف؛ مایکوتوکسین‌ها عامل به خطر انداختن عملکرد مرغداری‌ها

این روش، تعیین کننده مقدار خطر آفرینی (REQ)، میزان تهدید مایکوتوکسین‌ها بر سلامتی و عملکرد مرغها را مشخص می‌کند. حتی اگر مقادیر مایکوتوکسین‌ها بسیار کم باشند نباید آنها را دست کم گرفت.

با نگاهی به Alltech ۳۷، مسیری برای ارزیابی خطر مایکوتوکسین‌ها در مواد غذایی مرغها در جهان آشکار شده و معلوم گردیده به طور متوسط هر کدام از مایکوتوکسین‌ها به طور جداگانه می‌تواند مخاطره آمیز باشد. گرچه خطر ایجاد شده توسط هر یک از مایکوتوکسین‌ها می‌تواند به نوبه خود مقدار کمی باشد، لکن در هنگام تجمیع چند مایکوتوکسین و مصرف آنها توسط مرغ‌ها این خطر چند برابر می‌شود. در صورت متوسط بودن خطر آفرینی مایکوتوکسین‌ها، امکان دارد مرغداران متوجه تغییرات روزانه نباشند، اما اثرات این موارد بر روی پرندگان به تدریج بر روی عملکرد و سلامتی پرندگان خود را نشان خواهد داد.

هنگامی که مایکوتوکسین‌ها عملکرد را تحت تاثیر قرار می‌دهند در واقع بر روی

تحلیل‌های به عمل آمده از سپتامبر ۲۰۱۴ تا مارس ۲۰۱۵ معلوم گردید که ۹۱ درصد از مواد غذایی فرآوری شده برای تغذیه مرغ‌ها حداقل ۲ و یا بیشتر از انواع مایکوتوکسین‌ها را دارا بودند.

در ۵۰ درصد از نمونه‌های جمع‌آوری شده، آلودگی به مایکوتوکسین‌های Fum - trichothecenes, Fusaric acid و B-nisins مشاهده شد. هنگامی که مرغ‌ها از مواد غذایی آلوده به این مایکوتوکسین‌ها تغذیه نمایند دچار طیف وسیعی از عوارض مخاطره آمیز برای ایمنی بدن، سیستم گوارشی و تاثیر بر بهره‌وری می‌شوند.

تاثیر عملکرد

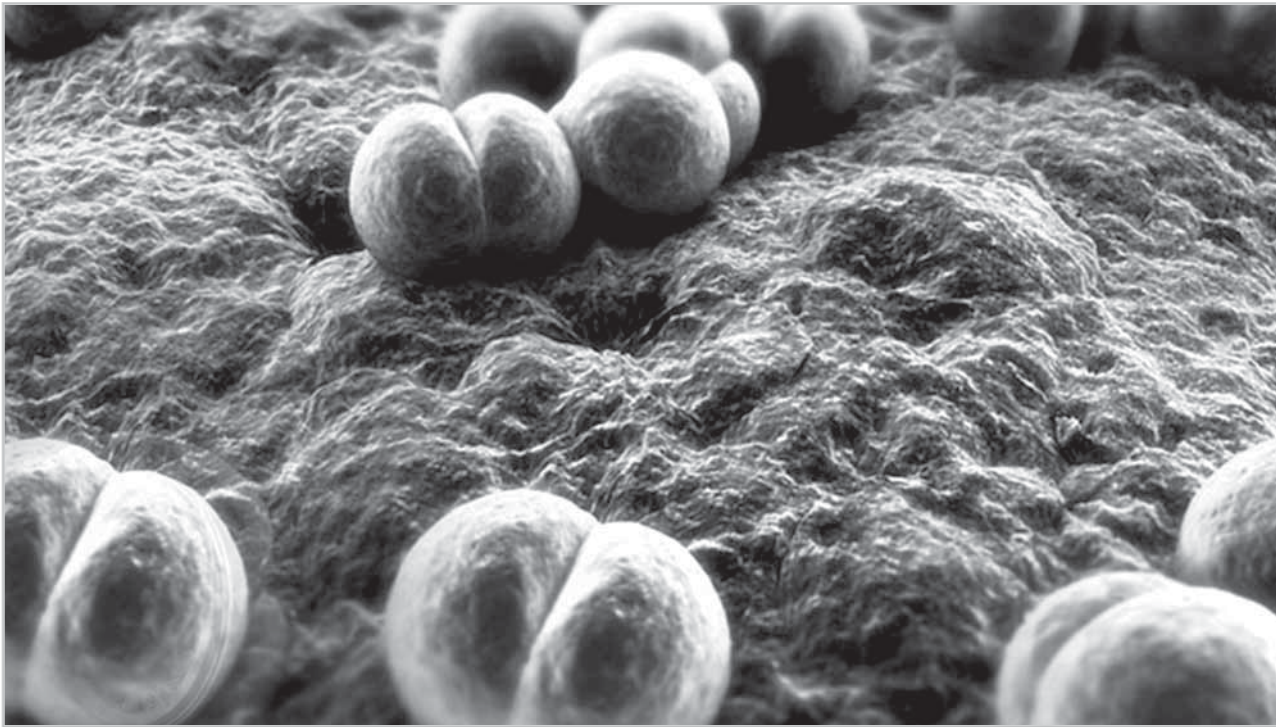
به منظور کمک به مرغداران در پیش‌بینی دقیق‌تر اثرات مایکوتوکسین‌های چندگانه، بخش مدیریت مایکوتوکسین Alltech به روشی دست‌یافته است که می‌تواند مقدار غلظت و سمیت هر یک از مایکوتوکسین‌های موجود در نمونه‌های مواد غذایی را تعیین نماید.

کیفیت مواد غذایی یکی از اجزای مهم مدیریت سلامت در مرغداریهاست، اگرچه حضور مایکوتوکسین‌ها در مواد غذایی می‌تواند کیفیت و سلامت مرغ‌ها را به خطر اندازد.

مایکوتوکسین‌ها که توسط برخی از قارچ‌ها تولید می‌شوند، می‌توانند طیف وسیعی از مواد غذایی را در سرتاسر جهان آلوده سازند. این مواد شیمیایی اثرات سمی بر روی دستگاه گوارش، اعضا داخلی و سیستم ایمنی بدن دارند. حال چنانچه مرغ‌ها از این مواد تغذیه نمایند عملکرد و منافع تولیدکننده را می‌توانند به نحو قابل توجهی به خطر اندازند.

نه فقط مایکوتوکسین‌ها به صورت انفرادی انواعی از مواد غذایی را آلوده می‌نمایند بلکه در پاره‌ای موارد چند نوع مایکوتوکسین به صورت همزمان در یک جا دیده می‌شوند.

این تجمیع چند مایکوتوکسین در یک مکان واحد می‌تواند تنش‌های ناشی از مایکوتوکسین‌ها را چند برابر نماید. براساس نتایج به دست آمده از نمونه‌های جمع‌آوری و احاله شده به Alltech ۳۷ و تجزیه و

مایکو توکسین‌ها در آنها افزایش می‌یابد. وجود رطوبت، تغییرات حرارتی و یا حتی حشرات و جوندگان می‌توانند موجب تغییرات مختلفی که منجر به گسترش مایکو توکسین‌ها می‌شود، گردد. حتی اگر غلاتی فاقد مایکو توکسین از مزرعه به انبار حمل شوند، امکان دارد که در آنجا در صورت انبارداری نامناسب، به مایکو توکسین آلوده شوند.

مدیریت تغذیه

به منظور مقابله با چالش‌های ناشی از مایکو توکسین‌ها در صنعت مرغداری، Alltech اقدام به تولید Mycosorb+ به منظور کاهش اثرات تخریبی این مواد بر روی سلامت و عملکرد مرغ‌ها نموده است. بررسی‌های علمی نشان می‌دهد که با خوردن Mycosorb در صورت احتمال وجود مایکو توکسین‌ها، تولید مرغ‌های گوشتی و تخمگذار می‌تواند به نحو موثری بهبود و بازدهی اقتصادی داشته باشد. کنترل مایکو توکسین‌ها ارزش زیادی داشته و لذا باید در نحوه تغذیه مرغ‌ها دقت کافی به عمل آورد.

سرنوشت سازاست. به منظور کاهش خطرات مایکو توکسین‌ها، می‌توان در جهت کنترل این عوامل بیماری‌زا از مزرعه تا مرغداری اقداماتی را به اجرا در آورد. با اجرای هر یک از این اقدامات برای کاهش خطرات مایکو توکسین‌ها تاثیر کلی آنها بر پرندگان می‌تواند به حداقل برسد.

مدیریت در مزرعه

آلودگی به قارچ و مایکو توکسین در غلات در مزرعه از هنگام جوانه زدن شروع می‌شود. کاشت و برداشت زودهنگام، کنترل علف‌های هرز و آفات و رعایت تناوب زراعی می‌تواند در کاهش جمعیت قارچ‌ها و رشد آنها بسیار موثر باشد. علاوه بر آن استفاده از تکنولوژی No-till می‌تواند در کاهش قارچ‌ها مفید باشد. تجزیه و تحلیل میزان آلودگی در هنگام برداشت غلات، گاهی اساسی در ارزیابی و ثبت برنامه‌های مخاطرات ناشی از مایکو توکسین‌ها است.

مدیریت ذخیره کردن غلات

زمانی که مواد اولیه غذایی و یا غذاهای فرآوری شده به نحو مناسبی نگهداری و انبار نشوند احتمال رشد قارچ‌ها و به وجود آمدن

بهره‌وری نیز اثر می‌گذارند، بنابراین مرغداران باید به منظور مدیریت کردن چنین خطری کاملاً مراقب باشند. پس از بررسی کردن اطلاعات پایه‌ای از تحقیقات مرتبط بر اثرگذاری مایکو توکسین‌ها می‌توان از Alltech ۳۷ برای تخمین زدن تاثیر مایکو توکسین‌ها بر عملکرد مرغ‌ها و منافع تولیدکننده‌ها استفاده کرد. تاثیرات فوق می‌تواند تا ۰/۱۳ دلار به ازای هر مرغ برآورد شود.

مرغ‌های تخم‌گذار نیز می‌توانند تحت تاثیر مایکو توکسین‌ها قرار گیرند. بر اساس تحقیقات علمی، مصرف مایکو توکسین توسط این مرغ‌ها منجر به کاهش ۷ درصدی تخم مرغ در طول یک هفته برای هر مرغ شده است. با تجمیع این پارامترها از نظر اقتصادی، یک کاهش ۰/۰۵ درصدی برای هر مرغ در هفته به دست می‌آید. بدین طریق مشاهده می‌شود که حتی ریسک‌های متوسط از سوی مایکو توکسین‌ها می‌تواند بر عملکرد و سودآوری مرغ‌های تخمگذار اثر بگذارد.

مراقبت و کنترل مایکو توکسین‌ها

به دلیل اثرات منفی مایکو توکسین‌ها بر عملکرد مرغ‌ها، مدیریت آنها امری حیاتی و

صنعت گاو‌داری و چالش‌های جهانی آینده برای دانستن چالش‌ها و راهکارهای آینده صنعت گاو‌داری در دنیا، بخوانید و بدانید

به منزله یک منبع غیر مستقیم غذایی تلقی شده، چراکه باید در ابتدا به پروتئین حیوانی تبدیل و سپس مورد مصرف قرار گیرند. پذیرفتن این موضوع که کاهش تولید گوشت دسترسی انسان به غلات را بیشتر می‌نماید، تنها به این واقعیت اشاره می‌کند که غلات خوراکی باید توسط گاو‌ها و انسان‌ها هر دو، به مصرف برسند. این مطلب در مورد بسیاری از موادی که برای تغذیه دام‌ها به مصرف می‌رسند، صدق نمی‌کند چراکه بسیاری از جیره‌های غذایی دام‌ها، بر اساس محصولات جانبی که از غذای انسان‌ها به دست می‌آیند، قرار دارند و آن فیبرها و مواد به‌جامانده از تولید سوخت (مانند اتانول) هستند که به دلیل رعایت شرایط ایمنی، کیفیت و قابلیت هضم آنها توسط انسان مورد استفاده قرار نمی‌گیرند.

از اراضی کشاورزی که برای چرای دام‌ها مورد استفاده قرار دارند باید برای تولید غلات و سبزیجات مورد نیاز انسان‌ها به زیر کشت بروند، هر چند نکات بیشتری برای توجه کردن نیز وجود دارد.

پس زمینه

بر اساس آمارهایی که ارائه می‌شود، یک سوم از غلات تولید شده به مصرف تغذیه دام‌ها می‌رسد و این گونه پیشنهاد می‌شود که به منظور کاهش مصرف غلات توسط دام‌ها باید مصرف گوشت را کاهش داد تا جمعیت بیشتری از انسان‌ها با غلات تغذیه شوند. غلات، منبع غذایی پایداری در کشورهای در حال توسعه بوده اما در جهان توسعه یافته نیز نقشی زیربنایی دارند. در حال حاضر، این موارد

پیش بینی می‌شود که تا چهل سال دیگر جمعیت دنیا به بیش از ۹ میلیارد نفر خواهد رسید و تقاضا برای غذا، سوخت و مواد فیبری بیش از ۶۰ درصد افزایش پیدا خواهد کرد. ۸ میلیارد از آن ۹ میلیارد نفر در کشورهای در حال توسعه سکونت خواهند داشت که در کشورهایی مانند چین و هند بوده و به دلیل داشتن درآمد بیشتر، در سطح کشورهای پیشرفته زندگی خواهند کرد و طبیعتاً تقاضا برای گوشت، شیر و تخم مرغ در آنها افزایش خواهد یافت. بنابر این صنعت گاو‌داری در زمینه تامین گوشت مورد نیاز جامعه جهانی با چالش‌هایی مواجه خواهد گردید. این چالش‌ها به صورت: ۱) ذرتی که برای تغذیه گاو‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد می‌تواند برای تغذیه انسان‌ها مصرف شود و ۲) مقدار زیادی

بحث و بررسی

در سال‌های اخیر ما شاهد دستاوردهای شگفت‌انگیزی در زمینه ژنتیک دام‌ها و مواد غذایی بوده‌ایم به گونه‌ای که جیره‌های غذایی کمتر از ۵ پوند در گاو‌داری‌های مدرن امری چندان غیر معمول نیست و گروه‌های فعال به سرعت در حال ارتقاء بهره‌وری مواد غذایی در مقابل تولید گوشت گاو بیشتر هستند، چرا که ادعا می‌کنند در حال حاضر برای تولید یک کیلو گوشت گاو باید ۱۲، ۱۵ و یا حتی ۳۰ پوند مواد غذایی را مورد استفاده قرار داد.

ذرت فقط ۷ درصد از مواد غذایی برای تولید یک پوند گوشت را در بر می‌گیرد و باقی مواد متشکله آن شامل سایر غلات، محصولات جانبی و به میزان بسیار بیشتری چرای مستقیم از مراتع و علوفه است. گیاهان مرتعی به طور کلی برای انسان قابل هضم نمی‌باشند، بنابراین هنگامی که ما بهره‌وری مواد غذایی را مورد بررسی قرار می‌دهیم، نباید بر اساس روش سنتی «یک پوند غذا و یک پوند گوشت» محاسبه کنیم بلکه باید این را در نظر بگیریم که چه مقدار از غذایی که می‌توانست توسط انسان مصرف شود، توسط گاو خورده شده است. اگر ما نسبت نهاده به بازده را در پروتئین

خوراکی انسان مورد توجه قرار دهیم، خواهیم دید که عملاً در سیستم تولیدی گاو‌ها بیش از این مقدار پروتئین قابل مصرف برای انسان‌ها تولید می‌شود، چرا که ۱ پوند پروتئین خوراکی انسانی می‌تواند ۸/۰ پوند پروتئین دامی تولید کند که به نحو قابل ملاحظه‌ای زیاد است و در پرورش مرغ گوشتی ۱/۶ پوند مواد غذایی، یک پوند مواد پروتئینی به دست می‌دهد. نکته قابل توجه این که گوشت مرغ از جمله گوشت‌های مطلوب است زیرا برای تولید آن به مواد غذایی کمتری نیاز هست و این در حالی است که دام‌های تک معده‌ای تا حد بسیار زیادی به نهاده‌های غذایی مورد مصرف انسان وابسته هستند (مانند ذرت و سویا).

تبدیل دسته‌ای از اراضی به دلیل شرایط آب و هوایی و ضعیف بودن مرتع و چراگاه به کشت محصولات کافی ندارند می‌تواند فواید بسیاری برای صنعت گاو‌داری داشته باشد. هر چند توقع کاهش مصرف گوشت توسط انسان، موجب رشد تقاضا برای سایر مواد غذایی مورد نیاز او می‌شود، ولی به هر حال، تغذیه‌گاو از چراگاه، به رقابت غذایی با انسان‌ها نخواهد انجامید. و این همه وقتی بیشتر مورد توجه قرار

نتیجه

مواد غذایی با منشأ گوشت، شیر و تخم مرغ در دسترس‌ترین منابع غذایی بوده که حاوی عناصر روی، آهن، پروتئین و هفت عنصر اصلی دیگر مواد غذایی هستند. جدا از مزایای غذایی، تولیدات جانبی به دست آمده از گاو‌ها نظیر چرم، کود و مواد دارویی و اهمیت اجتماعی، اقتصادی در تملک داشتن این دام‌ها در کشورهای در حال توسعه نباید دست کم گرفته شود. در کشورهای در حال توسعه در حدود یک میلیارد نفر برای ادامه زندگی، متکی به دام‌ها هستند و در حالی که جمعیت رو به رشد است، گاو‌ها با تبدیل مواد غذایی غیر قابل خوراکی آدم‌ها به مواد خوردنی با کیفیت بالا، نقش مهمی در این زمینه دارند. چالشی که در اینجا وجود دارد، کمک کردن به مصرف کنندگان در درک این مطلب است که بهره‌وری سنتی مواد غذایی تنها معیار ارزش‌یابی صنعت گاو‌داری نمی‌باشد.

مرغداران ایرانی، این مقاله را به دقت مطالعه کنید!

استفاده از مکمل‌های پروبیوتیک سلامت دستگاه گوارش طیور شمارا تضمین می‌کند

میکروبی اثر می‌گذارند» تعریف شدند. در تعریف دیگری که در سال ۲۰۰۲ توسط WHO و FAO (دو سازمان غذا و بهداشت جهانی) ارائه شد، پروبیوتیک‌ها به عنوان کشت‌های انفرادی یا مخلوط از میکروارگانیسم‌های زنده، معرفی شدند که در صورت مصرف به مقدار کافی موجب سلامتی در مصرف‌کننده و یا میزبان خود می‌گردند.

در آمریکا، اغلب خوراندن مستقیم مواد غذایی آغشته به میکروب‌ها را به عنوان یک روند طبیعی به‌اجراء می‌آورند. امروزه، افزون بر ۲۰ گونه میکروارگانیسم از قبیل باکتری‌ها، مخمرها و یاقارچ‌های

در آمده و تکنیک‌های مدرن بیولوژیکی و ملکولی به شکل یک پروتکل استاندارد شده در آمده است.

پروبیوتیک‌ها در مرغداری‌ها بر اساس نشان دادن تاثیر بهبودی در رشد و حفظ سلامتی دستگاه گوارش پرندگان از طریق استفاده کردن از آنها در آب و یا مواد غذایی می‌باشد.

پروبیوتیک‌های مورد استفاده در مرغداری‌ها

در سال ۱۹۸۹ پروبیوتیک‌ها به عنوان «یک مکمل غذایی زنده که به شکل موثری بر حیوانات میزبان از طریق ایجاد تعادل

با جلوگیری از مصرف مواد تقویت رشد ضد میکروبی (AGP) در اروپا از ژانویه ۲۰۰۶، مصرف اسیدهای ارگانیک، اسیدهای ایزی، داروهای گیاهی، آنزیمها، پری بیوتیک‌ها و پروبیوتیک‌ها به عنوان مواد جایگزین با (AGP) هادر تغذیه دامها و مرغها در کشورهای اروپایی و سایر نقاط جهان، رونق یافته است. افزون بر یکصد سال است که مزایای استفاده از پروبیوتیک‌ها شناخته شده، لیکن نتایج حاصله در بسیاری از اوقات با سایر موضوعات مخلوط گردیده و یا ناشناس مانده است. در حال حاضر مزایای پروبیوتیک‌ها بر روی سلامتی دستگاه گوارش مرغها به شکل مستندی

احشاء مرغ می توان بر پتانسیل باکتری های بیماری زایی مانند سالمونلا، ایشریشیا کلی و کلوستریدیوم در احشاء فائق آمد.

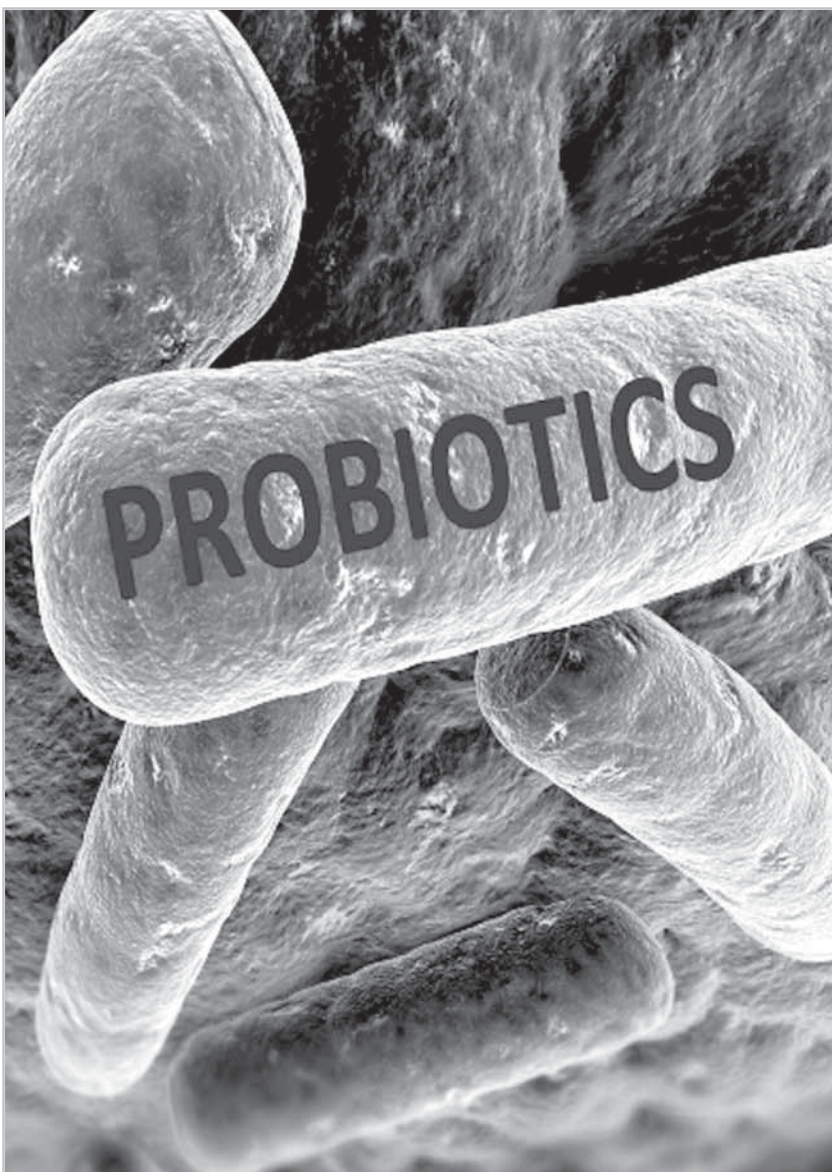
استفاده از عملی از پروبیوتیک ها

اثرات مثبت پروبیوتیک ها بر روی مرغ ها می تواند از طریق جایگزین نمودن آنها به منزله مانعی برای رشد باکتری ها، افزایش عملکرد پرندگان و کنترل بیماری های گوارشی در مرغداری ها به کار گرفته شود. پروبیوتیک ها می توانند به عنوان افزایش دهنده وزن، تبدیل کننده مواد غذایی، کاهش دهنده مرگ و میر و بیماری های ناشی از کلوستریدیوم، سالمونلا و ایشریشیا کلی به کار برده شوند.

در مرغ های تخمگذار، پروبیوتیک های با منشأ باکتریایی و مخمر و یا ترکیبی از هر دو نوع موجب افزایش نرخ تخمگذاری، کیفیت تخم مرغ (از نظر وزن و درجه بندی، کیفیت پوسته و زنگ زرده)، کاهش پاتوژن ها و به ویژه سالمونلا، شوند.

خلاصه

استفاده از پروبیوتیک ها نشان داده که می توان آنها را به عنوان ابزاری برای ایجاد تعادل در میکروفلورای احشاء، کاهش عوامل بیماریزا و بهینه سازی عملکرد در مرغداری، به کار برد. زمینه اصلی مربوط به استفاده از پروبیوتیک ها در مرغداری ها در جهت پتانسیل عفونت زایی و مقاومت به آنتی بیوتیک ها توسط میکروب های ناشناخته است. موضوع انتخاب یک پروبیوتیک موثر برای استفاده در مرغداری باید به گونه ای باشد که موجب انتقال ژن مقاوم به آنتی بیوتیک ها نباشد و توانایی ادامه زندگی در سیستم گوارشی مرغ را داشته باشد. استفاده مناسب از پروبیوتیک ها می تواند در کنترل و کاهش عوامل بیماریزا و همچنین محرکی برای رشد پرندگان شمرده شود.

مورد دسترس به عنوان پروبیوتیک در مرغداری های سرتاسر دنیا مورد استفاده قرار می گیرند. از مخمرها (Sach-romyees cereisiae)، از باکتری ها (Bacillus)، Enterococcus، La tobacillus، استرپتوکوکوس و از قارچ ها Kluryveromyces به عنوان پروبیوتیک به کار گرفته می شوند.

چگونگی عملکرد پروبیوتیک ها

حضور طیف وسیعی از عوامل مرتبط با مواد غذایی مانند عوامل بیماریزای عفونی، شرایط بد محیطی و مدیریت نامناسب می تواند به شکلی منفی بر تعادل محیط معده و نتیجتاً نرخ رشد معیوب، FCR و

زیست پذیری پرنده تاثیر بگذارد. اولین شیوه عمل پروبیوتیک ها حفظ میکروفلورای مثبت در روده و احشاء مرغ از طریق ایجاد یک میکروفلورای موثر، خنثی سازی سم و جلوگیری از عوامل بیماریزا است. این کار اساساً با کاهش PH احشا توسط اسید لاکتیک حاصل از جمعیت میکروبی و نیز اثرات ضد میکروبی ناشی از تولیداتی شبیه باکتری کش ها و یا اسیدهای چرب با زنجیره کوتاه (SCFA) به دست می آید.

با افزون آنتزیم های هضم کننده و کاهش مقدار مواد نامناسب می توان قابلیت هضم و متابولیسم مواد غذایی را افزایش داده و آنها را به مواد قابل هضم تبدیل نمود. با قرار دادن پروبیوتیک ها در شرایط PH پایین در

در تغذیه مرغ‌های تخمگذار به سن آنها اکتفان کنید

دسترسی چندگانه مرغ‌ها به مواد غذایی در هر یک از مراحل تولید می‌گردد. مرغداران باید با کارشناسان تغذیه و کارخانه‌های تولید مواد غذایی به منظور اطمینان از کیفیت مواد غذایی در هر یک از مراحل تولید در تماس باشند.

در هنگام تخمگذاری، اشتباهی پرندگان به دلیل برآورده کردن نیازهای تولیدی و رشد و بهبود استخوان‌سازی به سرعت افزایش می‌یابد، لذا ممکن است برنامه غذایی هفتگی به نفع افزایش کلسیم برای حفظ توده اسکلتی مرغ‌ها و میزان پوسته تخم مرغ در هنگام تخم‌گذاری تغییر نماید.

مرغ‌هایی که شروع به تخمگذاری می‌کنند، امکان دارد علیرغم ناکافی بودن مواد غذایی و مصرف کم، به یک نقطه اوج تولید برسند که تداوم کمبود مواد غذایی در این شرایط می‌تواند زیان آور بوده و به کاهش بهره‌وری بینجامد.

انتخاب یک جیره غذایی که منحصر بر اساس سن جوجه باشد نکته دیگری است که می‌تواند به تولید آسیب برساند، بنابراین تولیدکنندگان باید به برنامه‌های توصیه‌شده به عنوان یک راهبرد برای به دست آوردن یک میانگین خوب از گله عمل نمایند. هدف باید تغذیه هر یک از گله‌ها بر اساس پتانسیل آنها باشد. چنین کاری شرایط حداکثری تولید را در گله به وجود آورده و وزن تخم مرغ را در وضعیت مطلوب نگه می‌دارد.

انتخاب ژنتیکی یکی از راهبردهای دسترسی به وزن ثابت تخم مرغ در اثنای رسیدن کامل مرغ است. در برخی شرایط ممکن است از تأکید بر اندازه تخم مرغ اجتناب شود. هر تخم مرغ، بدون توجه به اندازه آن تقریباً دارای ۲/۲ گرم کربنات کلسیم است و همانطور که اندازه تخم مرغ افزایش می‌یابد پوسته آن نازک‌تر شده و احتمال شکسته شدن آن می‌رود.

مرغ‌های دارای اضافه وزن، تغذیه بیش از حد با آمینو اسیدها به ویژه متیونین و سیستین و همچنین جیره‌های دارای روغن موجب افزایش اندازه تخم مرغ می‌شوند.

چنانچه اندازه تخم مرغ یک موضوع قابل پیش‌بینی باشد، تولیدکنندگان باید برای تخم مرغ‌های با ۲ تا ۳ گرم پایین‌تر از اندازه مورد نظر برنامه‌ریزی نمایند. کوشش برای کاهش اندازه تخم مرغ‌هایی که خیلی بزرگ می‌شوند چندان موفقیت‌آمیز نخواهد بود و معمولاً موجب کاهش تولید می‌گردد.

پتانسیل ژنتیکی مرغ‌ها اهمیت دارد

مطلب زیر، ترجمه‌ای است از یک نظریه اثبات‌شده نوین، برگرفته از یکی از منابع معتبر علمی دنیا برای تولید بهینه تخم مرغ که خواندن آن را به شما تولیدکنندگان محترم توصیه می‌کنیم.

هنر فرموله کردن جیره غذایی مرغ‌های تخم‌گذار، ایجاد توازن میان تنظیم یک برنامه غذایی برای عملکرد بالا و رعایت جنبه‌های اقتصادی است. در این جا یک فشار مداوم جهت اعمال بهره‌وری و پائین آوردن هزینه‌ها در هنگام افزایش تولید وجود دارد. تولیدکنندگان برای دست‌یابی به تولید مناسب باید فاکتورهای زیادی را امتحان کنند که شامل توجه به عقب افتادن دوره تولید، مقادیر کلسیم مورد نیاز در طول دوره زندگی مرغ‌ها و تغذیه به منظور تولید در طول دوره تخمگذاری است.

تغذیه پولت‌ها

برای بهینه‌سازی دوره تخمگذاری، تولیدکنندگان باید عملکرد و رشد پولت‌ها را بر اساس منحنی‌های توصیه‌شده توسط شرکت پرورش‌دهنده به حداکثر برسانند و برنامه‌های غذایی و مقدار غذا در جیره آنها به گونه‌ای تنظیم شود که این اهداف برآورده گردد.

اگر امور مدیریتی، مانند اکسیناسیون و نوک‌سوزی، در اثنای پرورش پولت‌ها موجب کاهش تغذیه و وزن آنها می‌شود، مرغداران می‌توانند یک جیره فشرده را در دستور کار خود قرار دهند.

میانگین وزن گله اهمیت زیادی دارد، یکنواختی پائین گله می‌تواند ناشی از کمبود انرژی یا پروتئین در جیره رشد و یا مخلوطی ناقص از مواد غذایی و کیفیت بد آنها باشد.

تغذیه در دوره تخمگذاری

یک برنامه موفقیت‌آمیز تغذیه در اثنای تخمگذاری، موجب

نقش مدیریت دوره انتقال در جلوگیری از بروز بیماری‌های متابولیکی در گاو شیری

مهندس مینا جعفر پور

دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه نشخوارکنندگان دانشگاه فردوسی مشهد

تب شیر:

یا همان فلج زایمان، در حین زایمان یا ۲-۳ روز پس از زایمان اتفاق می‌افتد. علت آن افت ناگهانی کلسیم خون است و در حیواناتی اتفاق می‌افتد که قادر به تأمین کلسیم لازم برای نگهداری کلسیم خون نیستند. کلسیم موجود در خون در جهت عملکرد ماهیچه و ترشح شیر استفاده می‌گردد. کلسیم سرم خون با جذب کلسیم از روده و بسیج کلسیم از استخوان تأمین می‌شود. مصرف زیاد کلسیم و فسفر در طی دوره خشک و خصوصاً دوره انتقال، وقوع تب شیر را افزایش می‌دهد. مصرف زیاد کلسیم، فعالیت پاراتیروئید را کاهش و این ترشح کلسی-تونین را افزایش می‌دهد و این امر باعث کاهش شدید باز جذب استخوان در پاسخ به افزایش نیاز به کلسیم در حین زایمان شود. ترشح کلسی-تونین از غده تیروئید در

پاسخ به افزایش کلسیم سرم خون باعث کاهش باز جذب کلسیم از استخوان می‌شود. در جیره گاوهای خشک خصوصاً نزدیک به زایش باید میزان یونجه کم و به حدود ۵-۷ کیلو گرم در روز محدود شود زیرا یونجه دارای مقادیر بسیار بالایی از کلسیم است. مصرف سیلوی ذرت موجب کمبود کلسیم و ذرت شده چون مقادیر آنها در سیلوی ذرت کم است. جایگزین کردن گراس به جای علوفه یونجه نیز مصرف کلسیم را کاهش می‌دهد. تغذیه گاوها با جیره ویژه که کمبود کلسیم دارند به مدت ۸-۴ روز پیش از زایش، تب شیر را ۷۰-۵۰ درصد در گاوهای حساس به این عارضه کاهش می‌دهد. این نوع تغذیه پیش از زایش باعث می‌شود که کمبود کلسیم، دستگاه هورمونی مربوط به کلسیم (غده پاراتیروئید) را در گاو تحریک کند. تغذیه میزان زیادی از ویتامین D پیش

از زایمان نیز در جلوگیری از تب شیر مفید است اما در این راه باید حتماً تاریخ زایمان مشخص گردد زیرا ویتامین D حداقل ۳ روز و حداکثر ۷ روز قبل از زایمان تجویز می‌شود. این مقدار زیاد ویتامین D باعث از بین رفتن استحکام استخوان می‌شود چون برداشت کلسیم از استخوان را افزایش داده و به تهی شدن استخوان‌ها از مواد معدنی می‌انجامد، لذا این مقدار ویتامین D (۲۰ میلیون واحد) نباید پیش از ۷ روز مصرف شود.

کتوز:

این بیماری در ارتباط با کاهش انرژی و نیاز زیاد به گلوکز برای نگهداری و تولید لاکتوز و مصرف نکردن غذای کافی برای برآوردن این نیازهاست. این بیماری بیشتر در ۳ هفته اول پس از زایش اتفاق می‌افتد.

زمانی که نیاز به انرژی برای تولید بالای شیر افزایش می‌یابد و زمانی که نیاز به انرژی بیش از مصرف انرژی باشد بافت‌های آدیپوز توسط بدن خصوصاً کبد دچار تجزیه شده و کبد از چربی برای تامین انرژی برداشت می‌کند. این امر باعث ایجاد اجسام کتون می‌شود. در حالت طبیعی اجسام کتونی در خون وجود دارند اما افزایش بیش از حد آنها در مایعات بدن ایجاد مشکل می‌کند. گرسنگی، تغذیه ناکافی و تولید بالای گاو باعث تجزیه بافت‌های آدیپوز بدن شده و نهایتاً اجسام کتونی در مایعات بدن افزایش می‌یابند. کتوز می‌تواند مستقیماً پس از ۲۱-۱۴ روز پیش از گوساله‌زایی و دوره انتقال شروع شود که این امر ناشی از کاهش DMI در اواخر آبستنی است. جیره دوره انتقال برای این کاهش DMI، به افزایش میزان غلظت انرژی و پروتئین نیاز دارد تا از برداشت چربی از بافت‌های آدیپوز برای تأمین نیازهای انرژی و پروتئین جلوگیری شود. بنابراین با افزایش غلظت انرژی و پروتئین جیره‌های پیش از زایمان میزان DMI افزایش یافته و میزان اجسام کتونی در مایعات بدن و NEFA پلاسما و تری‌گلیسیرید کبد کاهش می‌یابد. کاهش خوراک مصرفی در طی دوره انتقال باعث می‌شود که در ۳ هفته پس از زایش هنگامی که تولید حیوان رو به افزایش است دچار تعادل منفی انرژی شود، از طرفی چون این میزان انرژی را از طریق خوراک دریافت نمی‌کند شروع به تجزیه بافت‌های آدیپوز کرده و نهایتاً میزان اجسام کتونی افزایش یافته و حیوان دچار کتوز می‌شود. اجسام کتونی از طریق سلول‌های پوششی شکمبه با استفاده از VFA به خصوص بوتیرات تولید می‌شود. از تغییرات اصلی در کتوز کاهش غلظت گلوکز سرم خون و گلیکوژن موجود در کبد است و این امر باعث افزایش اسیدهای چرب آزاد در کبد و نهایتاً پلاسما می‌شود. چاقی بیش از حد گاو در حین زایمان نیز از عوامل دیگری است که باعث کاهش

اشتها، افزایش چربی بدن، افزایش تجمع چربی در کبد و افزایش میزان تولید اجسام کتونی می‌گردد.

کبد چرب:

این عارضه را بیماری گاو چاق نیز می‌گویند و اصطلاحی است که برای گاوهای مبتلا به کبد چرب به کار می‌برند. در طی دوره انتقال به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی بدن، گاو دچار کاهش اشتها شده و میزان DMI کاهش می‌یابد. اگر میزان غلظت چربی و پروتئین جیره انتقال پائین باشد و نتواند نیاز انرژی گاو را تأمین کند گاو پس از زایش به علت افزایش تولید دچار تعادل منفی انرژی شده و نهایتاً برای تأمین انرژی مورد نیازش از بافت‌های چربی استفاده می‌کند. عارضه کبد چرب ناشی از عوارض بیماری کتوز است چرا که میزان برداشت و تجزیه چربی توسط کبد افزایش یافته و در نتیجه باعث افزایش آزاد شدن NEFA با اسیدهای چرب غیر استریفیه و تجمع آنها در کبد به صورت تری‌گلیسیرید است این حالت به صورت بیماری کبد چرب مشاهده می‌شود.

جفت ماندگی:

جفت به طور طبیعی در عرض ۶ ساعت پس از خروج گوساله می‌افتد اما اگر تا ۲۴ ساعت این اتفاق نیفتد، «گاو جفت مانده» تعریف می‌شود. متوسط بروز جفت ماندگی در بین ۸-۶ درصد است. جفت ماندگی در گاوهای دوقلو، در گاوهای سخت‌زا و در جایی که عوامل عفونی بومی هستند افزایش می‌یابد.

علت جفت ماندگی:

(۱) دخالت در فرآیند جدا کردن جفت جنینی از پایی‌های رحمی
(۲) کمبود نیروی رحمی برای انقباض مناسب در جهت فشار دادن جفت به بیرون نتیجه؛ ماندن غشادر رحم و ایجاد اثرات عفونی در باروری است. تغذیه دوره انتقال،

نقشی اساسی را در کاهش این مسائل خصوصاً در مواد معدنی (کلسیم) ایفا می‌کند، زیرا کاهش میزان کلسیم باعث کاهش انقباضات رحمی در جهت فشار دادن جفت به بیرون می‌شود.

جابه‌جایی شیردان:

یکی دیگر از بیماری‌های مربوط به تغذیه جابه‌جایی شیردان است که وقوع آن از یک هفته قبل از زایش تا ۳ هفته پس از زایش می‌باشد. در این بیماری شیردان از سمت راست بدن جابه‌جا شده و به سمت چپ حفره شکمی می‌رود. عوامل زیادی در این بیماری دخیل هستند:

(۱) وقوع این عارضه بیشتر در نزدیک زایمان، خروج گوساله، مایعات و پرده‌های جنینی است که فضای به وجود آمده امکان حرکت شیردان را فراهم می‌کند.

(۲) گوساله‌ای که هنوز متولد نشده، شکمبه را به طرف بالا می‌کشد و به آن فشار وارد می‌کند.

(۳) سست و ضعیف بودن ماهیچه نگهدارنده اعضای داخلی

در طی آبستنی به علت فشارهایی که وارد می‌شود شیردان به سمت چپ جابه‌جا می‌شود. وظیفه ماهیچه نگهدارنده اعضای داخلی بر گرداندن شیردان به جای صحیح است. کشش ضعیف ماهیچه برای کشاندن شیردان به موقعیت صحیح خود ناشی از پائین بودن سطح کلسیم خون به علت تب شیر است. سطح کلسیم خون می‌تواند برای پیشگیری از بروز تب شیر کافی باشد اما این مقدار کلسیم برای نیروی ماهیچه در جهت کشاندن شیردان به موقعیت خود به اندازه کافی بالا نیست. گاوهای خشک باید به تدریج از جیره گاو خشک به جیره گاو شیرده منتقل شوند. برای داشتن شکمبه پر و فعال لازم است علوفه بلند مصرف شود. برای پیشگیری از تمام اختلالات و بیماری‌های متابولیکی، تحریک مصرف ماده خشک ضروری است.

ادم یا خیز پستان؛

همان تورم پستان است که کمی قبل، در حین و یا کمی بعد از زایمان اتفاق می افتد. علت دقیق ایجاد خیز پستان هنوز مشخص نشده اما سطوح Na (نمک) و K از جمله فاکتورهای مؤثر در خیز پستان هستند. خیز پستان ناشی از تجمع مایعات بین پوست و بافت های ترشچی پستان، به خصوص در قسمت انتهایی پستان است. عواملی که دخالت دارند می توانند باعث ایجاد تغییر فشار اسمزی و هیدرواستاتیک مایعات بافتی و خون شوند. افزایش در فشار مویرگ ها یا اختلال در جریان حرکت وریدی باعث افزایش تجمع مایعات بافتی می شود. مطالعات انجام شده نشان می دهد که تغذیه دوره انتقال می تواند از بروز عواملی که در ایجاد خیز پستان هستند جلوگیری کند. بررسی ها حاکی از آن است که درصد ذرت و پروتئین جیره قبل از زایمان، بر وقوع یا شدت خیز اثر نمی گذارد. مصرف زیاد نمک (نمک باعث حفظ مایعات بدن می شود) باعث افزایش دفع Na و K از طریق مجاری کلیوی می شود و مایعات را در بدن حفظ می کند.

ورم پستان؛

این بیماری التهاب غده پستان می باشد که

ناشی از آسیب های مواد شیمیایی یا عوامل مکانیکی است، اما در اغلب موارد از طریق باکتری ها ایجاد می شود. استفاده از مواد معدنی مناسب خصوصاً Na و ویتامین E در تغذیه دوره انتقال می تواند مفید باشد چرا که ارزش آنها در کمک به جلوگیری از عفونت ورم پستان در نزدیکی گوساله زایی ثابت شده است.

عفونت رحمی؛

جفت ماندگی، با حضور مقادیر زیادی از بافت نکروتیک، محیط مناسبی را برای رشد باکتری ها فراهم می کند. با تغذیه مناسب پیش از گوساله زایی می توان از این رخداد پیشگیری کرد و تعادل انرژی، پروتئین، فیبر و تغذیه مواد معدنی می تواند هر نوع علل متابولیسمی را در بروز عفونت های رحمی بر طرف کند چرا که بین عفونت های رحمی و بیماری های متابولیکی نظیر تب شیر، کتوز و جابه جایی شیردان ارتباط وجود دارد، اگر چه مکانیسم اختصاصی آنها مشخص نیستند.

اسیدوز شکمبه؛

اسیدوز، کاهش چربی شیر، خوراک نخوردن و لنگش واژه هایی هستند که برای

توصیف شرایط ناشی از کاهش pH شکمبه به کار می روند. در ابتدای بیماری اسیدوز تغییراتی در نسبت های VFA اصلی شکمبه روی می دهد. به طوری که میزان اسید پروپیونیک ۴۰-۳۰ درصد افزایش و میزان اسید استیک ۵۰-۴۰ درصد کاهش می یابد و pH شکمبه به زیر ۶ افت می کند. اسیدی بودن شکمبه، جمعیت میکروبی شکمبه را تغییر می دهد و باعث کاهش حرکات شکمبه و در نهایت هضم در شکمبه خصوصاً هضم مواد فیبری می شود. میزان اسید لاکتیک در شکمبه افزایش یافته و در نتیجه جذب آن در جریان خون، التهاب سم، تغییر در pH خون و در موارد شدید مرگ روی می دهد. تغذیه و مدیریت دوره انتقال نقش مهمی در جلوگیری از بروز اسیدوز شکمبه ای دارد، به گونه ای که در جیره دوره انتقال وجود مقادیر کافی از علوفه بلند و فیبر باعث افزایش نشخوار و ترشح بزاق می شود. از طرفی میزان کربوهیدرات های محلول و کنستانتتره نیز باید کم باشد و چند بار در روز، در مقادیر ۳-۲ کیلو گرم در هر وعده تغذیه شود. اسیدوز شکمبه نیز می تواند در هر مرحله ای از شیردهی اتفاق بیفتد و این بسته به نوع تغذیه و مدیریتی است که اعمال می گردد.

علل ریزش پر و ناقص بودن رشد آن در طیور راهکارهای عملی برای مقابله با ریختن پر

نگهداری و چگونگی غذا دادن باید برای کاهش چنین اتفاقی در شرایط مطلوبی قرار داده شوند.

در رابطه با مایکو توکسین ها، ممانعت از خطر وجودی مایکو توکسین ها می تواند با ابزار مدیریتی به اجراء آید، بنابراین بر طرف کردن اثرات سمی آنها بر روی پرندگان، شرایط کلی ایمنی و نیز سلامت کبد پرندگان تضمین می شود. محصول Mycofix قادر است سه استراتژی جداگانه را که شامل جذب، جایجایی زیستی و مراقبت و نگهداری زیستی است را به طور توأمان انجام داده و اثرات آسیب زنده مایکو توکسین ها را در گله های مرغ بر طرف نماید.

عدم تعادل در آمینو اسیدهای موجود در مواد غذایی و به ویژه آمینو اسیدهای سیتین (cysteine) و میتونین ممکن است موجب ناهنجاری در پرها و یا خشن بودن در ظاهر آنها گردد. اکثر مسومیت های پوستی ناشی از مایکو توکسین های Trichothecene از قبیل سم T-2 و سایر سموم مشابه، به همراه دیگر اثرات منفی مانند زخم های معمولی، می تواند موجب کاهش کیفیت پر ها گردد.

علاوه بر تمامی این اثرات، از دست دادن شدید پر و یا نقص در پر در آوردن می تواند اثرات منفی بر چگونگی تغذیه داشته باشد چرا که پرندگان مجبورند برای جبران کسری حرارت بدن خود مقدار بیشتری غذا مصرف کنند و لذا موردی از قبیل مدیریت، نحوه

پرهادر مرغها نقش بسیار مهمی در مراقبت و عایق کردن بدن آنها نسبت به عوامل بیرونی دارند. در زمانی که پرریزی و یا نوسازی پرهای قدیمی با پرهای جدید صورت می گیرد، در واقع یک پروسه طبیعی که بیانگر تکمیل دوره تخمگذاری است انجام می گردد. اتفاق می افتد که در مرغهای تخم گذار همین موضوع می تواند بنابر عوامل دیگری به وقوع بپیوندد. از دست دادن پرها و یا پرریزی ناقص امکان دارد که نشانه ای از مشکلات دیگری در مرغداری باشد.

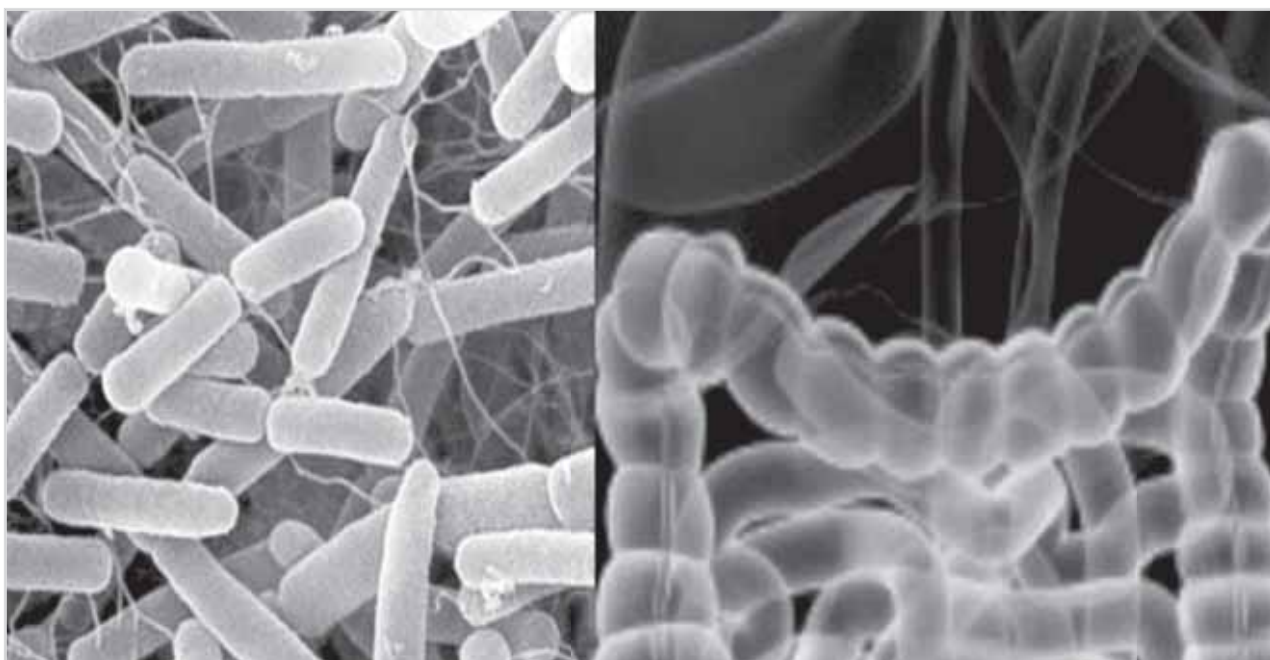
مشکلات مرتبط با پرریزی در مرغها عمدتاً می توانند به دو گروه تقسیم شوند:
۱- اگر پرها به طور کامل رشد نیافته اند (شکل گیری پرها) این حالت اغلب می تواند به دلیل بدی تغذیه و یا وجود مایکو توکسین ها باشد.

۲- کندن پرها توسط مرغ های دیگر که موضوعی مرتبط با مدیریت مرغداری است. در هر یک از دو مورد فوق درک علل اساسی مسئله موضوعی جدی بوده و باید جهت حل آن اقدام نمود.

شرایط تنش زار در سالن از قبیل حرارت یا سرمای زیاد و جریان هوای شدید، از میان سایر عوامل، می توانند نقش موثرتری نسبت به پرریزی و یا کیفیت پایین پرها داشته باشند. در چنین شرایطی توجه به رفتار و عکس العمل های پرندگان امری بسیار حیاتی است. اغلب، کندن و یا کشیدن پر توسط سایر پرندگان می تواند به علت ناکافی بودن غذا باشد و به علت وجود مقادیر زیاد پروتئین در پرها، مرغها برای تامین پر و تثین مورد نیاز خود اقدام به خوردن پر سایر مرغها می کنند.

علل پرریزی و یا نقص در پر در آوردن مرغها	
راه حل	موارد
	- حرارت سالن
	- رطوبت سالن
	- سیستم تهویه
	- تنظیم درجه حرارت
	- تنظیم تهویه جهت کاهش رطوبت و مدیریت به شکل دستی
	مایکو توکسین ها
	- وجود مایکو توکسین ها در مواد خام
	- آلودگی مواد خام از مبدأ و دارای سوابق آلودگی
	- بررسی بافت های آلوده مانند کبد برای هیاتیت
	- کاهش عملکرد کلی گله
	- استفاده از MyFix در مقادیر صحیح
	- اجتناب از آلودگی مواد غذایی، ظروف مواد غذایی و آب به مواد آلوده به فارچ
	مواد غذایی
	مقدار اسیدهای آمینه
	افزایش مقدار اسیدهای آمینه در صورت کمبود
	کنه های قرمز
	حضور کنه های قرمز در سالن در شب
	- سوزاندن قفس با شعله پس از اتمام دوره
	- نظافت تسه های حمل کننده تخم مرغ پس از اتمام دوره
	افزایش سطح ایمنی زیستی
	- استفاده از تسه های پلاستیکی در صورت امکان

دام های خود را با جیره های غذایی حاوی بوتیرات تغذیه کنید

و بهبود سیستم های دفاعی روده، بسیار زیاد است.

بوتیرات چگونه ساخته می شود؟

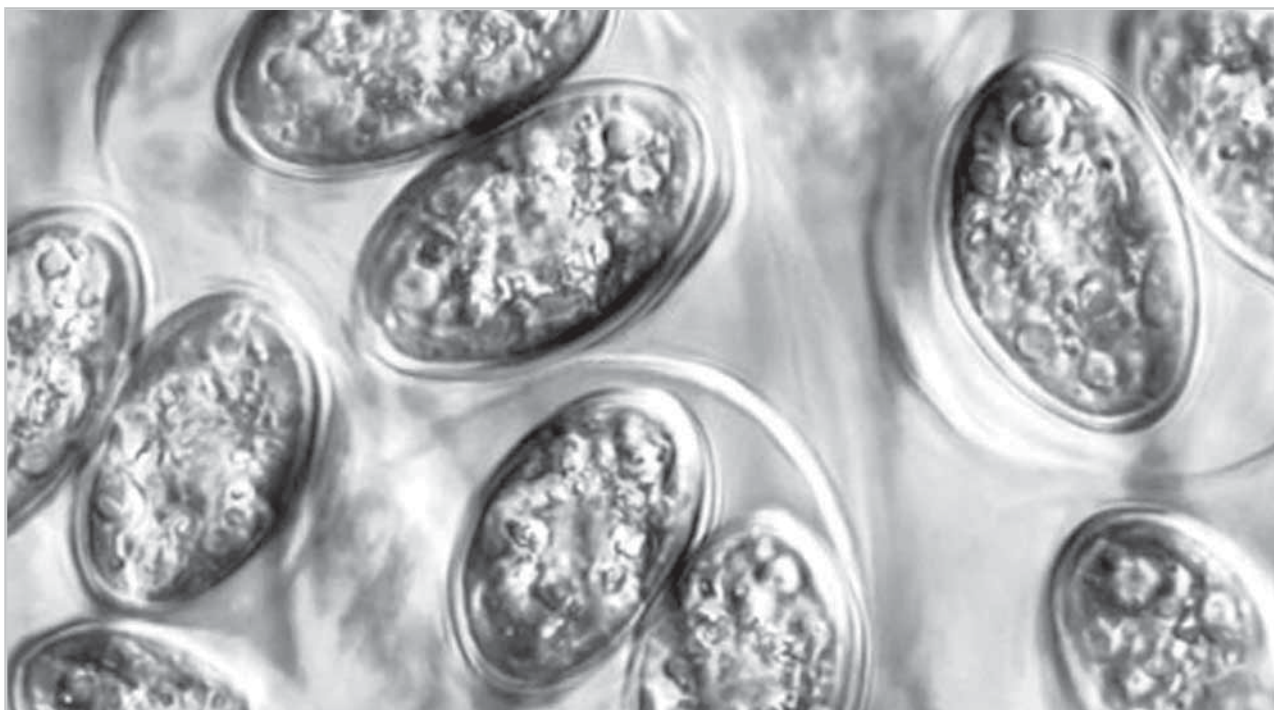
بوتیرات به طور طبیعی و به علت تخمیر میکروبی مواد دارای فیبر در روده بزرگ (کولون) تولید می شود. این ماده در اثر فعالیت باکتری هایی از قبیل کلستری دیوم، ایوباکتریوم و بوتیری ویریو که فیبرها را به اسیدهای چرب زنجیره کوتاه از قبیل استات، پروپیونات و بوتیرات تجزیه می کنند، ساخته می شود.

روده بزرگ (کولون)، قادر است که فیبرهای موجود در مواد غذایی را به بوتیرات با غلظت بالا تجزیه نماید و این در حالی است که سایر سلول ها، اقدام به مصرف گلوکز به دست آمده به عنوان منبع اولیه انرژی می نمایند، چرا که سلول های دیواره کولون، ظرفیت بالایی در متابولیسم بوتیرات به انرژی برای جانور دارند. شرایط تولید بوتیرات در روده کوچک بسیار اندک و در برخی موارد در حد صفر است، لیکن سلول های روده کوچک می توانند در انتقال بوتیرات ایفای نقش نمایند. می توان گفت که سنتز بسیاری از ترکیبات کلیدی بافت سطحی روده به متابولیسم بوتیرات بستگی دارد.

بوتیرات، یک اسید چرب با زنجیره کوتاه است که منبعی از انرژی برای سلول های سیستم گوارشی به شمار می رود. به علاوه، بوتیرات موجب تقویت سیستم ایمنی دام ها و حفظ فعالیت ضد میکروبی در آنها می شود و تهیه جیره های غذایی با روکش بوتیرات می تواند سلامتی دام ها را تقویت نماید.

تولید انرژی برای سلول های دیواره سیستم گوارشی به خاطر آن که مخاط روده ای یکی از مهم ترین بافت های قابل جایگزینی در بدن پستانداران است از اهمیت خاصی برخوردار است. مطالعات به عمل آمده در جوندگان نشان می دهد که این پوشش روده ای در زمان ۲ الی ۳ روز بازسازی می شود. از آنجا که پوشش روده ای در تماس مداوم و بسیار نزدیک با میکروب ها و مواد ساخته شده توسط آنها می باشد، در این قسمت همیشه یک تنش ایمنی وجود دارد که بوتیرات با ایجاد یک دیواره دفاعی در آنجا از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. مشاهده گردیده که بوتیرات منبع مهمی از انرژی برای سلول های پوششی روده بوده و برخی بررسی ها معلوم نموده که اهمیت بوتیرات در جذب سدیم و آب، تاثیر بر ازدیاد سلول های سطح روده ها و افزایش

اختلالات منتهی به مرگ میکروب‌ها شوند. این اولین خط دفاعی و گستره وسیع آن علیه میکروب‌ها موجب می‌گردد تا پپتیدهای دفاعی به منزله جایگزینی در معالجه ثانوی علیه آنتی بیوتیک‌ها به کار گرفته شوند.

تأثیر روی سیستم دفاعی میزبان

در یک بررسی جدید، نقش مرکزی بوتیرات در سیستم دفاعی میزبان آشکار شده است. نتایج حاصل از این مطالعه روی جوجه‌ها نشان داد که افزایش بوتیرات در فعالیت‌های ضد میکروبی سیستم ایمنی سلول‌های میزبان، چه در آزمایشگاه و چه در موجود زنده موثر بوده است. این سیستم دفاعی همراه با حداقل اثرگذاری بر فعالیت ایمنی سلول‌ها و ایجاد التهاب بوده است. از نظر نشان دادن اهمیت بیشتر این ماده باید گفت که مصرف بوتیرات خوردنی موجب کاهش چشمگیر عفونت پس از ابتلا به سالمونلا بوده است. مشابه چنین نتایجی در سایر پستانداران نیز به دست آمده است. پس از معالجه بیماران آلوده به شیگلا، معالجه ثانوی با بوتیرات سدیم موجب افزایش پپتیدهای دفاعی در دیواره بخش خروجی مدفوع گردید.

مصرف بوتیرات خوردنی در خرگوش‌های مبتلا به شیگلا، موجب کاهش بیماری‌های کلینیکی در آنها شد. کاهش شدت تورم در کولون، ایجاد خواص ضد میکروبی در سیستم گوارش و کاهش میزای شیگلا در مواد دفع شده از آن جمله‌اند. در یک بررسی تحقیقاتی روی مکانیسم اثرات ضد میکروبی بوتیرات در سال ۲۰۰۶، معلوم گردید در گام اول بیماری زایی باکتری‌هایی نظیر سالمونلا، تقابلی میان باکتری و سلول‌های میزبان ایجاد می‌شود.

اثرات چند جانبه بوتیرات

بوتیرات نه فقط تامین کننده انرژی برای سلول‌ها می‌باشد، بلکه آثار جنبی مفیدی نیز دارد. به عنوان مثال در مقابل صدمه به سلول‌های دیواره کولون قادر است که از تکثیر سریع سلول‌های جایگزین ممانعت به عمل آورده و در نتیجه مانع از سرطانی شدن آنها گردد. دیده شده است که در سلول‌های معمولی و سالم، بوتیرات به منزله یک تکثیر کننده سلول عمل می‌کند. مصرف روزانه بوتیرات به شکل محلول، منتهی به کاهش علائم کلینیکی التهاب در روده بزرگ شده است.

فعالیت ضد میکروبی

مصرف گسترده آنتی بیوتیک‌ها، منتهی به مقاومت میکروبی نه فقط دام‌ها، بلکه در جانوران دست آموز خانگی می‌شود. حیواناتی که در تماس زیاد با انسان هستند، خطر انتقال بیماری‌های مشترک را افزایش می‌دهند که معالجه عفونت‌ها را مشکل می‌کند، حال استفاده از ضد میکروب‌ها که اهمیتی ویژه در سلامت انسان دارند، از نظر سلامت عمومی دارای محدودیت‌هایی می‌باشند. برخی از این عوامل بیماری‌زا عبارتند از استافیلوکوک‌ها، اینتروکوکسی، ایشرشیا گلی و سالمونلا.

پپتیدهای ضد میکروبی، ملکول‌های موثری در سیستم ایمنی بوده و اهمیت بسیاری در دفاع میکروبی جانوران میزبان دارند. این پپتیدها که از آنها با عنوان پپتیدهای دفاعی نام برده می‌شود، دارای دامنه وسیعی از فعالیت‌های ضد میکروبی علیه باکتری‌ها، پروتوزوئاها، قارچ‌ها و ویروس‌ها هستند. این پپتیدهای دفاعی قادرند به انواع مختلفی از لایه‌های خارجی میکروب‌ها متصل شده و موجب

پوشش مناسب

فیبرها منبعی برای تولید بوتیرات به وسیله حیوانات هستند اما یک جیره غذایی با مقادیر زیادی از فیبرهای قابل تخمیر می تواند اثرات نامطلوبی بر خصوصیات فضولات از قبیل رقیق شدن و شل شدن آن بگذارد، ثانیاً، آلودگی های روده ای، ناهنجاری های التهابی و استفاده از آنتی بیوتیک ها، میکرو فلورای روده ای را تحت تاثیر منفی قرار داده و امکان دارد که موجب کاهش تولید بوتیرات گردد. بوتیرات به صورت نمک های (Na, K, Mg, Ca) به جیره غذایی دامها افزوده می شود. امکان دارد موادی نیز برای ارتقاء سطح بوتیرات در روده بزرگ مورد استفاده قرار گیرد. بوتیرات فاقد پوشش، مستقیماً در دسترس بوده و در اولین قسمت سیستم گوارشی و پیش از رسیدن به روده بزرگ می تواند جذب شود. به منظور اعمال اثر بوتیرات در روده بزرگ، بوتیرات جیره غذایی باید به آهستگی در سیستم روده ای آزاد شود و هدف از ایجاد پوشش بر بوتیرات، آزاد کردن هدفمند آن در سراسر لوله گوارشی است. نوع پوشش گذاری بر آزاد شدن بوتیرات در دستگاه گوارش اثر می گذارد. پوشش مورد نظر نباید به سرعت در معده تجزیه شده، بلکه این روند باید به تدریج و در مجاورت آنزیم های ضد چربی به اجرا درآید.

روده ای تفاوت آشکاری دارد.

در صورت استفاده از گروه بوتیرات های پوشش داده شده، آلودگی های زیست محیطی و انتقال سالمونلا به سایر دام های فاقد آلودگی کاهش می یابد. محققان می گویند که بوتیرات فاقد پوشش توسط سلول هایی که در قسمت فوقانی لوله گوارشی قرار دارند جذب می شود در حالی که اسید بوتیریک پوشش داده شده، باکتری های سالمونلا را در محل تجمع آنها تحت تاثیر قرار می دهد. علاوه بر آن، رها کردن هدفمند بوتیرات در طول سیستم گوارشی موجب کاهش بوی نامطبوع بوتیرات می شود.

نتیجه گیری

بوتیرات منبع اساسی انرژی برای سلول های دیواره روده و فعالیت های حیاتی آنها است. اثرات مفید بوتیرات بر سلامت دام ها می تواند از طریق به کارگیری جیره های غذایی حاوی فیبر و نیز استفاده مستقیم از بوتیرات در جیره غذایی به دست آید. بوتیرات فاکتور مهمی در بهبودی سیستم گوارشی است، ولی دام های تازه متولد شده فقط قادرند مقدار کمی بوتیرات تولید کرده و افزایش تولید آن همراه با توسعه سیستم گوارشی صورت می گیرد. بنابراین تهیه شیر و جیره غذایی با استفاده از بوتیرات موجب ارتقاء شرایط شیره معده و پروسه های هضم در گاوهای تازه متولد شده می گردد. امکان دارد که استفاده از بوتیرات پوشش دار نقش مهمی در ممانعت از ابتلا به اسهال دام ها و نیز بوی کمتر در مدفوع حیوانات دست آموز شود.

تفاوت عملکرد بوتیرات فاقد پوشش و پوشش دار بر سالمونلا

مطالعات به عمل آمده روی مرغ ها نشان داد که بوتیرات پوشش داده شده نسبت به اسید بوتیریک فاقد پوشش در کاهش سالمونلا

فرم اشتراک مجله دامپروان

نام: _____ نام خانوادگی: _____ میزان تحصیلات و رشته تحصیلی: _____
شغل: _____ نام شرکت / موسسه / سازمان دولتی محل کار: _____
نشانی دقیق: _____
کد پستی ده رقمی: _____ تلفن: _____ کد شهرستان: _____ تلفن همراه: _____
پست الکترونیک: _____
اشتراک از شماره: _____ تا شماره: _____

- اشتراک یکساله: مبلغ ۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال
- اشتراک دوساله: مبلغ ۲/۵۵۰/۰۰۰ ریال

نحوه اشتراک

- ۱- فرم فوق را به طور خوانا و کامل پر نمایید.
- ۲- مبلغ اشتراک را (۱/۳۰۰/۰۰۰ ریال) به حساب شماره ۰۱۰۰۷۹۸۳۷۲۰۰۶ سپهر بانک صادرات و یا کارت همین حساب به شماره ۶۰۳۷ ۶۹۴۰ ۲۹۱۲ ۸۸۷۷ به نام آقای منصور انصاری واریز نمایید.
- ۳- شماره حواله را تلفنی اطلاع دهید یا فیش بانکی واریزی را همراه با فرم پر شده به شماره فاکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳ (۰۲۱) و به نشانی: تهران - میدان توحید، خیابان توحید، خیابان نادر، پلاک ۳۷ (ساختمان مجله دامپروان) ارسال نمایید.
* لطفاً در صورت ارسال فاکس، نام و شماره تلفن مستقیم خود را به صورت خوانا بر روی فیش واریزی درج نمایید.
* برای کسب اطلاعات بیشتر با تلفن های ۴-۶۶۹۴۶۲۵۰ (۰۲۱) تماس بگیرید.

چگونه می توانیم هزینه های تولید را با جذب بیشتر چربی موجود در جیره کاهش دهیم

رادیکال ها مانند ویتامین E و اسید اسکوربیک، می توان از گندیدگی چربی جلوگیری به عمل آورد.

امولسیون سازهای موثر

امولیسفایرها (امولسیون سازها) دارای دو بخش هیدروفیلیک و هیدروفوبیک هستند و نقش آنها ثابت در مخلوطی است که از دو مایع مانند (آب و روغن) ساخته شده است.

مهمترین عاملی که می تواند تاثیر امولسیون سازهای غذایی را نشان دهد، توازن هیدروفوبیک - لیوفیلیک (HLB) است. این توازن بین صفر تا ۲۰ است که صفر نشان دهنده لیوفیلیک زیاد و ۲۰ نشان دهنده هیدروفیلیک زیاد است.

از آنجاییکه روده یک محیط آبیکی است که چربی ها باید در آن حل شوند، یک ماده با HLB بالا مورد نیاز است. بنابراین، امولسیون سازهای صنعتی نظیر (لستیتین و لیزولستیتین) در حل چربی در یک محیط آبیکی تاثیر گذاری کمتری دارند.

ویتامول (Vitamul) بر خلاف دو ماده قبلی، میزان هضم چربی ها را بالا می برد. در یک تجربه علمی، دو گروه از مرغها، یکی با افزودن Vitamul به غذای آنها و دیگری بدون ویتامول، مورد بررسی قرار گرفتند. این مواد غذایی علاوه بر داشتن مقداری روغن سویا، دارای مقادیر زیادی روغن های اشباع با اسیدهای چرب آزاد بودند.

با بهینه سازی هضم چربی توسط افزودن ویتامول به آن، در هر کیلو از مواد غذایی مصرفی بین ۴۵ تا ۱۲۰ کیلو کالری صرفه جویی شد که بسته به نوع منبع چربی مورد استفاده، متفاوت بود. این روش می تواند بین ۳ تا ۱۰ یورو به ازای هر تن مواد غذایی، صرفه جویی ایجاد کند. توجه داشته باشیم که چنین صرفه جویی هایی بر اساس قیمت مواد خام، از قبیل ذرت و چربی می باشد. توصیه می شود که به ازای هر تن مواد غذایی، پانصد گرم ویتامول اضافه شود.

در هنگام پرورش جوجه مرغها، هدف اصلی رشد سریع و مفید در نتیجه یک جیره غذایی غنی از پروتئین و انرژی است. امکان دارد که تا ۱۰ درصد از چنین جیره هایی از چربی تشکیل شده باشند. زمانی که مقدار چربی کاهش یابد، در حالی که سطح تامین انرژی باید ثابت بماند (با هضم بهتر چربی)، هزینه های مواد غذایی کاهش می یابد.

جذب چربی

پس از خوردن غذا توسط جوجه ها، چربی از طریق معده به روده کوچک می رود، اگر چنین چربی در روده کوچک قابل جذب نباشد به چیزهای دیگری مانند لیپاز و صفرا نیاز است.

صفرا که توسط کبد تولید می شود، چربی را به اجزای کوچکتری تقسیم می کند و سطح تماس با چربی را افزایش می دهد، بنابراین مواد حاصل از صفرا به منزله امولسی فایرهای طبیعی قلمداد می شوند. در مرحله بعدی ملکول های چربی (تری گلیسریدها)، به منو گلیسرید و اسیدهای چرب آزاد که توسط آنزیم لیپاز که از کیسه صفرا ترشح می شود، تبدیل می شوند. پس از این مرحله مواد حاصله به ذرات قابل جذب از روده کوچک که به جریان خون منتقل می گردند، تبدیل شده و به عنوان منابع تولید انرژی مورد نیاز ماهیچه ها و بافت ها قابل استفاده می شوند.

در دام های جوان و همچنین در جوجه ها، برای تخریب چربی ها به اندازه کافی مواد صفراوی وجود ندارد و لذا تمام چربی از روده کوچک جذب نشده و به ناچار دفع می گردند. همچنین، بهره وری چربی تحت تاثیر اسیدهای چرب اشباع و غیر اشباع قرار می گیرد. اسیدهای چرب غیر اشباع بهتر از اسیدهای چرب اشباع جذب شده و آسانتر از اسیدهای چرب اشباع به اجزای کوچکتر تبدیل می شوند. هضم چربی با افزایش نسبت چربی های غیر اشباع در منابع غذایی بالا می رود. باید هر فردی توجه داشته باشد که تمامی چربی ها، منابع با کیفیتی نیستند، بنابراین لازم به یادآوری است که چربی ها از نظر میزان پراکسید و نسبت اسیدهای چرب آزاد در آنها باید مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند.

مقدار زیادی از اسیدهای چرب در مواد غذایی مطلوب نبوده چرا که در مقایسه با منو گلیسریدها، جذب آنها از طریق پرزها به منظور تبدیل در سلولها مشکل است.

در شرایط مطلوب، یک چربی با کیفیت مناسب، حداقل باید بین ۵ تا ده درصد اسید چرب آزاد داشته باشد. از طریق افزودن اندکی از

برخی از آنچه که باید در واحدهای گاوداری بدانیم و به کار بندیم؛

پیشگیری از انتقال عوامل بیماری‌های گشونده از گاو به انسان

موجب می‌شود تا اقدام به واکسیناسیون گاو ننماید.

یافته‌های کلیدی این بررسی

در صورت چنین وضعیتی در بازار، واکسیناسیون توسط دامداران محدود باقی خواهد ماند و اگر واکسیناسیون به این صورت به اجرا درآید، میان ۱ تا ۱/۸ میلیارد دلار برای یک زمان ۱۰ ساله هزینه‌هایی به گاوداران تحمیل خواهد شد و لذا برای جبران این هزینه‌ها باید تقاضا برای گاوهای واکسینه شده افزایش یابد. افزایش تقاضا برای خرده‌فروشی و صادرات می‌تواند موجب انگیزه برای گاوداران باشد. با توجه به سناریوهای مختلف، این بررسی نشان داد که افزایش تقاضا از ۱/۷ درصد به ۳ درصد رسیده و تقاضای صادرات از ۱۸ درصد به ۳۲/۶ درصد افزایش یافته است.

کاهش هزینه‌ها برای خرده‌فروش‌ها و عمده‌فروش‌ها می‌تواند انگیزه‌ای برای واکسینه کردن گاوها باشد. این بررسی نشان داد که این کاهش هزینه‌ها از ۲/۲ درصد برای عمده‌فروش موجب پوشش هزینه‌های واکسیناسیون شده و آن را برای تولید

تحقیقات نشان می‌دهد که سالیانه بیش از ۱۷۵ هزار نفر از بیماری‌های مرتبط با باکتری استک (stec) آسیب می‌بینند که خسارت مستقیم اقتصادی آن میان ۴۸۹ تا ۹۹۳ میلیون دلار است. سَم شیگا، تولید شده توسط «ای. گلی»، به طور طبیعی در گاوها ساخته می‌شود، بنابراین ضرری برای آنها ندارد اما می‌تواند موجب بیماری در انسان‌ها گردیده که در برخی موارد گشونده است. به منظور کاهش انتشار این بیماری، باید گاوداران قبل از خارج شدن هر گاو از

دامداری، کنترل شدیدی در مورد آن به عمل آورند. یک راه دیگر به منظور کاهش دامنه فعالیت «ای. گلی»، واکسینه کردن گاوها در محل گاوداری خیلی قبل از بارگیری آنها می‌باشد. ایمن‌سازی از طریق واکسیناسیون یکی از روش‌های اقتصادی به منظور جلوگیری از تسلط «ای. گلی» به مدت ۵ سال بر گاوداری می‌باشد، لیکن علیرغم تاثیر چشمگیر چنین اقدامی در سلامت انسان‌ها، هنوز این عمل به طور گسترده‌ای به اجرا در نیامده است. بررسی‌های به عمل آمده دو علت را برای عدم استفاده مسئولان گاوداری‌ها از واکسن روشن ساخته است. دلیل اول، عدم تاثیر گذاری «ای. گلی» بر گاوها می‌باشد، بنابراین از بابت فعالیت این پاتوژن هیچگونه هزینه‌ای بر دامدار تحمیل نمی‌شود و دوم این که هیچ ارگانی هزینه‌های واکسیناسیون را به دامدار نمی‌پردازد. به طور کلی هزینه پرداخت شده برای یک گاو واکسینه شده با یک گاو معمولی هیچ تفاوتی برای مصرف کننده ندارد. چنین عاملی در افزایش هزینه‌ها برای گاودار

کننده‌های گاو، اقتصادی می‌نماید.

یک نکته کلیدی در این تحقیق این است که استفاده محدود از واکسیناسیون «ای. گلی»، در گاوداری‌های آمریکا باعث از میان رفتن نشانه‌های اقتصادی برای گاوداران می‌شود مگر اینکه تغییرات زیربنایی در بازار به وجود آید که در غیر این صورت این محدودیت واکسیناسیون در آینده نیز ادامه خواهد داشت.

گذر از رخدادهای کشاورزی

تهیه و تنظیم: سیاوش انصاری

بیان اینکه کشور مادر حوزه بلایای طبیعی به خاطر مشکلات زیرساختی، اماکن و اقشار آسیب پذیر کشوری حادثه خیز است، گفت: از میان ۴۵ بلایای طبیعی شناخته شده در جهان، ایران ۳۵ بلای طبیعی را تجربه می کند که این امر نشان دهنده پرخطر بودن کشور است.

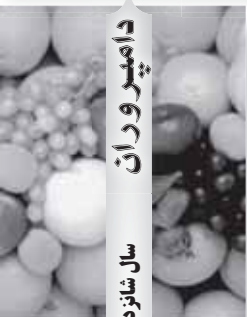
مرتضی اکبرپور با اشاره به برگزاری همایش جامع مدیریت بحران بادو محور و هشت کارگروه آموزشی، از برگزاری نخستین نشست برای رویارویی با پدیده النینو خبر داد.

وی با اشاره به افزایش پنج برابری بارش هادر سه ماهه پاییز امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزود: بی شک برای زمستان پیش رو باید هماهنگی بیشتری میان دستگاه های عملیاتی به وجود آید.

ایران از ۴۵ مورد بلایای طبیعی، ۳۵ مورد آن را تجربه می کند

معاون آمادگی و مقابله سازمان مدیریت بحران کشور در نشست خبری برگزاری نخستین رویداد جامع مدیریت بحران کشور که در محل هتل المپیک تهران برگزار شد، با

کشاورزی متناسب با هزینه‌های تولید و تورم سالانه کشور افزایش نیافته است و همواره موجب گلايه تولید کنندگان شده است.

این گزارش می‌افزاید: معدوم سازی محصولات کشاورزی تولیدی، اگرچه به صورت محدود و ناچیز، به عنوان یکی از ابزارهای تنظیم بازار که در بسیاری از کشورهای جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد، هیچگاه در دستور کار وزارت جهاد کشاورزی نبوده است، البته گاهی با توجه به ویژگی فساد پذیری، آفت زدگی و شیوع برخی بیماری‌ها در محصولات کشاورزی و به منظور رعایت موازین بهداشتی جهت تامین سلامت جامعه، حذف مقداری از محصولات کشاورزی ناگزیر و اجتناب پذیر می‌گردد.

این گزارش می‌افزاید: بر این اساس، اظهار نظرهای مطرح شده از سوی برخی افراد مبنی بر امحای مقداری سیب زمینی در استان فارس با هدف تنظیم بازار صحیح نیست، این در حالی است که سالانه بیش از ۴ میلیون تن سیب زمینی در کشور تولید می‌شود که علاوه بر تامین نیاز داخلی برای مصارف تازه خوری و تامین مواد اولیه صنایع غذایی مرتبط، مقداری نیز به کشورهای همجوار صادر می‌شود؛ صادرات نزدیک به ۴۰۰ هزار تن سیب زمینی از محصول فصل گذشته و نیز ادامه صادرات این محصول در حال حاضر به منظور تنظیم بازار و توسعه بازار صادراتی محصولات کشاورزی صورت گرفته است.

این گزارش ادامه می‌دهد: اگرچه وزارت جهاد کشاورزی به نمایندگی از دولت و بر اساس اسناد بالادستی ملزم به تنظیم بازار محصولات کشاورزی با ساز و کارهای پیش بینی شده در قانون خرید تضمینی و نیز به کارگیری سایر سیاست‌های حمایتی می‌باشد، لیکن به هیچ نحو در مجموعه این ساز و کارها و سیاست‌ها حذف محصول مد نظر نیست بلکه با به کارگیری این مکانیزم‌ها، محصولات کشاورزی مشمول قانون خرید تضمینی در مواقع فراوانی عرضه و کاهش تقاضا، خریداری و ذخیره سازی می‌شود تا هم از تولید کنندگان

اکبر پور خاطر نشان کرد: با توجه به افزایش چشم گیر بارش‌ها در سال جاری، نشست مدیران کل بحران و مدیران هلال احمر استان‌ها برای حل مشکلات و هماهنگی بیشتر جهت رویارویی با زمستانی سرد و پدیده النینو برگزار خواهد شد.

امحای سیب زمینی در استان فارس برای تنظیم بازار نبود

بنابر گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت جهاد کشاورزی، توضیحات این وزارخانه در این مورد به شرح زیر است:

علی رغم تشدید محدودیت‌های اقلیمی موجود در فرایند تولید محصولات کشاورزی، حمایت‌ها و پشتیبانی‌های ویژه دولت از بخش کشاورزی و تقویت بنیان‌های تولید، امید، انگیزه و تلاش کشاورزان را در امر کشت و کار مضاعف نموده و همین امر موجب گردیده است تا در دو سال زراعی گذشته (دولت یازدهم) تولیدات کشاورزی افزایش یابد و بیش از ۱۱ درصد به سر جمع تولیدات کشاورزی در مقایسه با زمان آغاز فعالیت دولت افزوده شود به طوری که متوسط رشد بخش کشاورزی در ۶ ماهه سال جاری مطابق گزارش مراجع رسمی نشان از رشد چشمگیر بخش کشاورزی دارد.

این گزارش ادامه می‌دهد: فراوانی تولید، دسترسی اقتصادی و فیزیکی آحاد ملت را به مواد غذایی که سیاست اصلی دولت در بهبود امنیت غذایی است، آسان نموده است هر چند که متوسط رشد قیمت‌های محصولات

پیگیری است و تاکنون با توزیع بیش از ۹ تن انواع بذور هیبرید وارداتی و داخلی نسبت به کشت در سطحی معادل یک هزار و ۲۰۰ هکتار اقدام شده و تا حدود یک ماه آینده ادامه خواهد داشت و امیدواریم که با تامین بذور وارداتی به سطح مورد نظر برسیم.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی کرمان، همچنین در خصوص طرح مقایسه ارقام مشارکتی به عنوان P.V.S اشاره کرد و گفت: این طرح برای محصول کلزا در دو منطقه معتدله سرد بردسیر و نیمه گرمسیری ارزوئیه با همکاری مرکز تحقیقات برای مقایسه ۳۳ رقم کلزا با پتانسیل عملکرد بالا از کل کشور و بذور کلزای خارجی، انتخاب و برای مقایسه سازگاری و عملکرد به اجرا درآمده است.

وی اظهار امیدواری کرد در سال آینده، با انتخاب بهترین ارقام، شاهد افزایش چشمگیری در عملکرد در واحد سطح و تولید کلزا در استان باشیم.

بنابه این گزارش، کلزای یکی از گیاهان روغنی است که دارای میانگین ۴۵-۴۰ درصد روغن خوراکی در دانه و ۲۶-۱۷ درصد پروتئین و کنجاله آن حاوی ۵۰ درصد پروتئین است که برای مصارف خوراک دام کاربرد دارد. روغن کلزا به دلیل پایین بودن اسیدهای چرب اشباع و دارا بودن اسیدهای چرب غیر اشباع و فاقد کلسترول از جمله باکیفیت ترین روغن های خوراکی است که در فصل زمستان منابع غنی شهد و گرده را در اختیار زنبور عسل قرار می دهد.

این گیاه دارای دو تیپ رشد پاییزه و بهاره است. تفاوت این دو تیپ رشد در این است که ارقام دارای تیپ رشد جهت رفتن به فاز گلدهی حتما باید زمستانگذرانی داشته باشند. ارقام پاییزه مختص کاشت در مناطق معتدل و سرد بوده و ارقام بهاره مختص کاشت در مناطق گرم و مرطوب و گرم و خشک می باشند البته کاشت هر دو تیپ در پاییز انجام می شود.

از مزایای کاشت این محصول در تناوب با گندم، جو و ذرت علاوه بر افزایش ماده آلی خاک می توان به کاهش علف های هرز، آفات، بیماری ها و پایداری عملکرد آنها

حمایت شود و هم با عرضه محصولات در مواقع کمبود، از افزایش قیمت ها جلوگیری شود.

در ادامه این گزارش آمده است: مطابق این سیاست و فرایندهای آن سالانه میلیون ها تن از محصولات زراعی و باغی و کالاهای پروتئینی توسط وزارت جهاد کشاورزی خریداری می شود و از طریق انبارداری، نگه داری، بسته بندی و بعضاً فرآوری، مدت زمان ماندگاری آنها افزایش یافته و علاوه بر این از فساد پذیری آنها نیز جلوگیری می شود تا در موقع لزوم به بازار مصرف عرضه گردد.

این گزارش تأکید می کند: امحای سیب زمینی در استان فارس نیز نه به خاطر تنظیم بازار، بلکه به سبب غیر قابل استفاده شدن محصول خریداری شده برای مصارف انسانی و حتی دامی و تحت نظارت دستگاه ها و افراد مسئول صورت گرفته است.

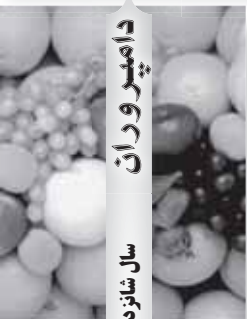
۲ هزار هکتار سطح زیر کشت کلزا در استان کرمان

بنابر گزارش روابط عمومی جهاد کشاورزی کرمان، عباس سعیدی رئیس سازمان جهاد کشاورزی کرمان گفت: برنامه اجرایی کشت محصول کلزا به عنوان یک دانه روغنی در جهت افزایش تولید و پیشبرد اهداف خود کفایتی در تولید روغن کشور، تدوین و ابلاغ شده و در سطحی معادل ۲ هزار هکتار برای استان کرمان تعیین شده است که معادل پنج برابر سطح زیر کشت در سال گذشته است.

وی افزود: کشت این محصول در شهرستان های ارزوئیه و صوغان، بم، ریگان، فهرج و نرماشیر در حال

و ترویج کشاورزی به عنوان مجری و مجید عمیدپور از پژوهشکده محیط زیست و انرژی پژوهشگاه وزارت نیرو به عنوان کارفرما با موضوع "سیستم تولید برق از جلبک دوست دار محیط زیست" امضاء شد.

خوش خلق سیما
در باره موافقت نامه ای
که به امضاء رسید
عنوان داشت:
آزمایش اولیه این
دستوارد آغاز شده و

با این قرارداد فعالیت ها با سرعت بیشتری ادامه یافته با راه اندازی بیوراکتور پرورش جلبک دوست دار محیط زیست ادامه خواهد یافت.

رونمایی از این سیستم با حضور وزراء در دهه فجر سال جاری در دستور کار است و با ایجاد سامانه دوست دار محیط زیست تولید انرژی و پرورش جلبک از طریق ژنراتور بزرگ تر به مرحله بهره برداری می رسد.

با ایجاد گرمایش و برق انرژی زیادی تولید کرده که می توان از آن در مصارفی چون گرمایش آب استفاده کرد. از طریق همکاری در تولید بیوراکتور با پژوهشکده کشاورزی منطقه ای شمال غرب و غرب کشور می توان با کاربرد جلبک ژنراتور برق راه اندازی کرد که این کار بدون وجود گازهای گلخانه ای انجام می گیرد این جلبک ها در مصرف، آلودگی ایجاد نکرده از آن می توان در تولید روغن خوراکی و یا سوخت زیستی کمک بگیریم و در صنایع جانبی در تولید ماکارونی های غنی شده، لوازم آرایشی، شامپو سازی، خوراک دام استفاده کرد. برای مثال اگر در ده بزرگی با ۳۰۰ تا ۴۰۰ خانوار چهار ژنراتور نصب شود، تولید جلبک در آن می تواند برای بهره برداران کار آفرین بوده شغل های جانبی ایجاد کند.

سه هزار و ۶۵۲ کشاورز ذرت کار خوزستانی، محصول خود را در بورس کالای ایران فروختند

بنابر گزارش روابط عمومی و امور بین الملل بورس کالای ایران، طی ماه گذشته تالار محصولات کشاورزی

اشاره کرد.

انجمن توزیع کنندگان سموم تشکیل می شود

محمدعلی باغستانی، رئیس سازمان حفظ نباتات کشور در سی و ششمین سمینار سالانه حفظ نباتات گفت: در راستای ساماندهی و نظارت بر تولید، واردات و توزیع سموم در فروشگاه ها، انجمن توزیع کنندگان سموم تشکیل می شود. باغستانی اظهار داشت: با اجرای طرح ساماندهی سموم، تعداد فروشگاه های مجاز به ۴۵۰۰ باب افزایش یافته است.

وی ابراز امیدواری کرد تا دو ماه آینده، فروشگاه غیر مجاز سموم در کشور نداشته باشیم.

رئیس سازمان حفظ نباتات کشور گفت: در پی اقدامات این سازمان در زمینه رفع موانع صادرات محصولات باغی طی دو سال اخیر، موانع صادرات انار

ایران به کشور کره جنوبی رفع شده است.

وی بر لزوم گسترش مبارزه بیولوژیک با آفات و بیماری های گیاهی تأکید و خاطر نشان کرد: عملیات مبارزه بیولوژیک با آفات پارسال در سطح ۲۰۰ هزار هکتار از اراضی اجرا شد.

تولید برق از جلبک

این موافقت نامه با نمایندگی نیره اعظم خوش خلق سیما به نمایندگی سازمان تحقیقات، آموزش

اطلاعات مربوط به مزرعه، استان و روستایی که مرغ تولید شده و همچنین نام کشتارگاه، روز کشتار و تاریخ اعتبار مصرف به دست می آید.

وی ابراز امیدواری کرد که سال آینده، خوراک دام و طیور نیز تحت سامانه ردیابی سازمان دامپزشکی قرار می گیرد.

کاهش ۵۰ درصدی کانون های بیماری در واحدهای

صنعتی شیری

بنابر گزارش روابط عمومی سازمان دامپزشکی کشور، جمال الدین جاویدی گفت: بررسی های اولیه و مقایسه ای روند بیماری و گزارش های آن در هشت ماهه نخست سال ۱۳۹۴ با مدت مشابه در سال ۱۳۹۳، مویید کاهش ۳۲ درصدی بیماری های واگیردار بوده که در این بین، سهم طاعون نشخوارکنندگان کوچک، تب برفکی، لمپی اسکین و آبله بیش از سایر بیماری های دامی است.

وی تصریح کرد: برابر اطلاعات اخذ شده از سامانه اطلاعات جغرافیایی بیماری های دامی؛ تعداد موارد گزارش شده بیماری طاعون نشخوارکنندگان کوچک در ۸ ماهه سال ۱۳۹۴، ۶۵۵ مورد بوده که نسبت به مدت مشابه در سال ۹۳ (۱۴۹۸ مورد) ۵۶ درصد کاهش داشته است.

این مقام مسوول خاطر نشان کرد: افزایش عملیات واکسیناسیون در سال ۱۳۹۳ و همچنین مدیریت در کانون های بیماری در سال ۱۳۹۴ خورشیدی در کنار

بورس کالای ایران شاهد معامله بیش از ۷۹ هزار تن گواهی سپرده کالایی ذرت خوزستان به ارزش بیش از ۴۹۸ میلیارد ریال بود. در مجموع طی آذرماه سه هزار و ۶۵۲ کشاورز ذرت کار خوزستانی موفق به فروش محصول خود در بورس کالای ایران شدند.

همچنین در این تالار، ۴۰ تن کنجاله، ۳۴۰ تن شکر، ۲ هزار و ۷۲۵ تن روغن خام، ۶۸۰ تن خرما، ۵۲۰ تن جو و ۲۰۰ تن برنج از سوی کارگزاران به فروش رفت.

بر اساس این گزارش، طی آذرماه بیش از یک میلیون و ۵۰۵ هزار تن انواع کالادر تالارهای محصولات صنعتی و معدنی، کشاورزی و فرآورده های نفتی و پتروشیمی بورس کالای ایران در دو بخش صادراتی و داخلی به ارزش بیش از ۱۸ هزار و ۸۱۸ میلیارد ریال مورد معامله قرار گرفت.

از کدرهگیری روی بسته مرغ، بیشترین بهره سلامتی

رامی بریم

عباس عباسی در دومین جلسه کارگروه دائمی سلامت محصولات کشاورزی، با بیان اینکه اجرای کدرهگیری ۱۰ رقمی روی بسته مرغ از سال گذشته آغاز و تا پایان آبان ماه ۱۳۹۴،

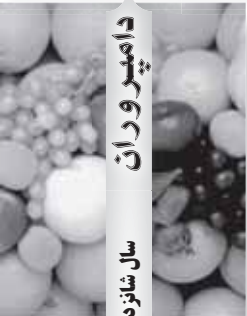
۳۲ استان کشور را تحت پوشش قرار داده است، افزود: در مراکز عرضه، هیچکس حق ندارد مرغی که فاقد کد رهگیری است را تحویل بگیرد و یا عرضه کند.

عباسی اظهار داشت: چنانچه بازرسان سازمان دامپزشکی، عرضه مرغ بدون کدرهگیری را مشاهده کنند، طبق قانون با عرضه کننده رفتار خواهند کرد.

عباسی تصریح کرد: مصرف کنندگان نیز چنانچه در مورد مرغ خریداری شده مشکلی داشته باشند می توانند با شماره ۱۵۱۲ سازمان دامپزشکی در کل کشور و یا سامانه پیامکی ۰۳۰۰۸۹۰۳ ارتباط برقرار کنند تا موضوع پیگیری شود، زیرا از طریق کد رهگیری کلیه

جغرافیایی ایران حضور دارند، خاطر نشان کرد: عشایر ۲۵ درصد گوشت فرمز و ۳۵ درصد صنایع دستی کشور را تولید می کنند و حوزه قلمرو آنها حدود ۵۹ درصد وسعت کشور را در بر می گیرد.

رئیس سازمان امور عشایر اظهار کرد: عشایر میراث داران واقعی فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی هستند چراکه فرهنگ و تمدن کشورمان در جامعه عشایری تبلور یافته است.

اجرای طرح واکسیناسیون آشامیدنیرایگان طیور روستایی علیه بیماری نیوکاسل

بنابر گزارش روابط عمومی سازمان دامپزشکی کشور، دکتر فرشاد تهرانی مدیر کل دفتر مبارزه با بیماری های طیور، زنبور عسل و کرم ابریشم سازمان دامپزشکی کشور با اعلام

این خبر اظهار داشت: طرح آزمایشی واکسیناسیون طیور روستایی علیه بیماری نیوکاسل با استفاده از واکسن مقاوم به حرارت نیوکاسل برای نخستین بار توسط موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی تولید و از ۱۴ آذر ماه ۹۴ به مدت ۳۰ روز در ۱۰ استان کشور (خراسان رضوی، مازندران، گیلان، گلستان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، کرمانشاه، فارس، بوشهر و خوزستان) آغاز شده است.

وی افزود: هدف از این طرح، کاهش میزان آلودگی و ویروس در مناطق پرتراکم از نظر طیور صنعتی و از طریق کنترل بیماری در طیور روستایی به عنوان مخازن ویروس است.

مدیر کل دفتر مبارزه با بیماری های طیور، زنبور عسل و کرم ابریشم سازمان دامپزشکی کشور ادامه داد: در این طرح میزان ۳ میلیون دز واکسن به صورت رایگان مورد استفاده قرار گرفته است و روش مصرف آن به صورت آشامیدنی است.

اجرای واکسیناسیون در اطراف کانون های بیماری در حیات وحش از مهمترین دلایل کاهش موارد گزارش های بیماری محسوب می شود.

جاویدی در خصوص بیماری استراتژیک و مهم تب برفکی گفت: با وجود کاستی های فراوان در بخش تولید و تامین واکسن تب برفکی برای فازهای عملیاتی و تغییرات شدید سویه های در گردش ویروس (سویه O و A)، به دلیل مدیریت هدفمند در واکسیناسیون، استفاده از واکسن با قدر تبالا، اعمال ضوابط بهداشتی و قرنطینه ای، محدودیت در تردد دام و ممنوعیت خروج دام از استان های شرقی کشور و... با کاهش ۴۸ درصدی کانون های بیماری در جمعیت دامی حساس و ۵۰ درصدی در واحدهای صنعتی شیری روبرو هستیم که این امر حاصل تلاش، مدیریت و پشتکار همکاران دامپزشکی در سراسر کشور است.

۲۵ درصد عشایر کشور زیر پوشش بیمه قرار دارند

کر معلی قندالی رئیس سازمان امور عشایر در نشست شورای عشایری استان یزد اظهار کرد: از سال گذشته یکی از شاخصهای ارزیابی استانها موضوع بیمه

عشایر قرار گرفته است.

وی خاطر نشان کرد: در حال حاضر ۵۲ هزار خانوار عشایری (۲۵ درصد عشایر) و پنج میلیون رأس دام عشایر زیر پوشش بیمه قرار دارند.

قندالی با بیان اینکه ۲۱۴ هزار خانوار عشایری با جمعیت یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در ۸۵۰۰ نقطه

برای توسعه یافته‌ها (سهام اجباری در نظر گرفته شده) NDC خواهد بود.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست خاطر نشان کرد: توافقنامه آتی باید ابزار و شتاب لازم برای سیر به سمت اقتصاد کم کربن و مقاوم در برابر تغییرات شدید آب و هوایی را برای همگان و به ویژه کشورهای در حال توسعه اثر گذار، برای سرمایه گذاری خارجی به منظور دستیابی به تعدیل و سازگاری در خود جای داده باشد. وی تأکید کرد: دولت‌ها در این مورد باید راهبری پیش‌تازانه‌ای را عهده دار شوند و بخش خصوصی را به تحرک در آورند.

گفتنی است طبق این سند مهم که قرار است جایگزین "پیمان کیوتو" شود، برای نخستین بار تقریباً تمامی کشورهای جهان متعهد به کاهش گازهای آلاینده می‌شوند.

اکنون با تصویب این سند در کنفرانس COP21 تمرکز کار بر تصویب آن در مجالس کشورهای قرار می‌گیرد. بنا بر متن این سند، تصویب نهایی و اجرایی شدن توافق پاریس مستلزم تأیید آن در مجالس دست کم ۵۵ کشور منتشر کننده ۵۵ درصد از گازهای آلاینده جهان تا پیش از سال ۲۰۲۰ است.

دانشمندان هشدار داده‌اند که اگر روند گرم شدن زمین به همین شکل باقی بماند سیاره زمین در آینده دچار آشفته‌گی‌های شدید آب و هوایی می‌شود و گونه‌های گیاهی و جانوری بسیاری منقرض خواهند شد.

دکتر تهرانی افزود: در صورت اخذ نتایج مورد انتظار از سال آینده میزان بیشتری طیور روستایی در سطح کشور مورد واکسیناسیون با این واکسن قرار خواهند گرفت.

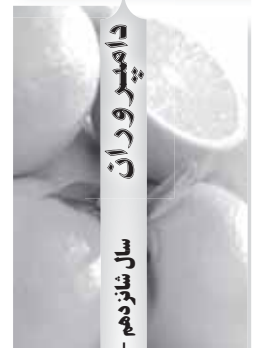
توافقنامه آبی و هوایی باید بر خوردار از نوآوری در الزامات و ابزارهای اجرا باشد

بنا بر گزارش پایگاه اطلاع رسانی محیط زیست (پام)، معصومه ابتکار، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در نشست سران تغییرات آب و هوایی پاریس، ضمن تأکید بر نقش مهم این اجلاس در تدوین رژیم نوین حقوقی جهانی بر تغییرات آب و هوا و ابعاد گسترده و پیچیده آن، گفت: برای تضمین توفیق توافقنامه پاریس در انتهای کاپ ۲۱، رعایت چند نکته ضروری است.

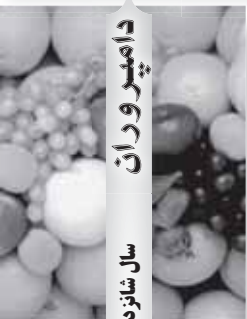
رئیس سازمان حفاظت محیط زیست افزود: توافقنامه آبی باید در تمامی عناصر شش گانه ADP متوازن باشد و ذیل اصول و مفاد کنوانسیون تغییرات آب و هوا، به ویژه «اصل مسئولیت مشترک ولی متفاوت با توانمندی‌های متناظر» به نتیجه برسد.

وی با یادآوری ضرورت برخورداری توافقنامه آبی از نوآوری در الزامات و ابزارهای اجرا، همچنین مبتنی بودن بر رویکردهای تشویقی برای مشارکت تمامی کشورهای عضو کنوانسیون، خاطر نشان کرد: صداقت در تعهدات و جبران تعهدات گذشته از امروز تا قبل از سال ۲۰۲۰ بسیار کلیدی است.

معاون رئیس جمهور کشورمان افزود: باید اطمینان حاصل کنیم که توافقنامه آتی بر پایه مشارکت داوطلبانه اعلامی کشورهای در حال توسعه در قالب INDC باشد. این دستاورد مهم همکاری صادقانه کشورهای در حال توسعه را که از سال ۱۹۹۲ تا امروز در پاریس، بی نظیر است، به عنوان بزرگترین سرمایه معنوی این توافقنامه قلمداد و بر روی آن پایه‌های تلاش واقع بینانه خود را استوار سازیم. برای کشورهای در حال توسعه همواره INDC (مشارکت داوطلبانه اعلامی) و

یک میلیون و ۳۰۰ هزار هکتار اراضی واگذار شده، هیچ طرحی اجرا نشده است.

رئیس سازمان امور اراضی کشور افزود: به منظور حفاظت از این اراضی قراردادهای ۸ هزار هکتار فسخ شده و بقیه نیز در حال فسخ است.

افشار گفت: قرار است همین ۸ هزار هکتار به افرادی که طرح‌های تولیدی اقتصادی و مناسبی ارائه کنند، واگذار شود، اما بقیه قابل واگذاری مجدد نیست.

کشاورزان هر چه بیشتر اطلاع رسانی شوند تا از کودهای دارای گواهی ثبت استفاده کنند

بنابر پایگاه اطلاع رسانی وزارت جهاد کشاورزی، محمود حجتی در نشست ستاد سیاست گذاری کود و سم اظهار داشت: باید به کشاورزان اطلاع رسانی دقیقی صورت گیرد که آنان از کودهای دارای گواهی ثبت استفاده کنند.

وی افزود: برای مقابله با تولید کنندگان و عرضه کنندگان کودهای تقلبی در بازار نیز باید راهکارهای حقوقی را با همکاری سایر دستگاه‌های ذی ربط فراهم کرد.

وزیر جهاد کشاورزی در پایان بر استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های وزارتخانه برای ساماندهی تولید و توزیع کود در کشور تأکید کرد.

همچنین در این نشست رییس موسسه تحقیقات خاک و آب کشور گزارشی از اقدامات مربوط به ثبت انواع مواد کودی را ارائه کرد.

کاربرد سوخت‌های فسیلی مانند نفت و گاز دلیل اصلی انتشار گازهای گلخانه‌ای و گرم شدن زمین شناخته شده است.

این سند جهانی موسوم به "توافق پاریس" در پی آن است که افزایش دمایی کره زمین را تا سال ۲۱۰۰ میلادی نسبت به دوران پیش از صنعتی شدن تا سقف حداکثر دو درجه سانتیگراد محدود کند.

این سند در عین حال هدف بلند پروازانه‌تر محدود شدن افزایش دما به ۱,۵ درجه سانتیگراد را نیز در نظر دارد. این امر به ویژه مورد درخواست برخی کشورهای کوچک جزیره‌ای است که بالا رفتن سطح آب دریاها آنها را تهدید می‌کند.

متن نهایی این توافق که پس از حدود دو هفته بحث و گفتگو ارائه شد، همچنین متضمن کمک مالی کشورهای ثروتمند و توسعه یافته به کشورهای در حال توسعه برای اعمال تغییرات لازم به منظور کاهش انتشار گازهای آلاینده است.

بر این اساس قرار است از سال ۲۰۲۰ کشورهای ثروتمند هر سال ۱۰۰ میلیارد دلار به کشورهای در حال توسعه به این منظور کمک کنند.

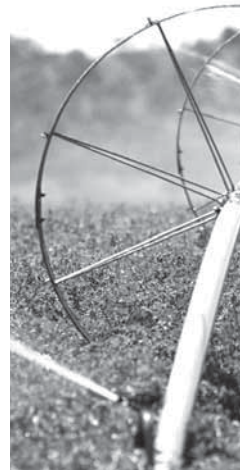
سرنوشت اراضی دولتی واگذار شده به افراد پس از انقلاب روشن می‌شود

قباد افشار رئیس سازمان امور اراضی کشور در گفتگویی تلویزیونی با صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران با اشاره به اینکه یک میلیون و ۳۰۰ هزار هکتار از اراضی دولتی پس از

پیروزی انقلاب اسلامی برای اجرای طرح‌های تولیدی به اشخاص واگذار شده است، افزود: برای جلوگیری از بایر ماندن و تغییر کاربری غیرمجاز، سرنوشت این اراضی پس از ارزیابی، تعیین تکلیف می‌شود.

وی گفت: تاکنون در ۴۰ هزار هکتار از مجموع

مرور زمان به کشورهای هدف صادر کنند.

یعقوبی تأکید کرد: مشکل دیگر صادرکنندگان حمل و نقل دریایی بود که خوشبختانه سازمان توسعه تجارت با همکاری و هماهنگی سازمان کشتیرانی، ۷۰۰ کانتنر یخچال دار به استان مازندران برای بنادر امیرآباد و نوشهر اختصاص داد. صادرکنندگان از این یخچال‌ها برای کالاهای فاسدشدنی و یا یخ زده استفاده می‌کنند که هر چند برای حجم صادرات استان کافی نیست ولی می‌تواند شروع خوبی برای صادرات بیشتر باشد.

معاون امور بازرگانی سازمان توسعه تجارت استان مازندران می‌افزاید: نداشتن پرواز مستقیم به کشورهای مشترک المنافع (سی‌آی‌اس) و روسیه از دیگر مشکلات صادرکنندگان استان است. تاجران برای حوزه صادرات و مطالعات بازار، نیاز به رفت و آمد با کشورهای هدف دارند که در این زمینه باید مسئولان سازمان توسعه تجارت همکاری لازم را با صادرکنندگان داشته باشند و

بخشی از هزینه‌های سفر را به عهده بگیرند تا مقدمات پروازها انجام شود.

وی تصریح کرد: به دلیل مسائل دیپلماتیک کشور محدودیت‌هایی مثل انتقال ارز وجود دارد. در این زمینه ارز را از طریق کشورهای واسطه انتقال می‌دهند و صادرات انجام می‌شود اما همان‌طور که می‌دانید، حمل ارز در کشورهای دیگر به صورت غیرقانونی قاچاق به شمار می‌رود که در حال حاضر صادرکنندگان روش‌های

بازرگان، راه‌اندازی پایگاه جامع اقدامات مواد کودی، تشکیل کمیته بررسی مواد کودی و ثبت گواهی و تهیه آیین‌نامه و شناسنامه‌دار کردن کودها و نمونه برداری از برندهای کودی در کشور را از جمله اقداماتی دانست که در راستای ساماندهی تهیه و توزیع کود کشور صورت گرفته است.

بازرگان از گرایش کشاورزان و بازار به سمت کودهای ثبت گواهی شده اظهار خرسندی کرد و بر افزایش آگاهی بیشتر کشاورزان در زمینه استفاده از کودهای مرغوب و استاندارد تأکید کرد.

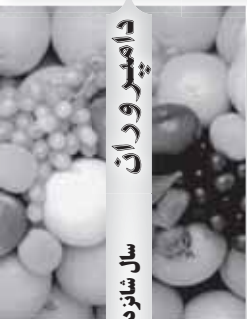
مجوز صادرات لبنیات استان مازندران به روسیه صادر شد

معاون امور بازرگانی سازمان توسعه تجارت استان مازندران گفت: بخش اعظم صادرات استان، فرآورده‌های لبنی است که ارزش صادراتی این کالاها حدود ۲۰۰ میلیون دلار است و مابقی صادرات استان مازندران شامل سیمان و فرآورده‌های گوشتی می‌شود. وی افزود: انتظار ما این است که در ۳ ماهه پایانی سال صادرات مرکبات افزایش پیدا کند.

یعقوبی بیان کرد: خوشبختانه مجوز صادرات لبنیات استان مازندران به روسیه توسط سازمان توسعه تجارت صادر شده است. روسیه کشور خوبی برای صادرات است و گرایش بیشتری برای مصرف محصولات ایران، به ویژه مازندران دارد. وی افزود: مابقی محصولات استان به کشورهای سی‌آی‌اس، عراق، افغانستان، پاکستان، ترکمنستان و دیگر کشورها صادر می‌شود.

معاون امور بازرگانی سازمان توسعه تجارت استان مازندران اظهار کرد: مشکلات صادرکنندگان مازندران از استان‌های دیگر بیشتر است. یکی از این مشکلات نداشتن نقدینگی لازم است. عمده محصولات صادراتی استان محصولات کشاورزی است و چون زمان برداشت بسیار کوتاه است، نیاز به نقدینگی زیاد است که صادرکنندگان، محصولات مورد نیاز را خرید، انبار و به

وی تصریح کرد: مشکل مزارع کلزای ایران بالا بودن تراکم کشت آن است و با این رویه نمی‌توان در تولید این محصول به هدف‌های بزرگ دست یافت.

وی با قدردانی از سازمان جهاد کشاورزی، شرکت خدمات حمایتی و فعالیت‌های خوب روابط عمومی اظهار کرد: اگر کلزا با تراکم کم کشت شود رشد طولی ریشه‌های آن در خاک افزایش خواهد یافت و در برابر یخبندان، گرمای زیاد و کم آبی مقاوم خواهد بود.

مدیر شرکت اورالیس فرانسه بیان کرد: تراکم کم کلزا در مرحله کشت باعث تسریع در رسیدن گیاه به هشت برگی، جلوگیری از رشد طولی ساقه و موجب ذخیره شدن مواد غذایی و آب لازم گیاه در ریشه آن می‌شود.

وی افزود: تراکم کم کشت کلزا رشد تعداد گل‌ها و تولید دانه‌های روغنی بیشتر را تضمین می‌کند و زارعان اگر با مراحل حساس رشد این گیاه آشنا نباشند، به بهره‌وری زیاد دست نخواهند یافت.

وی گفت: معمولاً زارعان کلزا از زیاد بودن سبزینه و خالی نماندن سطح مزارع اظهار خشنودی می‌کنند اما از توجه به رشد ریشه کلزا که ۶۰ درصد بهره‌وری محصول به آن ارتباط دارد، غفلت می‌کنند.

مدیر شرکت تولید بذر اورالیس فرانسه تصریح کرد: ایرانیان به لحاظ داشتن خاک مرغوب خوش شانس هستند و باید از این نظر خوشحال باشند چرا که نظیر این خاک در فرانسه و اروپا کم است.

وی بیان کرد: هرچه قدر ریشه کلزا بزرگ و عمیق باشد گیاه آن در برابر برخی آفات، علف‌های هرز و یخبندان مقاومت خواهد کرد و نمی‌توان با تراکم بالای

سستی و واسطه‌ای را پیش گرفته‌اند. اجرای برجام و برقراری مسئولیت می‌تواند این مشکل را حل کند.

کلزای هیبرید فرانسوی در اراضی کشاورزی اردبیل کشت می‌شود

میرجمال الدین پوریغمبر، در جریان برگزاری نخستین کارگاه آموزش کشت کلزای زمستانه با حضور استاد فرانسوی در اردبیل اظهار داشت: کلزاکاران استان اردبیل با به کارگیری تکنولوژی و دانش فنی تولید کلزای هیبرید فرانسوی کلزای بیشتری تولید خواهند کرد.

وی افزود: ترویج کشت ارقام هیبرید کلزا و انتقال

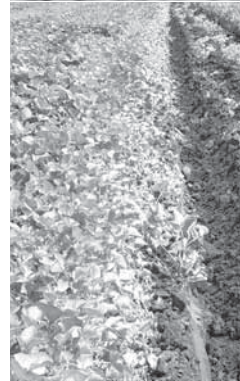
دانش فنی لازم به زارعان این محصول در استان در دستور کار این سازمان قرار دارد که استان اردبیل در سال گذشته با ۱۰ هزار تن تولید کلزا رتبه نخست کشور را در تولید این

محصول به دست آورد و امسال بیش از ۵ هزار هکتار از اراضی استان به زیر کشت کلزا رفته که از آن ۲ هزار و ۵۵۰ هکتار به کشت ارقام جدید فرانسوی کلزا اختصاص یافته است.

پوریغمبر بیان کرد: وضعیت مزارع کلزای استان مطلوب است و ۲۱ رقم از ارقام زمستانه این گیاه در شهرستان اردبیل و ۱۷ رقم از ارقام بهاره آن در شهرستان پارس آباد کشت شده است. بهره‌وری بیشتر، مقاومت در برابر سرما و مناسب بودن برای کشت‌های تاخیری از مزایای ارقام هیبرید کلزا است.

مشکل مزارع کلزای ایران، بالا بودن تراکم کشت آن است

مدیر شرکت اورالیس فرانسه، بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده بذر در دنیا نیز به عنوان استاد این کارگاه آموزشی گفت: از مزارع کلزای استان‌های همدان، قزوین، شیراز، مشهد و اردبیل بازدید کرده‌ام و زمان کشت و مدیریت آفات مزارع را مطلوب دیده‌ام.

رسیده بود.

وزارت نیرو و پیش از این اعلام کرد: میزان بارندگی از ابتدای سال زارعی آبی تا شانزدهم دی ماه به طور متوسط ۱۱۷ میلیمتر بارندگی در کشور بوده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته و دراز مدت میزان بارندگی ها از شرایط مطلوبی برخوردار بوده است.

طبق بررسی ها، میزان بارندگی در این مدت نسبت به مدت مشابه سال قبل و دراز مدت ۳۰ درصد افزایش نشان می دهد. بر اساس داده های آماری در سنوات گذشته ۵۰ درصد بارش های کشور مربوط به فصل زمستان بوده است اما امسال بارندگی در فصل پاییز وضعیت مطلوبی داشت.

کاهش ۳۸ درصدی بیماری تب برفکی در کشور نسبت به سال گذشته

بنابر گزارش روابط عمومی سازمان دامپزشکی کشور، معاون بهداشتی و پیشگیری سازمان دامپزشکی کشور گفت: بیماری تب برفکی یکی از مهم ترین بیماری های جمعیت دامی نشخوارکنندگان به ویژه گاو و گوساله محسوب می شود که طی سال جاری به رغم کمبود واکسن تولیدی و بهادار بودن واکسن وارداتی، با اعمال محدودیت و کنترل تردد و جابه جایی دام و ممنوعیت خروج دام از استان سیستان و بلوچستان، مدیریت در کانون های بروز بیماری و همچنین مدیریت در مصرف واکسن محدود موجود در کشور، موارد گزارش شده بیماری تب برفکی در ۹ ماهه سال جاری نسبت به مدت مشابه در سال ۱۳۹۳، کاهش ۳۸ درصدی داشته است.

جمال الدین جاویدی از رخدادهای بروز سویه جدیدی از بیماری در کشورهای منطقه به ویژه ترکیه و عربستان نیز خبر داد که با توجه به ناآرامی های حاکم در منطقه، اطلاع رسانی بیماری در سایر نواحی مناطق را تحت شعاع خود قرار داده است.

وی خاطر نشان کرد: این بیماری در برخی از واحدهای اپیدمیولوژیک کشور نیز گزارش شده است؛

کشت، ریشه کلزا را تقویت کرد.

مدیر شرکت تولید بذر اورلیس فرانسه اظهار کرد: اگر کلزا دارای ریشه قوی باشد در برابر بادهای زمان گلدهی مقاوم خواهد بود و در برخی مواقع، آبیاری بیش از حد کلزا موجب تنبلی ریشه آن می شود.

حجم بارش ها، ۲۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش یافت

بنابر گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت نیرو، با وقوع بارندگی در بیشتر مناطق طی دهه آخر دی ماه، ۱۸ میلیمتر بارش ثبت شد و حجم بارش های کشور از ابتدای سال آبی (اول مهر ماه ۱۳۹۴) تا هجدهم دی ماه به ۱۱۹ میلی متر رسید. میزان بارش ها در همسنگی با پارسال و در همین زمان ۷۰ میلیمتر و متوسط دراز مدت ۸۰ میلیمتر ثبت شده بود.

حجم بارش ها از ابتدای مهر ماه سال جاری تاکنون ۴۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته و ۳۹ درصد نسبت به متوسط دراز مدت افزایش یافته است.

طبق اطلاعات بارش ها در حوضه های اصلی آبریز کشور، در طول هفته گذشته و از روز نهم تا شانزدهم دی ماه ۴۱ میلیمتر بارش در حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان، ۱۱ میلیمتر در حوضه آبریز خزر و ۱۲ میلیمتر در حوضه آبریز دریاچه ارومیه گزارش شده است.

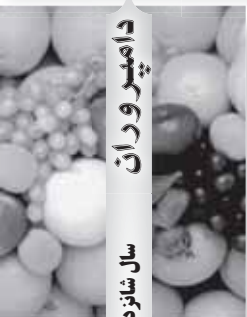
همچنین ۱۱ میلیمتر بارش در حوضه فلات مرکزی، ۵ میلیمتر در حوضه هامون و مرزی شروق و ۴ میلیمتر بارندگی نیز در حوضه قره قوم ثبت شده است.

بیشترین افزایش بارندگی تا دهه آخر دی ماه، در مقایسه با دوره دراز مدت، در ایستگاه دهلران استان ایلام با هفت برابر افزایش بارش همراه بود و ایستگاه چابهار در استان سیستان و بلوچستان با صد درصد کاهش، کمترین میزان بارندگی در مقایسه با دوره دراز مدت را داشت.

حجم بارش های کشور از ابتدای سال آبی جاری (آغاز مهر ماه) تا پایان جمعه چهارم دی ماه به ۸۷ میلیمتر

به گزارش روابط عمومی وزارت جهاد کشاورزی، مهندس عباس کشاورز در گفتگویی ضمن بیان مطلب فوق اظهار داشت: یکی از سیاست‌های معاونت زراعت در طرح اقتصاد مقاومتی، کشت نشایی محصولات زراعی به منظور صرفه جویی در مصرف آب است. وی افزود: با کشت نشایی و کم کردن مدت استقرار گیاهان در مزرعه، حداقل سه نوبت در آبیاری صرفه جویی می‌شود که معادل ۳ هزار متر مکعب آب در هر هکتار است.

وی خاطر نشان کرد: سال زراعی گذشته، کشت نشایی را با ذرت آغاز کردیم، در سال زراعی جاری با ذرت، چغندر قند و پنبه دانه ادامه دادیم و در مورد اغلب سبزی و صیفی جات مانند هندوانه، خربزه، گوجه فرنگی و خیار، کشت نشایی را گسترش می‌دهیم. معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی گفت: سال زراعی ۹۳-۹۴، کشت نشایی در شش نقطه کشور در سطح ۱۴۰ هزار هکتار اجرا شد تا کشاورزان با این نوع کشت آشنا شوند که موفقیت آمیز بود. وی تصریح کرد: بررسی‌های مادر سال جاری نشان می‌دهد در برخی مناطق با ۴ هزار متر مکعب آب در هر هکتار می‌توان ذرت علوفه ای تولید کرد در حالی که در شرایط عادی برای تولید این محصول در هر هکتار، بیش از ۱۰ هزار متر مکعب آب نیاز است. مهندس کشاورز اذعان داشت: با کشت نشایی، دوره مدت استقرار گیاه در مزارع بسته به نوع گیاه، ۲۵ تا ۴۵ روز کاهش می‌یابد که در صرفه جویی آب موثر است.

لذا در راستای محدودسازی بیماری و جلوگیری از گسترش آن لازم است موارد ذیل در واحدهای دامداری مد نظر و مورد عمل قرار گیرند:

۱- به منظور کاهش احتمال خطر ناشی از ورود ویروس به گله، از هر گونه جابه‌جایی دام، خرید و فروش غیر ضروری و حضور در مبادین دام و مناطق پرخطر خودداری شود.

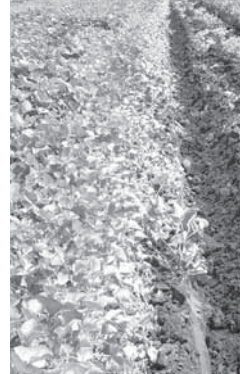
۲- ضمن رعایت اصول بهداشتی قرنطینه‌ای و فعال کردن حوضچه‌های ضد عفونی ورودی واحد دامداری و اجرای ضد عفونی کامل خودروهایی که الزام ورود به دامداری دارند، از ورود افراد، وسایل نقلیه، تجهیزات و... متفرقه به داخل واحد جلوگیری به عمل آید. اکیپ‌های مایه‌کوبی، دامپزشکان، مسئولان بهداشتی، مأموران تلقیح مصنوعی، مأموران بیمه و رکوردگیری شیر، صاحب دامداری و... باید وسیله نقلیه خود را کمافی‌السابق در محوطه خارج از دامداری مستقر کرده و از لباس کار یک‌بار مصرف یا لباس کار مخصوص خود واحد استفاده کنند.

۳- به منظور دریافت اطلاعات از آخرین فرایندهای کنترلی بیماری در منطقه، ضمن تماس باشبکه‌های دامپزشکی دولتی محل استقرار واحد دامداری خود، از وضعیت بیماری تب برفکی در سایر واحدهای دامداری در همسایگی خود نیز اطلاع حاصل کنند.

۴- در صورت بروز بیماری در واحد دامداری ضمن اعلام سریع مراتب به نزدیک‌ترین واحد دامپزشکی دولتی، تمام عملیات غیر ضروری در واحد متوقف و با همکاری و هماهنگی دامپزشکی دولتی منطقه، روند کنترل بیماری اعمال شود.

کشت نشایی؛ ۲ هزار متر مکعب مصرف آب در هر هکتار را کاهش می‌دهد

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی گفت: هشت سال آینده، همه محصولات زراعی به غیر از گندم و جو، در قالب کشت نشایی تولید می‌شود.

M. Pourpayghambar told: Ardebil province won the first grade to produce 10/000/ Tons in Iran last year. And, more than 5000 hac. are cultivated in rape, that 2550 hac. are allocated to French rape.

He added: 21 winter species and 17 of spring species are cultivated in Pars – Abad this year.

The benefits of these species are more productivity, resistance to cold weather and delayed cultivation.

Compact Cultivation, the main problem in Rape farms

The manager of Euralis Company, the biggest seed producer in the world in a workshop said: I visited some rape farms in Hamedan, Qazvin, Shiraz, Mashhad and Ardebil that the date of Cultivation and Pest management were good. But, the compact cultivation in these farms was a basic problem to achieve a good crop.

To dissolve this obstacle must decrease the seeds amount in the farm. He emphasized: low compaction causes roots spreading and the resistance against freezing, hot weather and low watering.

In this method the plant goes to 8 leaves very soon, and is resistant to pests and weeds.

Iran experiences 35 from 45 Natural Disasters

Morteza AkbarPour, the assistant of Crisis management Organisation said in a Summit about Crisis Management: because of fundamental problems to prevent natural disasters in Iran. We experience 35 from 45 disasters in the country.

He pointed to rainfalls in this autumn and the readiness for the future winter. He said the Elnino can cause many difficulties for us.

Historical Neglect, and Worthless Share for agriculture in I.R.I.B.

The editorial of this issue is a criticism on I.R.I.B because of its carelessness about 30th ceremony to introduce the best farmers in current year.

It is said in this editorial that all of the I.R.I.B budget is paid by the government but there is no any sign about the records that achieved in agriculture sector.

Compare to a football match that broadcasts many times in a day, carelessness to such Important news about the agriculture can be a historical neglect. Agriculture sector has 12% share in G.D.P. and 32% in employment and marketing in Iran, so the I.R.I.B has many duties for it.

Legal Ground to Export Dairies to Russia from Mazandaran Proviencie Was issued

Yagthobie, Commercial assistant of Mazandaran Trade Development organization Said: fortunately, the legal found to export dairies to Russia was issued. Russia inclinet to import Iranian accomoditions specially from Mazandaran. He added: Many other products are exported to CLS Countries, Iraq, Afghanistan, Pakistan, Torkmanestan and so others. The difficulties for Mazandren exporters are more than other proviencs, because they need more cash to buy and store the commodities.

He said: other problems are marine transportation because we need refrigerated containers for decayable Products Like meat, Poultry, dairy and etc. And, transforing the currencies is a great problem that we expect to be dissolved as soon.

French Rape Will Cultivate in Ardebil fields

In the first workshop to cultivate frnch Rape in Ardebil, the French expert said: rape farmers in Ardebil proviencie can get more crop by approaching French rape technology and science.

In the name of GOD

Damparvaran

The Iranian Economic Agricultural
Animal Husbandry & Poultry Magazine

Vol. 16   No.168   68 pp.
Jan 2016

ISSN 1680-1350

Founder and responsible executive:
M. Bijanpour - mnbijanpour@yahoo.com

Under the auspices of:
Editorial council

Manager and Editor in chief:
M. Ansari
ansari@damparvaran.com

Reports Liabe & proof: Faranak Masoudi

International Editor and Overseas Advertisement Executive
M. Ansari

Reporter :
Siavash Ansari

Printing: Miran Print

Address: no.37, Nader St.Tohid Ave.
tehran, Iran - Postal code:
1457884871

www.damparvaran.com

Fax: (+98 21) 66913163

Tel: +98 21 66913162

+98 21 66946250/52

damparvaran@damparvaran.com

1) Historical Neglect, and Worthless Share for agriculture in I.R.I.B.

2) Legal Ground to Export Dairies to Russia from Mazandaran Province Was issued

3) French Rape Will Cultivate in Ardebil fields

4) Compact Cultivation, the main problem in Rape farms

5) Iran experiences 35 from 45 Natural Disasters